

REFERAT By- og Miljøudvalget 2018-21 d. 03-06-2019

Mødedato Mandag d. 03. juni 2019 kl. 21:05

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Orientering om plantning af blomsterløg i 2019 i Grøndalsengen, Rosenhaven og på Kærlighedspladsen.....	6
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om forslag til ændring af lokalplan nr. 140.....	7
Dalgas Boulevard 30, Lovliggørelse af en dobbelt-garage.....	9
Niels Ebbesens Vej 27 og 29, ansøgning om tilladelse til ombygning og nedrivning/nyopførelse af tårn.....	12
Kong Georgs Vej 36, Opførelse af tilbygning.....	16
Gammel Kongevej 74A, Dispensation fra lokalplan nr.140.....	18
Byggesagsbehandlingen, status.....	21
Navngivning af pladser og veje.....	26
Rahbeks Allé og Pile Allé 45-51. Bevilling af midler til projekt og godkendelse af aftaler.....	28
Skybrudsprojekt Kammasvej.....	31
Idéoplæg til cyklistadfærdeskampagne.....	33
Områdeudvikling Finsensvej Vest igangsætning.....	34
Signalanlæg ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej.....	38
Stoppested på Frederiksberg Allé.....	40
Den Grønne Sti's krydsning ved Thorvaldsensvej.....	41
Puljen til åbne idrætsanlæg 2018 - status.....	43
Redegørelse for status på anlægsarbejdet Peter Bangs Vej - Etape 1.....	47
Miljøzone varebiler.....	51
Tilbagelægning af ruten på Frederiksbergbus linje 72.....	53
Almene boliger som krav i lokalplaner.....	57
Godkendelse af projektforslag for skybrudsprojekt på Mariendalsvej, etape tre.....	63
Generationernes Bånd - idéoplæg til ny motions- og aktivitetsrute i området ved Jens Jessens Vej - 1. etape.....	66
2. forventede regnskab 2019.....	69

Punkt 213: Meddelelser

00.22.04-P35-8-18

Sagsfremstilling

a. Forvaltningen indgår samarbejde med Bevæg Dig For Livet omkring affaldsindsamling

En gågruppe, der er aktiv i Bevæg dig for livet, ønsker at indsamle affald, når de går tur i kommunen. En talsmand for gruppen har spurgt, om kommunen vil hjælpe med gribetange. Hun påtænker at annoncere gåturene i Frederiksberg Bladet.

Forvaltningen har på den baggrund indgået aftale om udlån af 30 gribetange til dette frivillige arbejde, der samtidig styrker Frederiksberg som en ren by.

Gruppen står selv for bortskaffelse af affaldet, og de finder selv ud af, hvor de ønsker at samle affald.

Til efteråret vurderes det, om konceptet skal være en mulighed fremover.

b. Ansøgning om ny skiltning på Codan-huset

By, Kultur og Miljøområdet har den 2. maj 2019 modtaget ansøgning om ny facadeskiltning på Gammel Kongevej 60, Codanhuset. Da ejendommen og skiltning har en markant placering og nuværende skiltning tilknyttet bygningens kaldenavn, fremlægges ændringen hermed til udvalgets orientering.

Ejendommen er omfattet af bestemmelser om skiltning og reklamering i lokalplan 119 for Gammel Kongevej, Prinsesse Mariés Allé og Vodroffsvej, hvormed Frederiksberg Kommune skal godkende skiltning i hvert enkelte tilfælde. By, Kultur og Miljøområdet vurderer, at ansøgte skiltning kan tillades, da det følger kommunens retningslinjer for skiltning, jf. Facademanualen. Den nuværende facadeskiltning modtog tilladelse i 2008.

c. Gadebod til Royal Run

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning fra Lagkagehuset, som ønsker at opstille en gadebod i forbindelse med Royal Run den 10 juni 2019 klokken 9-22. Bodens placering på pladsen foran Nordea på Smallegade 2, og man vil kunne købe brød, kager, med mere. Forvaltningen agter at give tilladelse

d. Besigtigelse – Skolen på Grundtvigsvej

Fællesbesigtigelse med Undervisningsudvalget af Skolen på Grundtvigsvej – Fremtidig status for fleksarealet på Henrik Steffens Vej - foreslås berammet mandag den 12. august 2019 kl. 08.00-08.30. Sagen behandles på By- og Miljøudvalgets møde den 12. august 2019.

e. Godthåbsvej 132

Frederiksberg Kommune gav den 3. oktober 2017 et påbud om at fjerne et affaldsskur placeret på ejendommen Godthåbsvej 132. Årsagen til påbuddet var, at placeringen af affaldsskuret ikke respekterer naboernes ret, jf. deklaration tinglyst 10. november 1928, til kørsel til og fra deres ejendomme via Godthåbsvej 132.

Efterfølgende blev sagen overdraget til Anklagemyndigheden for overtrædelse af Planlovens §63, st. 1, samt § 64, stk. 1, litra 4, ved at have undladt at efterkomme kommunens påbud om at nedrive eller flytte affaldsskuret.

I dommen af 9. maj 2019 fra Retten på Frederiksberg blev den anklagede ejer af Godthåbsvej 132 frifundet. Der kunne ikke lægges til grund, at Frederiksberg Kommunes påbud af 3. oktober 2017 har hjemmel i post 9 i deklarationen af 10. november 1928.

Af rettens begrundelse og afgørelse fremgår det at:

I forhold til at håndhæve deklarationens pkt. 8 om fri og uhindret adgang til passage ad de på arealet projekterede veje og stier, så "finder retten ikke, at det kan lægges til grund, at det har været hensigten, at adgangen til passage skulle omfatte al færdsel. Retten har herved også lagt vægt på, at udkørsel fra bagstien med motorkøretøjer også kan ske på anden, mere naturlig måde end via matr. nr. 5me, på indretningen af den på matriklen beliggende ejendom og dennes beliggenhed ud mod Godthåbsvej samt den omstændighed, at ejeren af matr. nr. 5me ikke er pligtig at være medlem af det i deklarationens post 7 omtalte vejlaug, ligesom det ikke for afgørelsen af sagen kan lægges til grund, at det af sagen omhandlede areal er udlagt som privat fællesvej."

Der har sideløbende med denne sag omhandlende affaldsskuret været en lang række henvendelser om afspærringer af porten på ejendommen Godthåbsvej 132, som beboere har benyttet til gennemkørsel. By-, Kultur og Miljøområdet har løbende givet påbud om fjernelse af afspærringer med henvisning til deklarationen og senest i påbud af 12. april 2019 også med henvisning til Privatvejsloven.

På baggrund af rettens begrundelse og afgørelse, er der med dommen skabt tvivl, om arealet er privat fællesvej, og om hvorvidt kommunen kan håndhæve det givne påbud med henvisning til deklarationen.

By-, Kultur- og Miljøområdet foretager en juridisk granskning af dommen. Den supplerende høring af den bevarende lokalplan 193 for Fuglebakkebebyggelsen vil afvente denne granskning, da der er en række henvisninger til både deklarationen og områdets bagstier/veje som private fællesveje.

f. Skiltning af lademuligheder på offentlig vej

Kommunalbestyrelsen vedtog den 28. januar 2019 elbilstrategien "Frederiksberg – elbilby nr. 1". Et af initiativerne i denne er at: "Reservere bilparkeringspladser på offentlig vej til elbiler, idet antallet på årsbasis tilpasses antallet af indregistrerede elbiler og plug-in-hybrider på Frederiksberg pr. 1. januar i året og tilføjes yderligere 50%".

Forvaltningen påbegynder henover sommeren denne indsats, ved at reservere de p-pladser på offentlig vej med lademulighed, som ikke allerede er reserveret til elbiler. Forvaltningen vil efterfølgende udarbejde principper for reservation af de resterende p-pladser til elbiler (uden lademulighed), som kan fordeles i byen. By- og Miljøudvalget forelægges disse principper til beslutning i en kommende mødesag.

g. Temamøde for mobilitetspolitik

By- og Miljøudvalget besluttede den 11. marts 2019 at igangsætte udarbejdelsen af en mobilitetspolitik. I den forbindelse foreslås afholdt et temamøde for By- og Miljøudvalget mandag den 23. september 2019 kl. 14-16. .

Temamødet er det første af to temamøder, hvor udvalget inddrages i dialogen om udformningen af mobilitetspolitikken. Mobilitetspolitikken bliver en central ramme for kommunens arbejde med mobilitet, idet den fremadrettet skal sætte den overordnede ramme for strategier og handleplaner for cykel-, fod-gænger-, parkering-, trafiksikkerhed- og tilgængelighedsområdet m.fl. og være med til at skabe en forståelsesramme for hierarkiet mellem strategier eller handleplaner for cykel-, fodgænger-, parkering-, trafiksikkerhed- og tilgængelighedsområdet m.fl., transportformerne og byrummet på Frederiksberg.

Mødets varighed skal sikre, at der på dette indledende stadie, er mulighed for en inddragende dialog omkring forudsætninger, rammer og retning for udarbejdelse af mobilitetspolitikken.

h. Mulige datoer for besøg på ARC

Den 4. marts 2019 bad Magistraten By-, Kultur og Miljøområdet om at arrangere et besøg på ARC med fokus på genanvendelse for Magistratens medlemmer.

By-, Kultur og Miljøområdet har arrangeret en tur i samarbejde med ARC.

Turen tager 3 timer og omfatter besøg på ARC's forbrændingsanlæg samt besøg på omlastepladsen for genanvendeligt affald, herunder på det forsøgsanlæg til sortering, som ARC driver for Københavns Kommune. ARC's direktør Jacob Simonsen byder velkommen og fortæller om ARC's aktiviteter.

Medlemmerne af By- og Miljøudvalget er velkomne til at deltage i besøget.

Magistraten anmodes om at tage stilling til, hvornår besøget ønskes gennemført indenfor rammerne af nedenfor listede tidsrum, hvortil skal beregnes ca. ½ times transport i hver retning:

25. september 15.30–18.30

26. september 15.30–18.30

i. Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommunes behandling af sagen om Bispeengbuen

Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune behandlede mandag den 27. maj sagen om Bispeengbuens fremtid. En sag, der stort set var tilsvarende den sag som By- og Miljøudvalget behandlede den 20. maj.

Forvaltningen i Københavns Kommune indstillede til Teknik- og Miljøudvalget, at Teknik- og Miljøudvalget over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at 'Analyse af alternativer til Bispeengbuen' inklusiv business case og 'Vurdering af maksimalt skybrudspotentiale' tages til efterretning.

2. at godkende, at Københavns Kommune i fællesskab med Frederiksberg Kommune går i dialog med staten med henblik på at afklare proces for en mulig nedrivning og tunnellægning af Bispeengbuen samt modeller for finansiering heraf.

3. at godkende, at Københavns Kommune sammen med Frederiksberg Kommune udarbejder idéoplæg med scenarier for omdannelse af området omkring Bispeengbuen, baseret på en tunnelløsning.

Beslutningen i udvalget blev en principiel godkendelse af det indstillede, dog en tilføjelse til 2. at-punkt, således at denne hedder:

2. "At godkende, at Københavns Kommune i fællesskab med Frederiksberg Kommune går i dialog med staten med henblik på at afklare proces for en mulig nedrivning og tunnellægning af Bispeengbuen samt etablering af å-parken og modeller for finansiering heraf."

Der blev i øvrigt i sagen afgivet en række protokolbemærkninger:

- Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne mener, at staten bør bidrage med mere end blot et økonomisk bidrag svarende til statens sparede vedligeholdelsesudgifter. Statens investeringer i vejinfrastruktur går primært til motorveje og Enhedslisten finder, at tunnellægningen af Bispeengbuen er et oplagt infrastrukturprojekt i Hovedstaden for statslig finansiering.”

- Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”For partierne er det afgørende, at lokaludvalget og københavnernes bliver inddraget helt fra starten i dialogen om og udviklingen af de konkrete planer for Bispeengbuen.”

- Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Alternativet er meget positive over nedlæggelsen af Bispeengbuen. Det er afgørende for Alternativet, at en å-park med tilføring af grønne områder og klimatilpasning er en forudsætning i det videre arbejde. Alternativet ønsker den størst mulige reduktion af vejareal på Åboulevarden, og det bedste scenarie ville derfor være, at biltrafikken på Åboulevarden helt lukkes, og der derfor ikke bruges penge på at etablere vejinfrastruktur i en tunnel. Dertil ønskes, at såfremt en tunnellsøsning bliver relevant, at denne bruges til afværgning af oversvømmelse samt at genbrugsstationens areal inddrages i det videre arbejde.”

- Et samlet udvalg afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne har med tilslutningen til denne indstilling om Bispeengbuens fremtid ikke taget stilling til planerne om at benytte Skt. Jørgens Sø som vandreservoir i forbindelse med klimatilpasningsplanerne. Partierne stiller sig skeptisk overfor en ændring af fredningen af søerne fra 1966.”

Sagen behandles efterfølgende i Kommunalbestyrelsen den 17. juni, og i Borgerrepræsentationen den 20. juni.

Forvaltningen i Københavns Kommune oplyser, at Københavns Kommune efterfølgende skal afsætte midler i budget 2020 til udarbejdelsen af et idéoplæg for udviklingen af området ved Bispeengbuen.

Punkt 214: Orientering om plantning af blomsterløg i 2019 i Grøndalsengen, Rosenhaven og på Kærlighedspladsen.

04.01.09-G01-3-19

Resume

I forbindelse med vedtagelse af budget 2017 blev det besluttet, at der skal plantes 50.000 blomsterløg om året i de kommende år. Løgene tænkes i år lagt til forskønnelse af henholdsvis Grøndalsengen, Rosenhaven og pladsen ved Peter Bangs Vej og Kærlighedsstien. Sagen forelægges for udvalget til orientering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orientering om plantning af blomsterløg i 2019 til forskønnelse af henholdsvis Grøndalsengen, Rosenhaven og pladsen ved Peter Bangs Vej og Kærlighedsstien til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at orienteringen om plantning af blomsterløg i 2019 til forskønnelse af henholdsvis Grøndalsengen, Rosenhaven og pladsen ved Peter Bangs Vej og Kærlighedsstien, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Af aftalen for Frederiksberg Kommunes Budget for 2017 fremgår det, at det mangeårige fokus på at skabe en smuk by med mange blomster i de kommende år skal forstærkes ved hvert år at plante 50.000 blomsterløg, eventuelt i samarbejde med frivillige.

I 2018 blev der lagt løg i Lindevangsparken, Egernvej anlægget og på udvalgte midterrabatter.

Forvaltningen har derfor lagt følgende plan for plantning af blomsterløg i efteråret 2019.

Grøndalsengen:

Ved legepladsen ved 5. juni plads og andre steder i Grøndalsengen.

Rosenhaven:

Mellem roserne, for at gøre haven mere interessant i foråret

Pladsen ved Peter Bangs Vej og Kærlighedsstien:

I bunddækkende vedbend mellem træer og buske.

Økonomi

Der er i budget 2019 afsat driftsmidler på 110.000 kr til plantning og drift af løgplantninger. Midlerne vil blive anvendt til indkøb og lægning af blomsterløg.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

SV/SQ

Punkt 215: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om fredning af Den Sønderjyske By

01.00.00-G01-28-19

Resume

2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen har stillet forslag om, at frede Den Sønderjyske By, hvilket kommunalbestyrelsen skal tage stilling til. Denne sag redegør for muligheden for at rejse en fredningssag for Slots- og Kulturstyrelsen samt mulige alternativer.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank og Alexandra Dessoy) indstiller, at Kommunalbestyrelsen beslutter ikke at undersøge i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Et mindretal (Ruben Kidde, Gunvor Wibroe og Thyge Enevoldsen) stemte for.

Et mindretal (Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Kommunalbestyrelsen beslutter, at det undersøges i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 18. marts 2019 følgende forslag fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om fredning af Den Sønderjyske By.

"Forslag om fredning af Den Sønderjyske By

Kommunalbestyrelsen beslutter, at det undersøges i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Begrundelse:

Den Sønderjyske By har med sin lange historie og særegne karakter en særlig plads på Frederiksberg. I anledning af 100-året for, at Sønderjylland vendte hjem til Danmark, bør der etableres et muligt grundlag for at frede bydelen, således at der for fremtiden kun kan ombygges og renoveres med Kulturstyrelsens tilladelse."

Bemærkninger til forslaget

Et fredningsforslag skal indsendes til Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS) som vurderer, om den foreslåede bebyggelse rummer bærende fredningsværdier af national betydning. Hvis det vurderes at være tilfældet, kan SLKS forelægge sagen for Det Særlige Bygningssyn, som skal godkende forslaget, før en fredning kan gennemføres. Såfremt et fredningsforslag er indsendt af Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur (By og Land) er SLKS forpligtiget til at forelægge sagen for Det Særlige Bygningssyn, idet By og Land har en særlig ret til at rejse bygningsfredningssag. SLKS er dog ikke forpligtiget til at følge Det Særlige Bygningssyns indstilling. En fredning kræver således, at både Det Særlige Bygningssyn og SLKS godkender forslaget.

En evt. fredning af Den Sønderjyske By vil således bero på, om bebyggelsen vurderes at rumme arkitektoniske og kulturhistoriske værdier af national betydning. Desuden vil en fredning normalt kun komme i betragtning, hvis boligerne også rummer indre fredningsværdier. Hvis en fredning ikke vurderes relevant, kan bebyggelsen i stedet sikres med en bevarende lokalplan.

Forvaltningen har taget kontakt til By og Lands lokalafdeling FBLF, der sammen med By og Lands "Udvalget for fredede og bevaringsværdige bygninger" har vurderet Den Sønderjyske By. Foreningen er enig i, at Den Sønderjyske By har mange kvaliteter, men mener også, at der desværre er sket nogle forringelser rent arkitektonisk. Fx fremhæves det, at stort set alle skorstene er nedrevet, vinduerne er blevet udskiftet og der er etableret terrassedøre, som har en udformning, der ikke er tilpasset den enkelte bygning. Foreningen kan således ikke anbefale en fredning, men anbefaler, at der snarest udarbejdes en bevarende lokalplan. (se bilag).

By- og Miljøudvalget besluttede den 25. marts 2019, at der skal udarbejdes en temalokalplan, der sikrer bevaringsværdige bygninger med SAVE-værdi 1 og 2. Da Den Sønderjyske By har værdien 2, vil den være omfattet af den kommende temalokalplan.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer ikke, at Slots- og Kulturstyrelsen vil nå frem til en anden konklusion end By og Land.

Forvaltningen vil således ikke anbefale, at kommunen udarbejder et fredningsforslag og fremsætter det direkte til SLKS.

Forvaltningen vurderer, at en sikring bør ske via den besluttede temalokalplan, så udvendige ændringer skal godkendes af kommunen. Senere kan der suppleres med en egentlig bevarende lokalplan med udførlige bestemmelser, som vil være et godt redskab til at bevare det særlige bymiljø i Den Sønderjyske By.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

En evt. fredning vil alt andet lige betyde en stor økonomisk fordel for ejerne af bebyggelsen. Dels kan der opnås fritagelse for grundskyld, dels giver fredningen adgang til at udstykke ejendommene i ejerlejligheder. For Frederiksberg Kommune kan en evt. fredning og fritagelse for grundskyld have økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget, M, K.

JD/LRM

Bilag

fblf vurdering af Den sønderjyske By

Punkt 216: Dalgas Boulevard 30, Lovliggørelse af en dobbelt-garage

02.34.00-P19-1395-17

Resume

By-, Kultur og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om lovliggørelse af en dobbeltgarage på Dalgas Boulevard 30.

Lovliggørelsen kan ske retligt (efter en helhedsvurdering) eller fysisk (ved en nedrivning).

Sagen forelægges By- og Miljøudvalget, da der i forbindelse med partshøring af naboen Dalgas Boulevard 28 er kommet væsentlige indsigelser, samt at det ansøgte overskrider byggeretten, og dermed kun kan tillades efter en helhedsvurdering.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Fasael Rehman, Thyge Enevoldsen, Ruben Kidde og Balder Mørk Andersen) vedtog, at dobbeltgaragen på Dalgas Boulevard 30 kan lovliggøres retligt.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe) undlod at stemme.

Indstilling

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller
hvorvidt dobbeltgaragen på Dalgas Boulevard 30 kan lovliggøres retligt eller fysisk.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 29. april 2019 sagen, idet udvalget anmodede om en besigtigelse. Besigtigelsen blev afholdt den 3. juni 2019.

Tidligere sagsfremstilling

By-, Kultur og Miljøområdet modtog d. 18. maj 2018 en henvendelse fra Dalgas Boulevard 28 om en dobbeltgarage, der var ved at blive opført hos deres nabo på Dalgas Boulevard 30.

På baggrund af henvendelsen undersøgte forvaltningen sagen, og der indledtes en sag om lovliggørelse fordi opførelsen af dobbeltgaragen ville have krævet byggetilladelse.

Ejeren af Dalgas Boulevard 30 har fået tilladelse til en ny overkørsel ind til dobbeltgaragen. I strid med tilladelsen ledes der vand fra overkørslen til offentligt areal.

Dalgas Boulevard 30 har et areal på 855 m² og er bebygget med 311 m² bolig, et drivhus på 11 m² og en ulovligt opført dobbeltgarage på 60 m². Ejendommen har en bebyggelsesprocent på 38,8% og et ubebygget areal svarende til 68% af matriklens areal.

Der har tidligere været en lovlig garage på grunden, der havde en anslået højde på cirka 3 m. Denne garage er nedrevet, og der er nu opført en dobbeltgarage. Dobbeltgaragen har en højde på 330 cm. Endvidere er der udført en regulering af terrænet omkring dobbeltgaragen, således at terrænet er blevet hævet cirka 30 cm.

Bygherre anfører, at den nye dobbeltgarage er udført i samme arkitektur som den oprindelige fra 1943, dog som en dobbeltgarage.

Bygherre har indsendt en række eksempler fra nærområdet, hvor der er opført garager, der overskrider byggeretten med hensyn til højde i skelzonen. Størstedelen af disse garager er opført for mange år siden.

Der er dog to af garagerne (Hattensens Alle 5 og Dalgas Boulevard 48), der er opført inden for de seneste par år. Det er således korrekt, at der i nærområdet (og generelt i Byplanvedtægt 27-området) er en række garager, der overskrider den gældende byggeret hvad angår højde inden for skelzonen. Størstedelen af disse garager er opført for mange år siden og de fleste af disse garager er murede enkelt-garager. De to omtalte garager, der er opført for nylig, er tilladt efter en helhedsvurdering, da forvaltningen har vurderet, at de var tilpasset til omgivelserne og overholdt de generelle kriterier for helhedsvurdering.

Den nyopførte dobbeltgarage adskiller sig fra de to ovenstående eksempler ved at være større, højere og have en anden tagudformning (fladt tag) end de to andre. Den fremstår derfor noget atypisk og stor i forhold til områdets øvrige garager. Forvaltningen vurderer, at en retlig lovliggørelse af dobbeltgaragen vil kunne medføre præcedens i (Byplan-) vedtægtsområdet.

Derudover er der kommet en klage fra nærmeste nabo, som også har gjort indsigelser i forbindelse med partshøring om forholdet. Naboen har hovedsageligt gået på dobbeltgaragens højde og at forekommer bombastisk og ikke passer ind i områdets særpræg.

Regelgrundlag

Byplanvedtægt 27:

§ 3, Stk. 4: På hver ejendom må opføres 1 udhus foruden 1 garagebygning eller carport.

Bygningsreglement BR 18:

Angående garager og carporte opført nærmere skel mod nabo, vej eller sti end 2,50 m:

1) Ingen del af bygningens ydervægge eller tag, inklusiv eventuel brandkam, må inden for en afstand af 2,50 m fra skel være højere end 2,50 m over terræn eller det for bygningen fastsatte niveauplan.

§ 169: Hvis en bygning ikke kan opføres i overensstemmelse med byggeretten, skal bygningernes samlede omfang og indvirkning på omgivelserne fastlægges ved en helhedsvurdering efter bestemmelserne i § 187

§ 187: Kommunalbestyrelsen skal foretage en helhedsvurdering, såfremt der er forhold ved et byggeri, der hverken helt eller delvist er reguleret af eller opfylder bestemmelserne om byggeretten i §§ 168-186. Kommunalbestyrelsens helhedsvurdering skal foretages under hensyn til de generelle kriterier i § 188 samt de bebyggelsesregulerende forhold med hensyn til grundens størrelse, afstandsforhold, etageantal, højdeforhold, bebyggelsesprocent og de ubebyggede arealers indretning, jf. kapitel 20

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer

By- Kultur og Miljøområdet vurderer,

- at dobbeltgaragen kan lovliggøres retligt. Der er en række andre garager i området, der overskrider byggeretten og der er to nylige eksempler på, at der er givet tilladelse til garager, der overskrider byggeretten. Dobbeltgaragen er opført med nogenlunde samme placering som den tidligere garagebygning, og er hovedsageligt placeret op mod naboens garage. Der er altså ikke tale om, at der opført byggeri på et sted, hvor der ikke tidligere var en bygning. Dobbeltgaragen er derudover opført nord for nabogrunden og medfører derfor ikke nye skyggepåvirkninger hvad angår eftermiddags- og aften sol. Det skal bemærkes, at en retlig lovliggørelse vil kunne danne præcedens, så det vil være en udfordring fremadrettet at give afslag på ansøgning om byggetilladelse til lignende byggeri.

- at dobbeltgaragen kan lovliggøres fysisk ved nedrivning. Den er opført uden byggetilladelse og det vurderes umiddelbart, at der ville være givet afslag til det konkrete projekt, hvis der var blevet søgt om det. Dette skyldes, at den overskrider den tilladte højde indenfor skelzonen. Der er for nyligt givet tilladelser til garager der overskrider højden indenfor skelzonen, men kun i tilfælde hvor det blev vurderet, at byggeriet var tilpasset omgivelserne.

Det skal bemærkes, at der kan opføres sekundært byggeri (garager, skure o.lign.) med et samlet areal op til 50m² uden byggetilladelse, under forudsætning af, at et par regler er overholdt (byggeretten). Forvaltningen har derfor ringe mulighed for at forhindre f.eks. store garagebygninger, når blot de overholder byggeretten. Forvaltningen kan dog kræve byggeretten overholdt og dermed være restriktive med at give tilladelse efter helhedsvurdering, når f.eks. den tilladte højde indenfor skelzonen overskrides. Alternativt kan der laves lokalplansbestemmelser eller lign., der begrænser den byggeret, der følger af bygningsreglementet. En sådan begrænsning kunne f.eks. omfatte et maksimalt areal, højde og længde indenfor skelzonen samt æstetiske eller materialemæssige begrænsninger.

Samlet vurderer By- Kultur og Miljøområdet, at der kan meddeles retlig lovliggørelse af garagen, da der allerede i området er opført flere lignende garagebygninger med tilladelse efter en helhedsvurdering. Samtidig kan der lægges vægt på, at den opførte garage erstatter en tidligere, der også overskred byggeretten i skel, samt at garagen ligger nord for naboskel, og således ikke medfører øgede skyggegener på nabogrunden.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/JJB

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 29. april 2019, pkt. 158:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget anmodede om en besigtigelse.

Indstilling 29. april 2019, pkt. 158:

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller

hvorvidt dobbeltgaragen på Dalgas Boulevard 30 kan lovliggøres retligt eller fysisk.

Bilag

Udsnit af gis-kort

Skitseret overskridelse af byggeret

Luftfoto Hattensens Alle 5

Google Streetview af tidligere garage Dalgas Boulevard 30

Google Streetview af Dalgas Boulevard 48

1.01 SITUATIONSPLAN 11.07.2018

1.02 DIVERSE TEGNINGER 11.07.2018

Foto gammel garage m. mål

Fotos.pdf

DB 28 30

sagsbehandler foto

sagsbehandler foto

sagsbehandler foto

Punkt 217: Niels Ebbesens Vej 27 og 29, ansøgning om tilladelse til ombygning og nedrivning/nyopførelse af ny bebyggelse til boliger

02.34.02-P19-8-18

Resume

By- og Miljøudvalget behandlede i juni 2018 ansøgning om tilladelse til at opføre to nye beboelsesbygninger med 12 boliger til erstatning for de to eksisterende nedslidte, ikke bevaringsværdige bygninger med erhverv og erhverv/bolig på Niels Ebbesens Vej 27 og 29. By- og Miljøudvalget vedtog at sende projektet tilbage til forvaltningen med henblik på fornyet dialog med ejerne for at tilpasse projektet, således, at begge villaer bevares. Der er nu indkommet nyt forslag til projekt, som omfatter at bevare villaen på Niels Ebbesens Vej 27 til indretning af 2 boliger og nedrive de eksisterende bygninger på Niels Ebbesens Vej 29 og i stedet opføre en beboelsesbygning med 6 boliger.

Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Alexandra Dessoy, Thyge Enevoldsen, Ruben Kidde og Balder Mørk Andersen) vedtog, at der i samarbejde med By-, Kultur- og Miljøområdet kan arbejdes videre med projektet uden ny lokalplan og med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes arkitekturpolitik og med ønske om en reduktion i antal boliger. Efter partshøring og naboorientering forelægges projektet påny.

Et mindretal i udvalget (Gunvor Wibroe) stemte imod, da man ønskede at bevare de to villaer.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der i samarbejde med By-, Kultur- og Miljøområdet kan arbejdes videre med projektet uden ny lokalplan og med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes arkitekturpolitik. Efter partshøring og naboorientering forelægges projektet påny.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 29. april 2019 sagen.

Begge hovedbebyggelserne på Niels Ebbesens Vej 27 og 29 har en SAVE-værdi på 5. Det vil sige, at de ikke er udpeget som bevaringsværdige i kommuneplanen.

Den nye bygning er beliggende i et område af Frederiksberg, som er karakteriseret af mange mindreetageejendomme, men det er ikke som en traditionel karre-bebyggelse men derimod enkeltstående ejendomme med 3-5 etager, hvor man typisk kan gå rundt om bygningen, der har facade og vinduer på alle sider. I området er også enkelte villaer og mod H.C. Ørstedes Vej er der normale etagehuse med gavle i skel.

Projektet tager sit udgangspunkt i denne bymæssige sammenhæng og ved at bevare den ene bygning og opføre en ny, der i en ny fortolkning bygger videre på områdets karakter og på nænsom vis i sin volumen og udformning formidler overgangen fra hovedstrøget til det bagvedliggende bykvarter. Med det ansøgte projekt, vil der blive skabt væsentligt mere lys og luft omkring de to ejendomme og mod naboejendommene, fordi garagebygning og de eksisterende erhvervsbygninger i vinkelform, som er i 3 etager mod to af naboskellene, fjernes. Forholdet illustreres med billeder af erhvervsbygningen set fra Lykkesholms Alle og H.C. Ørstedes Vej.

De eksisterende ejendomme har i dag sammenlagt cirka 60 m² haveanlæg ved hjørnet af Niels Ebbesens Vej og Lykkesholms Alle. Med det nye forslag vil der blive omkring 350 m² have. Der vil være reel forhave langs begge bygninger, som bidrager til det grønne præg langs Niels Ebbesens Vej.

Hertil kommer, at indkørsel til nr. 29 og parkeringspladserne i gården vil blive udført i græsarmeringssten, som dels giver et grønt udtryk, og dels sikrer at regnvand i høj grad bliver på egen grund.

Sammenlagt vil etagearealet på grundene stige med omkring 90 m² mens det bebyggede areal vil blive mindsket med omkring 110 m². Bebyggelsens samlede volumen vil også blive mindre, da etagehøjden på det eksisterende erhvervsbyggeri og garagen er større end på det ønskede boligbyggeri.

Projektet kan sammenlignes med det projekt på Alhambravej 13 og 15, som By- og Miljøudvalget gav tilladelse til i juni 2018. Her blev der givet tilladelse til at nedrive en eksisterende bolig/erhvervsbygning og opføre ny boligbebyggelse med 6 lejligheder på Alhambravej 13, mens der blev givet tilladelse til at opføre tilbygning til Alhambravej 15 og indrette 7 lejligheder. Garagebygninger mod skel skal rives ned i forbindelse med projektet, så der også her, skabes mere luft om beboelsesbygningerne. De nye beboelsesbygninger på Alhambravej 13 og 15 bliver på henholdsvis 703 og 820 m².

Hvis Frederiksberg Kommune ønsker at forhindre nedrivning af ejendommen Niels Ebbesens Vej 29, skal der nedlægges et forbud efter planlovens §14. Herefter skal der indenfor højest 1 år udarbejdes en bevarende lokalplan for ejendommen.

Ejendommens ejer kan herefter forlange ejendommen overtaget af kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens udnyttelsesmuligheder og udnyttelsesmulighederne for andre lignende ejendomme, der ikke er omfattet af et nedrivningsforbud.

Det der taler for overtagespligt er, at ejendommen ifølge den tekniske rapport er ubeboelig.

Forvaltningen vurderer samlet set, at der er risiko for, at kommunen vil være forpligtet til at overtage Niels Ebbesens Vej 29, hvis der meddeles nedrivningsforbud for ejendommen.

Ansøger har overtaget Niels Ebbesens Vej 29 i september 2017.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 19. november 2018 sagen, idet udvalget ønskede en redegørelse for muligheden for at bevare begge villaer, og såfremt at den ene villa ikke kan bevares, ønskes en yderligere bearbejdning af forslaget til nybyggeri.

By-, Kultur og Miljøområdet oplyser, at der efter flere dialogmøder med ansøger nu er indkommet fornyet forslag, som omfatter bevaring af beboelsesbygningen på Niels Ebbesens Vej 27 med indretning af 2 boliger, samt nedrivning af alle bygninger på Niels Ebbesens vej 29 og opførelse af en ny beboelsesbygning i 4 etager og tagterrasse med 7 boliger med en gennemsnitsstørrelse på omkring 124 m².

Der er ikke indgået ny redegørelse om muligheden for at bevare beboelsesbygningen Niels Ebbesens Vej 29, idet der henholdes til tidligere fremsendte byggetekniske vurdering, som beskriver bygningens dårlige stand.

Det tidligere forslag til ny beboelsesbygning på Niels Ebbesens Vej 29 havde karakter af etageboligbebyggelse med gavlen vendt mod gaden. Det nye forslag har karakter af storvilla - en type bygning, man kender fra det ældre Frederiksberg, hvor de rolige veje bag hovedstrøgene er fyldt med disse større villa-lignende bygninger med facader på alle sider og med grønt omkring - her foreslås bygningen forsynet med vinterhave og forhave mod gaden. Parkering er flyttet til gården, således at der etableres en adgangsvej for beboerne mellem det gamle og det nye hus.

Skalamæssigt formidler bebyggelsen overgangen fra H.C. Ørsted Vej til det bagvedliggende noget blandede område med større enkeltstående bebyggelser på en fin og oplevelserig måde.

Når de gamle erhvervsbygninger, som ligger i skel rives ned, bliver der skabt lys og luft, både om den nye bygning, men også i forhold til nabogrundene.

Den eksisterende grund på Niels Ebbesens Vej 29 er fuldt befæstet med asfalt. Med det ansøgte byggeri, vil der blive etableret nye grønne arealer og køreveje/parkeringspladser vil blive belagt med græsarmeringssten.

Det ansøgte projekt kan således bidrage til at skabe mere lys, luft og begrønning af området.

Forvaltningen kan på den baggrund anbefale, at der arbejdes videre med projektet ud fra den fremlagte idé, idet projektet efter partshøring og naboorientering fremlægges til udvalgets godkendelse.

By-, Kultur- og Miljøområdet har foretaget en juridisk vurdering af, hvorvidt Frederiksberg Kommune vil være forpligtet til at overtage Niels Ebbesens Vej 29, hvis der nedlægges forbud mod nedrivning af bygningen.

Da bygningen er i så dårlig stand, at den i den tekniske rapport vurderes som "kondemnabel", kan den eksisterende anvendelse ikke bare fortsætte. Det er derfor sandsynligt, at det vil kræve uforholdsmæssigt store udgifter at sætte ejendommen i nogenlunde rimelig stand, fremfor at rive den ned og opføre ny bebyggelse, og i så fald vil Frederiksberg Kommune være forpligtet til at overtage ejendommen.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøområdet har nu modtaget en fornyet ansøgning, som omfatter bevaring og ombygning af Niels Ebbesens Vej 27 med 2 boliger og nedrivning af alle bygninger på Niels Ebbesens Vej 29 og opførelse af en ny beboelsesbygning med 6 boliger.

Der har forud for denne ansøgning været dialog mellem ansøger og forvaltningen om mulige løsninger.

Konklusionen på dialogen er, at den gule villa og de øvrige bygninger på Niels Ebbesens Vej 29 er i meget dårlig stand og vanskelige at renovere til beboelsesformål.

Villaen på Niels Ebbesens Vej 27 ønskes renoveret og tilbageført til det oprindelige udtryk. Der kan indrettes 2 beboelseslejligheder i villaen, der oprindeligt er opført til beboelse.

Villaen på Niels Ebbesens Vej 29 ønskes nedrevet sammen med de gamle erhvervsbygninger, som er placeret mod ejendommens syd- og vestvendte skel. I stedet ønskes opført en ny beboelsesbygning med 6 boliger. Den nye

beboelsesbygning placeres, så den flugter med den eksisterende nabobebyggelse, hvilket giver plads til forhave. De eksisterende bygninger i skel fjernes, og giver mere lys og luft.

De 8 beboelseslejligheder bliver på 140 - 160 m²

Parkeringskravet opfyldes på egen grund og ejendommens opholdsareal svarer til 50 % af boligarealet.

Hvis ansøgningen om nedrivning ikke imødekommes, skal der nedlægges forbud efter planlovens §14. Ansøger anmoder om, at udvalget fastsætter en gyldighedsperiode på maksimalt 3 måneder.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af byplanvedtægt 31 fra 1977. Byplanvedtægtens formål er at bevare områdets karakter af boligområde med dertil knyttede boligorienterede funktioner. Ny bebyggelse skal opføres som etagebebyggelse efter bebyggelsesplaner for passende dele af området (nye lokalplaner). Byplanvedtægten giver dog mulighed for at give tilladelse til, at enkelte ejendomme i området kan nybebygges uden bebyggelsesplan, såfremt bebyggelsen på nabogrundene har sådan en alder og kvalitet, at en ny bebyggelse af grundende ikke kan antages at ske indenfor et overskueligt tidsrum.

Denne bestemmelse er en kompetencenorm, altså ikke en fast regel (forholdsnorm). Udnyttelse af en kompetencenorm forudsætter, at der gennemføres en dispensationsprocedure efter bestemmelserne i planlovens § 19, med naboorientering efter planlovens § 20.

Byplanvedtægten indeholder ikke bebyggelsesregulerende bestemmelser, og derfor skal ny bebyggelse behandles efter bygningsreglementet og Kommuneplan 2017.

Området er i Kommuneplan 2017 udlagt til etageboligbebyggelse i maksimalt 6 etager og med en maksimal bebyggelsesprocent på 110. Der skal etableres én bilparkeringsplads og to cykelparkeringspladser pr. bolig og opholdsarealer på mindst 50 % af etagearealet.

Da projektet overskrider de bebyggelsesregulerende bestemmelser i bygningsreglementet, skal der i forbindelse med sagsbehandlingen foretages en helhedsvurdering af projektets samlede indvirkning på omgivelserne.

De eksisterende bygninger har en SAVE værdi på 5. Det betyder, at nedrivning ikke kan nægtes, med mindre der nedlægges forbud efter planlovens § 14, hvorefter der skal udarbejdes en bevarende lokalplan.

Hvis der skal nedlægges forbud efter planlovens § 14, skal der fastsættes en frist for forbuddet. Inden fristens udløb skal der være sendt et nyt lokalplanforslag i høring.

Forbuddet kan ikke gælde længere end 1 år. I forhold til fastsættelse af fristen, bør kommunen overveje om det forløb, der har været i sagen, tilsiger en kortere gyldighedsperiode.

Hvis der udarbejdes bevarende lokalplan, kan ejendommens ejer jf. planlovens § 49 kræve, at kommunen overtager ejendommen.

Overtagelsespligten påhviler dog kun kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastningsgraden for ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse, som ikke er omfattet af et nedrivningsforbud. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt at vurdere, om betingelse for overtagelsespligt er opfyldt i den aktuelle sag.

Parthøring og naboorientering

Som en del af en helhedsvurdering skal der foretages parthøring. Dispensation fra byplanvedtægten kan først meddeles efter orientering af naboer, foreninger mv. efter planlovens bestemmelser.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at der kan dispenseres fra byplanvedtægtens bestemmelser om fastsættelse af ny lokalplan for området, da det ikke antages, at der vil blive etableret ny bebyggelse på de omkringliggende grunde foreløbigt.

Projektet kan reguleres indenfor de rammer, der er fastsat i byplanvedtægten og kommuneplanen, da bestemmelser om parkeringspladser til biler og cykler, opholdsarealer og boligstørrelser opfyldes.

De eksisterende beboelsesbygninger har begge en SAVE værdi på 5, og det fremgår af registreringen fra 1994, at Niels Ebbesens Vej 27 er et uharmonisk hus med for kraftig udsmykning og Niels Ebbesens Vej 29 er en anonym villa.

Forvaltningen vurderer, at der i et tæt samarbejde mellem ansøger og forvaltningen kan udvikles et projekt, som vil være et aktiv for området.

Med bevaring af villaen på Niels Ebbesens vej 27, der ligger på hjørnet af Lykkesholms Alle, bevares det eksisterende udtryk med store villaer her.

Ved opførelse af ny bebyggelse på Niels Ebbesens Vej 29 i 3,5 etager, bliver der en fin overgang mellem villabebyggelsen på Lykkesholms Alle og karrébebyggelsen på H.C. Ørstedes Vej.

Boligerne i den nye bebyggelse skal opføres efter gældende bygningsreglement, herunder bestemmelser om tilgængelighed, hvilket betyder at målgruppen for boligerne både er familier og seniorer.

Der skal i det videre arbejde tages udgangspunkt i kommunens arkitekturpolitik, hvor der skal lægges særlig vægt på målsætningen om, at forholde sig den lokale sammenhæng og identitet.

Ansøger anmoder om, at der ved eventuel nedlæggelse af forbud efter planlovens § 14 fastsættes en gyldighedsperiode på kun 3 måneder. By- og Miljøområdet vurderer, at 3 måneder ikke er en realistisk periode til at udarbejde og offentliggøre et forslag til ny lokalplan og at der ikke er argumenter i den pågældende sag, der tilsiger en fremskyndet proces.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget

PBM/VS

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 19. november 2018, pkt. 379:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget ønskede en redegørelse for muligheden for at bevare begge villaer, og såfremt at den ene villa ikke kan bevares, ønskes en yderligere bearbejdning af forslaget til nybyggeri.

Indstilling 19. november 2018, pkt. 379:

By- og Miljøområdet indstiller,

at der i samarbejde med By- og Miljøområdet kan arbejdes videre med projektet uden ny lokalplan og med udgangspunkt i Frederiksborg Kommunes arkitekturpolitik. Efter partshøring og naboorientering forelægges projektet påny.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 29. april 2019, pkt. 156:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 29. april 2019, pkt. 156:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at der i samarbejde med By-, Kultur- og Miljøområdet kan arbejdes videre med projektet uden ny lokalplan og med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes arkitekturpolitik. Efter partshøring og naboorientering forelægges projektet påny.

Bilag

Niels Ebbesens vej 2019-03-21 db.pdf

Indsendelse: 1, Byggeteknisk vurdering, Legetøjsfabrikken.pdf

Gavl af bagbygning set fra Lykkesholms Alle

Bagside af bagbygning set fra H.C. Ørstedes Vej

Bagside af bagbygning set fra H.C. Ørstedes Vej

Punkt 218: Kong Georgs Vej 36, Opførelse af tilbygning

02.34.00-P19-511-18

Resume

Frederiksberg Kommunes afslag på en ansøgning om en tilbygning til en bolig på Kong Georgs Vej 36 er blevet påklaget til Planklagenævnet, der har ophævet og hjemvist kommunens afgørelse.

Nævnets afgørelse kan have principiel betydning for ca. 60 ejendomme inden for lokalplan 15, hvorfor udvalget forelægges sagen med henblik på stillingtagen til, hvorvidt der skal nedlægges et §14 forbud.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget anmodede om en besigtigelse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der skal nedlægges forbud efter planlovens § 14.

Sagsfremstilling

Forvaltningen modtog den 25. juni 2018 en ansøgning om at tilbygge stueetagen i et eksisterende to-familie-hus med en tilbygning i ét plan på 42 m². Forvaltningen gav den 25. oktober 2018 afslag på det ansøgte med henvisning til lokalplan 15, der efter forvaltningens opfattelse udlægger området, hvor tilbygningen skulle opføres, til en byggezone for erhvervsbebyggelse.

Ansøger påklagede den 7. november 2018 kommunens afgørelse til Planklagenævnet, og 15. april 2019 gav nævnet ansøger medhold, og ophævede og hjemviste dermed kommunens afgørelse.

Lokalplan 15, som ejendommen er omfattet af, er opdelt i 3 underområder og den pågældende ejendom ligger i underområde 2. Underområdet, der omfatter ca. 60 ejendomme, er karakteriseret ved, at de kan rumme en fritliggende villa-bygning samt en værkstedsbygning langs bagsiden af grundene. (se lokalplanen 15 kortbilag)

Ansøger ønskede at udvide den eksisterende villa-bygning med en tilbygning placeret inden for det område, der på lokalplanens kortbilag er vist som "byggezone for erhvervsbebyggelse". Forvaltningen vurderede, at det ikke ville være muligt at give tilladelse til det ansøgte og meddelte derfor afslag. Afslaget var begrundet med, at der var årelang praksis for at forvalte lokalplanens bestemmelser således, at der udelukkende kunne tillades erhvervsbebyggelse i den omtalte byggezone.

Planklagenævnet har ophævet forvaltningens afgørelse, idet nævnet vurderer, at lokalplanen kun fastsætter, at en værkstedsbygning kun kan etableres inden for den angivne byggezone, men ikke, at byggezone kun kan rumme værkstedsbygninger. Planklagenævnets afgørelse strider mod forvaltningens hidtidige udlægning af lokalplanens bestemmelser.

Ejendommen er i rammerne til kommuneplan 2017 beliggende i område 5.D.1 (Dronning Olgas Vej/Kong Georgs Vej m.fl.), hvor der om områdets anvendelse står: "Blandet bolig- og erhvervsområde... [her] kan lokaliseres håndværksvirksomhed - herunder mindre værksteder, lager og andre lignende funktioner, der ikke medfører væsentlig forurening - samt kreative erhverv...".

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Efter at forvaltningen har modtaget nævnets afgørelse står det klart, at lokalplanen ikke giver mulighed for at friholde den bagerste del af de berørte ejendomme til værkstedsbygninger. Planklagenævnets afgørelse forhindrer dog ikke muligheden for værkstedsbygninger på grundene - den giver bare også andre anvendelsesmuligheder inden for zonen.

Såfremt udvalget ønsker at friholde den bageste del af de omhandlede ejendomme til værkstedsbygninger med de anvendelsesmuligheder, der er beskrevet i lokalplan 15 og i kommuneplanens rammer, vil det kræve, at der nedlægges et midlertidigt forbud efter planlovens § 14 og udarbejdes ny lokalplan for de berørte ejendomme. I dag er det ikke alle de berørte ejendomme, der er bebygget med en værkstedsbygning inden for byggezone (se luftfoto med markeret område), men som det kan ses har over halvdelen af ejendommene i dag erhvervsbygninger beliggende bagest på grunden.

I forhold til de langsigtede konsekvenser for området vil det med gældende lokalplan være muligt at konvertere alle mindre værksteder, lagre og lignende funktioner beliggende i byggezone for erhvervsbebyggelse til boligtilbygninger. Der vil således være risiko for, at områdets særlige karakter med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse med tiden bliver

udvisket til at være et område med ren boligbebyggelse. Det er forvaltningens vurdering, at blandingen af bolig og erhverv, der er beskrevet i kommuneplanens rammer, og som vi har udlagt af lokalplanen, er meget særegen og speciel for dette sted i kommunen.

Udarbejdes der en ny lokalplan for området vil det samtidig være en mulighed for at gøre anvendelsesbestemmelsen om erhverv, som i gældende lokalplanen hedder mindre værksteder, lagre og lignende funktioner mere tidssvarende, så den i fremtiden også omfatter serviceerhverv og dermed giver mulighed for anvendelser, der tidligere har været ansøgninger om i området.

Efter at forvaltningen har modtaget nævnets afgørelse, er det forvaltningens umiddelbare vurdering, at der ville kunne meddeles byggetilladelse til det ansøgte (den tekniske byggesagsbehandling er dog ikke afsluttet endnu), såfremt der ikke nedlægges et midlertidigt forbud efter planlovens §14 og udarbejdes ny lokalplan for området.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/JJB

Bilag

Indsendelse: 1, H 1.01 Situationsplan 1-200.pdf

lokalplan 15

Indsendelse: 1, Byggeandragende.pdf

Planklagenævnsafgørelse sag. nr. 1002278

lokalplan 15 kortbilag

BBE BA Afslag

Luftfoto med markeret område

Punkt 219: Gammel Kongevej 74A, Dispensation fra lokalplan nr.140

02.34.02-P19-3-19

Resume

Sagen omhandler muligheden for i forbindelse med ombygning af eksisterende kontorbygning at tilføje en foyer i 2 etager med tagterrasse i forbindelse med en udvidelse af stueetagen. Projektet kræver dispensation fra lokalplan nr. 140, fordi udvidelsen af foyeren mod Gammel Kongevej er uden for byggefeltet angivet i lokalplanen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at der gives afslag på ansøgning om dispensation til den ansøgte udvidelse af foyeren og tilhørende tagterrasse,
2. at der kan gives dispensation fra lokalplan nr. 140 afsnit 5.2 og kortbilag 1 til at bygge uden for byggefeltet, hvis der udarbejdes et nyt forslag til en mindre udvidelse af foyeren i 2 etager med et grønt tag og evt. en mindre tagterrasse centreret på kontorejen-dommen, og at et revideret forslag forelægges udvalget igen,
3. at der dispenseres fra lokalplan 140 afsnit 4.2 for at etablere 3 bilparkeringspladser mod indbetaling til p-fonden, såfremt der ikke kan findes en anden løsning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der gives afslag på ansøgning om dispensation til den ansøgte udvidelse af foyeren og tilhørende tagterrasse,
2. hvorvidt der kan gives dispensation fra lokalplan nr. 140 afsnit 5.2 og kortbilag 1 til at bygge uden for byggefeltet, hvis der udarbejdes et nyt forslag til en mindre udvidelse af foyeren i 2 etager med et grønt tag og evt. en mindre tagterrasse centreret på kontorejendommen
3. at der dispenseres fra lokalplan 140 afsnit 4.2 for at etablere 3 bilparkeringspladser imod indbetaling til p-fonden, såfremt der ikke kan findes en anden løsning

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om at renovere eksisterende kontorbyggeri og indrette bygningen til kontorhotel med udadrettede funktioner i stueetagen.

Ejendommen er en kontorbygning fra 1973. Den blev opført i forlængelse af saneringen af Danmarksgade i 1970 og udgør sammen med de 280 almene boliger i Danmarksgården fra 1976 og bebyggelsen mod Gammel Kongevej fra Codan til Schønbergsgade et markant udtryk i byen. Selve ejendommen har et mere pragmatisk udtryk i tråd med 1970'erne og opleves primært som bestående af vertikale betonbånd. Senest har ejendommen været benyttet af Statens IT, der i 2017 flyttede til Ballerup, da lokalerne blev for små. Siden har ejendommen været ubenyttet.

Projektet går ud på at der indrettes cafe, restaurant og fitnesscenter i bygningens stueetage, så ejendommen åbnes mod byen. Der udføres en ny foyer med dobbelthøjde og ny tilbagetrukket tagetage med kontorer. Herudover etableres tagterrasse til den nye 6. sal (7. etage), samt på taget af den nye foyer bygning i 2. sals højde. Facader energirenoveres med nye vinduer, og nye isolerede brystninger. Vinduerne udføres i en mørk nuance, brystninger og lukkede facader udføres med hvide overflader, så hele ejendommen får et 'facelift'.

En del af den ønskede foyer ligger uden for det byggefelt, der er angivet lokalplan nr. 140 kortbilag 1, og kræver derfor dispensation fra lokalplan, hvis denne del af projektet skal gennemføres.

Ansøger begrundes ansøgning om dispensation med, at foyeren udføres for at gøre bygningen åben og imødekomme, da den nye cafe i bygningens underetage samt den nye taghave på foyerens tag, vil bidrage positivt til oplevelsen af bygningen og det lille byrum foran bygningen. På sigt er det tanken at cafeen vil kunne gøre både byrummet og bygningen åben for alle Frederiksbergs borgere. Den nye foyer udføres i to etager og vil dermed ikke bidrage negativt med skyggevirkninger på nabobygninger, som er opført i 6 etager.

Ansøger oplyser, at kontorejendommen i dag råder over 155 bilparkeringspladser hvoraf 75 pladser er beliggende på egen grund og 80 er tinglyste pladser beliggende på naboejendom (Danmarksgården). Ca. 18 parkeringspladser - beliggende under bygningen i terrænniveau (stueplan) - nedlægges i forbindelse med ombygningen af stueetagen og etablering af foyer, cafe, restaurant, fitnesscenter mv. Det samlede parkeringsbehov efter lokalplan nr. 140 er 140 parkeringspladser, altså mangler der 3 parkeringspladser. Ansøger ønsker at afsøge muligheden for evt. at indgå aftaler med naboen om en dobbelt udnyttelse af parkeringspladser på naboejendommen.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 140, for et område ved Gammel Kongevej 72D-74A. Lokalplanen er en projektlokalplan og gælder kun for denne ene ejendom. Lokalplanens formål er at medvirke til at styrke og videreudvikle et aktivt erhvervsliv, at muliggøre opførelse af yderligere en etage på en eksisterende seksetagers bebyggelse samt en udvidelse af stueetage i sammenhæng med omgivelserne, og muliggøre en styrkelse og videreudvikling af et aktivt byliv.

Efter lokalplanens anvendelsesbestemmelser afsnit 3.1, må området anvendes til erhvervsformål i form af kontor- og serviceerhverv. Der må også etableres café og restauration i stueetagen.

I lokalplanens afsnit 4.2 står der, at der skal anlægges 1 parkeringsplads pr. 50 m² erhvervsetageareal og at der skal anlægges 1 cykelparkeringsplads pr. 50 erhvervsetageareal.

I lokalplanens afsnit 5.2 står der, at ny bebyggelse skal placeres inden for byggefeltet angivet på kortbilag 1.

I lokalplanens afsnit 6.1 står der, at nybyggeri, om- og tilbygninger skal harmonere med omgivelserne ud til Gammel Kongevej, således der skabes en byrumsmæssig sammenhæng mellem lokalplanområdet og bebyggelserne på Gammel Kongevej 72B-C og 74B-C.

Naboorientering og partshøring

Ansøgningen har været sendt i naboorientering, idet Frederiksberg Kommune skal dispensere fra lokalplan nr. 140.

Naboorienteringen blev sendt til ejendommene Gammel Kongevej 70, 72B-C, 74A-C og 76, Schönbergsgade 2-4 og Prinsesse Maries Alle 1A. Yderligere har ansøgningen været sendt i partshøring, hos foyerens nærmeste naboer, Gammel Kongevej 74B, lejlighederne til højre og Gammel Kongevej 72C lejlighederne til venstre.

Forvaltningen modtog 5 partshøringsvar og 15 naboorienteringssvar.

De modtagne høringssvar omhandlede hovedsagligt indblik, støj og parkeringsproblematikker for både biler og cykler.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at projektet overordnet set er i overensstemmelse med lokalplanens formål og hensigt, herunder anvendelse og ydre fremtræden.

Den ansøgte ombygning og udvidelse medfører, at der kommer til at mangle 3 bilparkeringspladser for at leve op til lokalplanens bestemmelser vedr. parkering. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en fuld udnyttelse af stueetagen giver en fornuftig mulighed for udnyttelse og indretning til cafe, restaurant og fitnesscenter. Det er ikke muligt at etablere yderligere parkeringspladser på det resterende friareal på grunden. By-, Kultur- og Miljøområdet er derfor positivt indstillet ift. at dispensere fra lokalplanens bestemmelser om parkering mod, at der indbetales til parkeringsfonden, såfremt ansøger ikke kan dokumentere at de kan tilvejebringe de 3 parkeringspladser på anden vis.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en udvidelse af foyeren med 3 meter helt frem til matrikel skel mod vej vil komme meget tæt naboejendommene. Det vurderes, at der vil være ca. 1,5 meter fra foyeren/tagterrassen til de nærmest vinduer i ejendommen Gammel Kongevej 74B og ca. 1,5-2 meter til nærmeste vinduer i ejendommen Gammel Kongevej 72C. I stueetagen er der tale om hhv. en port i ejendommen Gammel Kongevej 74B og erhverv i ejendommen 72C. I de øvrige etage i naboejendommen er det vinduer til boliger, som i dag har ca. 3-4,5 meter til eksisterende tagterrasse og ca. 6-7,5 meter til facade og vinduer i kontorejendommen. Foyeren ønskes udført som et dobbelthøjt rum, det vil sige at i første salshøjde vil personer i kontorejendommen ikke kunne komme helt hen til vinduerne, de vil befinde sig ca. 4-4,5 meter inde i rummet svarende til den afstand der er til facaden i dag. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at tagterrassen på foyeren vil medføre væsentlige indbliksgener til de tilstødende boliger i naboejendommene. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en mindre udvidelse af foyeren i 2 etager med et grønt tag og evt. en mindre tagterrasse centreret på kontorejendommen er mere realistisk.

Økonomi

Ansøger indbetaler 786.060 kr. for 3 bilparkeringsplads i henhold til regler for Frederiksberg Kommunes P-fond.

Midlerne i P-fonden anvendes indenfor 5 år til at etablere nye P-pladser i kommunen. Når kommunen etablerer en ny parkeringsplads, kan 50 % af udgiften finansieres af P-fondens. Hvis det eksempelvis koster 200.000 kr. at etablere en ny P-plads, vil kommunen kunne indtægtsføre 100.000 kr. fra P-fonden. Den resterende del af P-fondsindbetalingen vil blive tilbageført til ansøger. Såfremt der ikke etableres en ny P-plads for indbetalingen indenfor 5 år, tilbageføres den fulde indbetaling på 262.020 kr. per parkeringsplads.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
PBM/SI

Bilag

Skema indsigelser - Partshøring - Gammel Kongevej 74A

Skema indsigelser - Naboorientering - Gammel Kongevej 74A

Kortbilag 1, Lokalplan 140

Partshøringssvar nr. 1 Ejdselskab H.G. Hansen

Partshøringssvar nr. 2 - Nini og Chris Leigh

Partshøringssvar nr. 3 Helle Jakobsen

Partshøringssvar nr. 4 - Gitte Vollertsen

Partshøringssvar nr. 5 - Laila og Per Jonsson

Naboorienteringssvar nr. 1 - Navne- og adressebeskyttelse - renset

Naboorienteringssvar nr. 2 - Eda Epsten

Naboorienteringssvar nr. 3 - Anni Lindof

Naboorienteringssvar nr 4 - Susanne Jørgensen

Naboorienteringssvar nr. 5 - Elsebeth og Palle Kjærsgaard

Naboorienteringssvar nr. 6 - Agnete Kragh Dircknick-Holmfeld

Naboorienteringssvar nr. 7 - Metty Jacobsen

Naboorienteringssvar nr 8 - Ruth Simonsen

Naboorienteringssvar nr. 8 - Ruth Simonsen

Naboorienteringssvar nr. 9 - Yuko Yasui

Naboorienteringssvar nr. 9 - Yuko Yasui

Naboorienteringssvar nr 10 - Anne-Mette Floridon

Naboorienteringssvar nr. 10 - Anne-Mette Floridon

Naboorienteringssvar nr. 11 - Karin og Søren Aaquist

Naboorienteringssvar nr. 12 - Elsebeth Dyrholm Møller og Britta Voss

Naboorienteringssvar nr. 13 - Hanne Blum

Naboorienteringssvar nr. 14 - Annette Jonsson

Naboorienteringssvar nr. 15 - Johanna Sørensen

Illustration af indgangsparti mod Gammel Kongevej

Frem. Situationsplan_rev A

Frem.Plan_Tag

Frem-facade Nord

Frem-facade Syd

Frem-facade Øst

Frem-facade Vest

Frem-snit A-A

Eksist. forhold - Facade nord

Eksist. forhold- Tværsnit

Punkt 220: Byggesagsbehandlingen, status

02.00.06-G01-1-15

Resume

Hermed følger en årlig status for byggesagsbehandlingen, som opfølgning på den seneste status, der blev forelagt By- og Miljøudvalget 4. juni og 20. august 2018. I sagen redegøres der for sagsmængde, ressourcer, sagsbehandlingstider, gebyrer, ny lovgivning mm.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog status på byggesagsbehandlingen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at status på byggesagsbehandlingen tages til efterretning

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget får forelagt en årlig status for byggesagsbehandlingen, hvor der orienteres om sagsmængde, ressourcer, sagsbehandlingstider, gebyrer, evt. ny lovgivning mm.

Tilgang af byggesager

Byggeaktiviteten på Frederiksberg er stabil med en svag stigning, og med den fortsatte lave udlånsrente og attraktive ejendomme er der intet, der tyder på, at aktiviteten er for nedadgående foreløbig. Der ses især en stigning i antal øvrige sager - altså sager, hvor der ikke kan opkræves gebyr.

År	2015	2016	2017	2018	2019 (estimeret)
Tilladelsessager	1.176	1.180	1.230	1.146	1.186 ¹
Anmeldelsessager	44	32	18	0 ²	0 ²
Øvrige sager	385	556	513	562	654 ³
I alt	1.605	1.768	1.761	1.708	1.840

1. Antallet af byggesager/tilladelsessager har ligget stabilt på ca. 1.200 sager om året siden 2015. Tilladelsessager omfatter bl.a. altansager.

2. Med ændringer af Bygningsreglement, der trådte i kraft 1. juli 2017, udgik kategorien "anmeldelsessager".

3. Øvrige sager dækker over klager, aktindsigtsanmodninger, planmæssige tilladelse, forespørgsler der ikke fører til byggeansøgning, deklarationer, skimmelsvampssager mv. Denne kategori er steget kraftigt. I hele 2016 var der f.eks. 95 anmodninger om aktindsigt, mens tallet for de første 4 måneder i 2019 er 52. I 2018 var der tillige en stigende tendens i klagesager - i alt 139, primært klager over anden part (89), men også skimmelsvampssager (28). Målt på de første 4 måneder af 2019 er niveauet dog tilbage til forrige år (ca. 90). I 2018 har specielt klager over anden part i forbindelse med rækkehusbebyggelsen Fuglebakke kvarteret fyldt meget. Det forventes, at dette aftager, når den nye lokalplan for kvarteret vedtages.

Altansager

Som det ses af tabellen, er tilgangen af egentlige byggesager stabil. Men andelen af ansøgninger, der vedrører altaner og tagterrasser har været kraftigt stigende. I 2013 indkom 87 sager, i 2014 indkom 140, i 2015 indkom 186 altansager, og i 2016 blev tallet 210. Den store sagsmængde i 2016 dækker også over et antal lovliggørelsessager som følge af sidste års udfordringer omkring altansikkerhed i en række igangværende og ældre altansager. I 2016 udgjorde altansager ca. 18% af de egentlige byggesager. I 2017 og 2018 er antallet faldet til niveauet fra 2014 med 141 og i 2019 estimeres en fastholdelse af niveauet, hvor altansagerne udgør 12% af de almindelige byggesager. Forvaltningen bruger gennemsnitlig 25 timer pr. altansag.

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (estimeret)
Antal altansager	87	140	186	210	141	149	150

Forelæggelser for udvalget

Antallet af sager, der forelægges By- og Miljøudvalget, er næsten fordoblet fra 2014 til 74 forelæggelser i 2018. I 2017 var der et fald, men i 2018 er niveauet som i 2015 og 2016 med ca. 80 forelæggelser. Der er typisk tale om sager, hvor der

dispenseres fra lokalplanens bestemmelser, i større omfang altanprojekter, der afviger fra altanmanualen eller hvor der opsættes altaner/etableres tagterrasser synlig fra vej i områder omfattet af bevarende lokalplan samt ejendomme beliggende ud til hovedstrøg, og i stort omfang sager om konvertering fra erhverv til bolig og indretning af nye boliger i tagetager, som typisk kræver dispensation fra etablering af parkering og opholdsareal. Mange sager forelægges flere gange ligesom der også foretages en del besigtigelser.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (estimeret)
Forelæggelser for BMU	38	82	86	58	74	51

Hvis en byggesag skal i partshøring efter bygge- eller forvaltningsloven eller i naboorientering efter planloven forlænger dette sagsbehandlingstiden med ca. en måned.

Hvis en byggesag skal behandles i By- og Miljøudvalget og der evt. skal være besigtigelse forlænger dette ofte sagsbehandlingstiden væsentligt.

Personaleressourcer

Med budgetvedtagelse i 2018 fik byggesagsbehandlingen et klart og realistisk mandat til i løbet af 3 år at halvere sagsbehandlingstiden. Der er i løbet af foråret 2018 blevet ansat ekstra ressourcer, således at der pr. 1. juni 2019 er ansat 16 sagsbehandlere. Udover byggesagsbehandlere er der knyttet 3 administrative byggesagsbehandlere (kontoruddannet personale), der opretter sager, journaliserer bilag, svarer telefoner, udfakturerer samt uploader sager til filarkiv og støtter byggesagsbehandlingen mm.

I forlængelse af beslutning fra budgettet for 2018 blev opstillet følgende mål for sagsbehandlingstiderne frem til afgørelse:

År	Status for 2017	Status 1.8.2018	Mål pr. 1.1.2019	Mål pr. 1.1.2020	Mål pr. 1.1.2021
Sagsbehandlingstid ¹					
Altansager - særsomt sagstype med liggetid inden sagsbehandling	18 uger før sagsbehandling + 9 uger = i alt 27 uger	12 uger før sagsbehandling + 8 uger = i alt 20 uger	11 uger før sagsbehandling + 7 uger = i alt 18 uger	9 uger før sagsbehandling + 5,5 uger = i alt 14,5 uger	6 uger før sagsbehandling + 4 uger = i alt 10 uger
Sager med lav kompleksitet og forespørgsler	2 uger	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Andre byggesager	9 uger	8 uger	7 uger	5,5 uger	4 uger

¹ Sagsbehandlingstid for at træffe afgørelse, når ansøgningen er fyldestgørende.

Mål pr. 1. januar 2019 er nået for kategorier "Sager med lav kompleksitet og Andre byggesager" og det er lykkedes at reducere liggetid for "Altansager" med yderligere 4 uger og det forventes at denne sagstype pr. 1. januar 2020 har samme servicemål som "Andre byggesager". Som beskrevet ovenfor er altansagerne, der udgør ca. 12% af sagerne, en helt særlig sagstype, der fordrer et indgående kendskab til vejledning, byen og bygningerne. Det er derfor vigtigt, at sagerne behandles af den samme gruppe af sagsbehandlere og grundet omfanget af ansøgningerne vil der stadig i 2019 udsendes et særsomt kvitteringsbrev med angivelse af hvilken uge sagsbehandlingen påbegyndes, og derefter svarer sagsbehandlingstiden til en kategorien "andre byggesager".

Indførelse af obligatorisk brug af den digitale byggeansøgning Byg og Miljø (BOM)

Pr. 1. januar 2019 indførtes obligatorisk brug af BOM. Dette er forløbet gnidningsfrit og ansøgere og borgere er blevet vejledt pr. telefon, hvor det var nødvendigt. Ca. 1/3 af sagerne til Byggeri og Arkitektur er forsat af andre typer sager end byggetilladelse, f.eks. forespørgsler, skimmelsvampssager, aktindsigt osv., der typisk kommer ind pr. mail, hvorefter det administrative personale opretter en sag. Hovednummeret modtager gennemsnitligt 200 telefonopkald om ugen og på hovedmailen indgår gennemsnitligt 100 mail. En del af disse er spørgsmål vedr. byggesagsbehandling der i videst omfang straks afklares af det administrative personale og en fast vagt der bemandes af byggesagsbehandler. Der foretages desuden en daglig prioritering af sager, bl.a. skal sager, der indebærer en sikkerheds- eller sundhedsmæssig risiko, som eksempelvis fare for nedstyrtning af bygningsdele, skimmelsvamp osv. prioriteres og håndteres så hurtigt som muligt.

Byggesagsgebyrer og andre digitale løsninger

Der opkræves byggesagsgebyr efter medgået tid. I de fleste sager skal udskrives to regninger (en regning frem til og med byggetilladelse - og derefter en regning efter ibrugtagningstilladelsen). I henhold til lovgivningen er det langt fra muligt at udfakturere det samlede tidsforbrug til byggesagsbehandlingen og byggesagsbehandlingen har fortsat en faktureringsgrad på 30%. Det er tidligere besluttet, at alle kan få en halv times forhåndsdialog uden beregning, og dette tilbud benyttes flittigt. En digital løsning, hvor man kan booke en sagsbehandler på nettet er ved at blive implementeret. Området

modtager meget få klager om gebyrstørrelsen og efter at ny takst på 397 kr. pr. time er indført fra årsskiftet er ikke modtaget nogen klager vedr. gebyr.

Området har i samarbejde med opkrævningen udviklet gebyropkrævningen, således at ubetalte regninger kan inddrives. Frederiksberg Kommunes byggesagsarkiv bliver flittigt brugt af både forvaltning og borgere. I 2018 er registreret 45.000 søgninger fra borgere, der samlet hentede 184.000 byggesager og allede i de første 4 måneder af 2019 er registreret 18.000 søgninger og et forventet antal fremsøgte byggesager på mere end 200.000 i hele 2019. Det er derfor en målsætning at afsluttede byggesager uploades på filarkiv umiddelbart efter at de er afsluttet.

Ny byggelov og nyt bygningsreglement 2018

Bygningsreglement 2018 trådte i kraft 1. januar 2018 med overgangsordning til 1. juli 2018.

Med Bygningsreglement 2018 (BR18) er kommunens opgave med at foretage teknisk byggesagsbehandling ændret.

For brand- og konstruktionsforhold er der indført krav om, at certificerede statikere og brandrådgivere skal dokumentere, at de tekniske bestemmelser er overholdt i det komplicerede byggeri.

Der er en overgangsordning frem til udgangen af 2019, hvor det vil være muligt at vælge, at det er kommunen, der skal foretage den tekniske byggesagsbehandling af brand- og konstruktionsforhold, indtil der er certificeret et tilstrækkeligt antal statikere og brandrådgivere.

De øvrige tekniske bestemmelser skal der ikke foretages sagsbehandling af, men ansøger skal sammen med færdigmelding af byggeriet indsende dokumentation for, at bygningsreglementet er overholdt.

Det forventes, at kommunen frem til udgangen af 2019 vil skulle sagsbehandle for brand- og konstruktionsforhold i en stor del af de komplicerede sager, fordi der går noget tid, inden der er et tilstrækkeligt antal virksomheder, der er certificerede til at udføre opgaverne.

Kommunen skal foretage stikprøvekontrol i 10% af de sager, hvor der er givet ibrugtagningstilladelse. Ved stikprøvekontrollen skal kommunen kontrollere om byggeriet overholder bygningsreglementet.

Der er i perioden 1. juli 2018 til 30. april 2019 udført stikprøvekontrol af 7 sager. I 2018 er der kun 2, som er udtaget til kontrol. Der har ikke været bemærkninger til kontrollen, som kun har omfattet mindre sager.

Når der gives byggetilladelse til mindre sager, som fx nyt bad eller flytning af køkken, sendes en vejledning med til ansøger, som fortæller, hvilket materiale, det kan være relevant at sende ind som dokumentation sammen med færdigmeldingen. Dette for at hjælpe ansøger, men også for at forebygge for lang sagsbehandling i forbindelse med afslutning af sagerne.

På trods af dette er det alligevel nødvendigt at sende en del mangelbreve ud, når en færdigmelding af byggearbejdet modtages, hvilket faktisk er med til at forlænge den tid, der reelt bruges på hver enkelt sag. Det betyder, at kommunerne er nødt til at bevare de faglige kompetencer eller benytte sig af eksternt rådgivning til at foretage stikprøvekontrollen. Frederiksberg Kommune er indgået i et samarbejde med andre kommuner under Forum for danske bygningsmyndigheder (DABYFO) om at erfaringsudveksle omkring implementeringen af BR18. Formålet med samarbejdet er dels at sikre en høj kvalitet i opgaveløsningen, men også for at tilstræbe, at ansøgere oplever en ensartethed i sagsbehandlingen i de forskellige kommuner.

Brandkrav som tidligere lå i beredskabslovgivningen er blevet flyttet til byggelovgivningen. Snitfladerne mellem bygningsmyndigheden og Hovedstadens Beredskab er ændret og nogle stadig uafklarede. Det er f.eks. forsat uklart, hvordan proceduren vedr. brandsyn i, som i dag udføres af beredskabet, skal håndteres fremadrettet. Det forventes at endelig afklaring og implementering kan ske i løbet af 2019. Der ligger dog forsat en stor opgave i at afklare og forbedre samarbejdet med Hovedstadens Beredskab, således at der kan opretholdes et forsvarligt sikkerhedsniveau i alle byggerier som udføres på Frederiksberg. Idet forvaltningen stadig mangler at se den første ansøgning fra en certificeret brandrådgiver, som skal være tilknyttet næsten alle byggesager inden 1. januar 2020, hvor overgangsordningen udløber, og man herefter ikke kan vælge kommunal teknisk byggesagsbehandling vedr. brandforhold.

Dialog og synlighed

Det er muligt for borgerne at "møde en byggesagsbehandler" ved flere lejligheder. To gange årligt afholdes der velkomstmøder på rådhuset for nye borgere i kommunen og her er byggesagskontoret altid repræsenteret ved to byggesagsbehandlere, der står klar med udlevering af altan- og skiltemanualen og med svar på spørgsmål om kommende byggeprojekter. Samme koncept er anvendt ved afholdelsen af Frederiksberg Erhvervskonference. Når lejligheden byder sig indgås i dialoger med Frederiksberg Erhverv, Dansk Byggeri, GI, andre kommuner osv.

I samarbejde med kolleger fra Vej, Park og Miljø arbejdes på et tiltag, hvor borgere kan møde de forskellige myndigheder på biblioteket. Hvis initiativet er en succes kan det udvides.

KL Aftale for fælles servicemål

I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 indgik KL og Regeringen aftale om, at sagsbehandlingstiden for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne skal reduceres med en tredjedel. Reduktionen skal blandt andet opnås ved at indføre servicemål for bl.a. byggesagsbehandlingen. Der er opsat mål på fra 40 dage (kategori 1 byggeri) til 60 kalenderdage for kategori 5 byggeri (ca. 95% af byggesager på Frederiksberg). Ligeledes er der opsat en maksimal sagsbehandlings tid på 180 dage for både miljø- og byggesager, ligesom alle sager skal visiteres indenfor 21 dage.

År 2018 ¹	Simple konstruktioner	Enfamiliehuse	Industri- og lagerbygning	Etagebyggeri, Erhverv	Etagebyggeri, Bolig
----------------------	-----------------------	---------------	---------------------------	-----------------------	---------------------

KL servicemål	40 dage	40 dage	50 dage	55 dage	60 dage
Hele landet gnms / pct. opfyldt	42 dage / 65 %	39 dage / 66 %	55 dage / 65 %	57 dage / 65 %	50 dage / 72 %
Frederiksberg Kommune gnms / pct. opfyldt / antal	35 dg / 67% / 12 sager	95 dg / 28% / 18 sager	31 dg / 100% / 3 sager	113 dg / 50% / 262 sager	29 dg / 84% / 270 sager
Aalborg Kommune gnms / pct. opfyldt / antal	31 dg / 75% / 201 sager	30 dg / 79% / 623 sager	33 dg / 82% / 76 sager	46 dg / 73% / 320 sager	62 dg / 66% / 137
Københavns Kommune gnms / pct. opfyldt / antal	42 dg / 68% / 41 sager	51 dg / 52% / 311 sager	75 dg / 46% / 26 sager	57 dg / 63% / 1638 sager	38 dg / 81% / 1213 sager
Aarhus Kommune gnms / pct. opfyldt / antal	44 dg / 58% / 152 sager	33 dg / 70% / 764 sager	82 dg / 24% / 59 sager	66 dg / 51% / 515 sager	82 dg / 47% / 242 sager
Gentofte Kommune gnms / pct. opfyldt / antal	92 dg / 38% / 16 sager	71 dg / 46% / 153 sager	48 dg / 75% / 4 sager	75 dg / 57% / 141 sager	36 dg / 80% / 86 sager

¹ Der opgøres statistik på sager indsendt fra 1. juli 2016 som er afgjort i perioden 1.1.2018-31.12.2018

Der er tale om statistik, der er trukket fra BOM – den digitale ansøgningsplatform. KL bemærker i evalueringsrapport af servicemålaftalen, at de offentliggjorte sagsbehandlingstider kan være behæftet med usikkerhed, da logning af sagsbehandlingen er så ny, at der endnu ikke kan drages faste konklusioner. Der er dog ingen tvivl om, at systemet over tid vil blive et præcist måleværkstøj. Desuden ses, at urbaniseringsgraden også har indflydelse på sagsbehandlingstiderne, så sagsbehandlingstiden er højest i bykommuner.

En stor faktor er høringer og ekstern myndighedsbehandling, der forsinker sagsbehandlingen.

Der måles på 5 forskellige kategorier og Frederiksberg er noteret med en målopfyldelse, der ligger over landsgennemsnit for kategorier 1, 3 og 5, men scorer lavere på kategori 2 og 4.

I forhold til opgørelsen fra 2017 er der sket en forbedring på gennemsnitligt 52 dage i kategorien enfamiliehuse og 6 dage på etagebyggeri, bolig. Desværre er etagebyggeri, erhverv forværret med 47 dage, hvilket ikke umiddelbart kan forklares.

Specielt kategorien enfamiliehuse er særlig for Frederiksberg, der til forskel fra resten af landet kun har 4% af boligerne i denne kategori. Desuden er enfamiliehusene ofte bygget på små grunde og det kræver næsten altid partshøring af naboer at ændre på disse ejendomme og dette afspejles i KL's tal.

By- og Miljøområdet arbejder målrettet med at implementere KL's servicemål for de forskellige kategorier, men der skal til stadighed være fokus på den formidlende rolle som byggesagsbehandlingen også varetager, både ved udformning af retningslinjer, dialogmøder, præmieringsordning og facadeudvalg, bevaringsværdier og i rollen som "guide", der skal hjælpe borgere og ansøgere med at navigere i de mere end 20 love, byggesagsbehandlingen administrerer.

En kompetent og effektiv byggesagsbehandling er vigtig, når borgere og virksomheder gerne vil bygge om og forbedre deres fysiske rammer, eller når f.eks. drømmen om en ny altan skal realiseres. De tilførte ressourcer har medført at sagsbehandlingstiden forbedres kontinuerligt, delmål er nået og der arbejdes målrettet med forbedringer af de digitale løsninger mv. samtidig med at der er fokus på at beskytte Frederiksberg Kommunes mange kulturmiljøer og arbejdet med de bevaringsværdige bygninger styrkes. Senest i 2020 skal området evalueres for at vurdere behovet for eventuelt at videreføre bevillingen.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget,
LRM/PBM

Bilag

BMU møde 20.8.2018 Byggesagsbehandlingen, status

BMU's møde 4. juni 2018, Byggesagsbehandlingen, status

Punkt 221: Navngivning af pladser og veje

05.01.01-G01-1-12

Resume

På baggrund af By- og Miljøudvalgets anmodning om at få forelagt en sag med forslag til veje eller pladser, der kan opkaldes efter betydende kvinder, samt forslag til veje eller pladser, der kan opkaldes efter John Winther og Niels Kjærbølling. By-, Kultur- og Miljøområdet forelægger med denne sag forslag til navngivning af en række lokaliteter.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der arbejdes for, at den centrale del af Solbjerg Plads søges omdøbt til John Winthers Plads,
2. at pladsen ved hovedindgangen til Zoologisk Have navngives Niels Kjærbøllings Plads,
3. at anlægget ved L.I. Brandes Allé/N.J. Fjords Allé navngives Børge Outzes Plads,
4. at parkanlægget ved Egernvej navngives J.O. Krag's Park.

Udvalget udsatte stillingtagen til navngivning af pladسدannelser langs Den Grønne Sti.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der arbejdes for, at den centrale del af Solbjerg Plads søges omdøbt til John Winthers Plads,
2. at syv pladسدannelser langs Den Grønne Sti navngives som et temaforløb efter betydningsfulde kvinder med relation til Frederiksberg, og at udvalget beslutter hvilke navne de enkelte pladser skal have,
3. at pladsen ved hovedindgangen til Zoologisk Have navngives Niels Kjærbøllings Plads,
4. at anlægget ved L.I. Brandes Allé / N.J. Fjords Allé navngives Børge Outzes Plads,
5. at parkanlægget ved Egernvej navngives J. O. Krag's Park.

Sagsfremstilling

By- Miljøudvalget anmodede 21. januar 2019 om at få forelagt en sag med forslag til veje eller pladser, der kan opkaldes efter betydende kvinder fx Helle Gotved og Kirsten Auken, samt forslag til veje eller pladser, som kan opkaldes efter John Winther og Niels Kjærbølling.

Navngivning efter tidligere borgmester John Winther, der gennem sit mangeårige virke for Frederiksberg har betydet meget for byen, vil fordre, at der findes en passende, betydningsfuld lokalitet til navngivningen. Forvaltningen vil på den baggrund foreslå, at der arbejdes for, at den centrale del af Solbjerg Plads omdøbes til John Winthers Plads. Byrummet ejes fortrinsvist af Frederiksberg Kommune, idet den nordligste del ejes af Copenhagen Business School, der i givet fald skal kunne godkende dispositionen. CBS vil med dette forslag ikke skulle ændre adresse, da denne fortsat vil relatere til stednavnet Solbjerg Plads - nord og øst for bygningen. Navngivning af den centrale plads vil på et lille område også berøre Frederiksberg Centret, der tilsvarende skal kunne godkende dispositionen, der ikke vil medføre ændring af centrets adresse. Alternativt kunne navneforslaget vedrøre hele navneområdet Solbjerg Plads, hvilket dog vil fordre omfattende adresseændringer for CBS og tilsvarende også for den vestligste del af Frederiksberg Centret.

By-, Kultur- og Miljøområdet foreslår herudover, at pladserne langs Den Grønne Sti kunne navngives som et temaforløb, og at dette tema kunne være betydningsfulde kvinder med relation til Frederiksberg, som ønsket af By- og Miljøudvalget.

På oversigtsplanen *'Unavngivne pladser og anlæg på Frederiksberg'* (Rev. 20.05.2019) vises mulighederne for navngivning langs Den Grønne Sti, idet pladserne, der er markeret med størst potentiale til navngivning, naturligt bør prioriteres til de mest betydningsfulde kvinder. Fra nord foreslås følgende syv pladسدannelser langs Den Grønne Sti navngivet:

- *Byrummet på begge sider af Rolighedsvej (Byrummet nr. 8)*
- *Pladsen ved Thorvaldsensvej (Plads nr. 9)*
- *Byrummet ved Holger Tornøes Passage, der er projekteret som et nyt grønt byrum (Byrum nr. 31)*
- ***Pladsen ved udmundning af Den Grønne Sti på Howitzvej (Plads nr. 10)***
- ***Pladsen på hjørnet af Finsensvej / Nordre Fasanvej (Plads nr. 12)***
- *Pladsen ved udmundning af Den Grønne Sti på nordsiden af Peter Bangs Vej (Plads nr. 13)*
- *Byrummet på hjørnet af Roskildevej / Borgmester Fischers Vej (Byrum nr. 16)*

Fra Plads- og Vejnavnebanken (Rev.20.05.2019) foreslår By-, Kultur- og Miljøområdet følgende navne, der alle vurderes relevante til den foreslåede navngivning, idet forvaltningen ikke har foretaget prioritering af forslagene:

- Helle Gotved
- Kirsten Auken
- Helle Virkner
- Bodil Koch
- Karen Ankersted
- Lis Møller
- Asta Nielsen

Navngivning efter Bodil Koch har været reserveret af Københavns Kommune, men Københavns Vejnavnenævn har på forespørgsel besluttet at ophæve reservationen, og Frederiksberg har nu reserveret navnet i Dansk Adresse Register.

By- og Miljøudvalget har foreslået, at en lokalitet på Frederiksberg opkaldes efter Niels Kjærbølling, der grundlagde Zoologisk Have i 1859. Ved hovedindgangen til Zoologisk Have findes en unavngiven forplads (Plads nr. 17), som forvaltningen foreslår navngivet Niels Kjærbøllings Plads. Administrerende direktør i Zoo Jørgen Nielsen har udtalt sig positivt overfor navneforslaget.

Dagbladet Information, ved adm. dir. Stine Carsten Kendal, har foreslået, at der på Frederiksberg navngives en plads efter frihedskæmperen, og grundlæggeren af dagbladet Information, Børge Outze. Under besættelsen spillede Frederiksberg en central rolle i den illegale nyhedstjenestes første år. By-, Kultur- og Miljøområdet foreslår, at anlægget ved L.I.Brandes Allé / N.J.Fjords Allé navngives Børge Outzes Plads, da netop N.J.Fjords Allé var knudepunkt for Børge Outzes virke under besættelsen. Alternativt kunne pladsen ved Fasanvej Metrostation (Byrum nr. 25) evt. søges navngivet efter Børge Outze. Dette byrum ejes af Metroselskabet, der i givet fald skal godkende navngivningen.

Kommunalbestyrelsen besluttede 6. november 2017, at forvaltningen skulle arbejde for, at parkanlægget ved Egernvej kunne navngives Krag's Plads (Anlæg nr. 46). Efter dialog med Københavns Kommune, der har navngivet et vejstykke Jens Otto Krag's Gade, har forvaltningen fået reserveret navnet J. O. Krag's Park i Dansk Adresse Register. Forvaltningen foreslår, at parkanlægget ved Egernvej navngives J. O. Krag's Park.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de foreslåede navngivninger alle vil være hensigtsmæssige og vil kunne bidrage til at øge borgernes bevidsthed omkring byens historie. Samtidig vil navngivning kunne øge identiteten i de enkelte lokalområder.

Økonomi

Udgifter til skiltning og opsætning afholdes indenfor det til formålet afsatte driftsbudget.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, M, K
JBS/KK

Bilag

Vejnavnebank 20.05.2019

Unavngivne pladser m.v. 15.02.2019

Kort over unavngivne pladser på Frederiksberg 22.05.2019

Navngivningsforsla - John Winthers Plads

Børge Outze - Navngivning

Punkt 222: Rahbeks Allé og Pile Allé 45-51. Bevilling af midler til projekt og godkendelse af aftaler

05.01.00-G01-1-18

Resume

Der er i 2019 og 2020 afsat midler til etablering af ny vejprofil på Rahbeks Allé og Pile Allé 54-51. På By- og Miljøudvalgets møde den 6. maj 2019 blev der godkendt et dispositionsforslag, som er grundlag for udarbejdelsen af et hovedprojekt. I denne sag forelægges udbygningsaftalerne mellem Frederiksberg Kommune og Carlsberg Byen BA 16 P/S til godkendelse, ligesom der søges om anlægsbevilling samt indtægtsbevilling.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at udbygningsaftalerne mellem Frederiksberg Kommune og Carlsberg Byen BA 16 P/S godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 15,174 t. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 og 2020 til Rahbeks Allé,
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 1.324 t. kr. vedr. Rahbeks Allé.

Indstilling

By- Kultur og Miljøområdet indstiller,

1. at udbygningsaftalerne mellem Frederiksberg Kommune og Carlsberg Byen BA 16 P/S godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 15.400 t. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 og 2020 til Rahbeks Allé,
3. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb i 2019 på 0,055 mio.kr. og meddeles indtægtsbevilling på 1.605 t. kr. vedr. Rahbeks Allé finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.
4. Merindtægtsbevillingen på 0,055 mio.kr. tilgår kassen.

Sagsfremstilling

På budget 2019 og 2020 er der afsat 16 mio. kr. til etablering af nyt vejprofil for Rahbeks Allé og Pile Allé 45-51 (kaldet Pile Allé). By- og Miljøudvalget fik den 6. maj forelagt to forslag for udformningen af vejen, hvor Dispositionsforslag 1 blev godkendt (bilag 1).

Der udarbejdes nu et hovedprojekt for forslaget.

Udbygningsaftaler

Som led i kommunens ønske om at gennemføre en opgradering af Rahbeks Allé, herunder etablering af fortove, parkeringszone, træbeplantning samt belysning har det oprindeligt været drøftet, at Carlsberg Byen BA P/S (kaldet CBY) skulle forestå den del af arbejdet, som skal udføres ude foran CBYs bygning. For at sikre ensartethed langs Rahbeks Allé og opnå mest mulig styring ønsker forvaltningen, at forestå hele ombygningsarbejdet. Kommunen og CBY har således drøftet vilkårene for indgåelse af en udbygningsaftale, hvor CBY betaler en andel af omkostningerne mod at kommunen forestår ombygningsarbejdet, jf. nærmere nedenfor.

Der er udarbejdet 2 udbygningsaftaler for hhv. (i) opgraderingen af Rahbeks Allé og (ii) ombygning af vejkrydset. Udbygningsaftalerne er underskrevet og tiltrådt af CBY og er med forbehold for kommunalbestyrelsens endelige godkendelse (bilag 2)

De 2 udbygningsaftaler indgås bl.a. på følgende vilkår:

- Frederiksberg Kommune udfører for egen regning og på egen risiko ombygningsarbejderne
 - I relation til ombygningen af Rahbeks Allé skal ombygningsarbejdet være påbegyndt senest den 31. december 2020 og CBY bidrager 750.000 kr. u. moms (+ indeksering)
 - I relation til ombygningen af vejkrydset skal ombygningsarbejdet være påbegyndt senest 1. juni 2021 og CBY bidrager med 800.000 kr. u. moms (+ indeksering)
 - CBYs andel deponeres hos kommunen eller der stilles en anfordringsgaranti. Dernæst reguleres CBYs andel ikke, hvis de faktiske udgifter overstiger de anslåede udgifter. Der foretages dog en mindre indeksregulering
- Det bemærkes, at de nævnte vilkår har været afgørende for CBY.

Det fremgår i øvrigt af aftalerne, at de er betinget af CBYs bestyrelses godkendelse. CBYs har ved mail frafaldet denne betingelse. Det vil sige, at aftalerne alene er betinget af kommunalbestyrelsens godkendelse.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at begrønningen og ny profilering af Rahbeks Allé og Pile Allé 45-51 er med til at forstærke den grønne karakter for området, samt sikre Frederiksbergs grønne identitet med mange træer og velfungerende byrum. Derudover indgår projektet i den samlede planlægning for klimasikring af byen og de nye træer til en mindselse af varmeøeffekten i byen.

Det vurderes yderligere, at vilkårene i udbygningsaftalerne er de bedst opnåelige og derfor kan godkendes.

Økonomi

Det samlede beløb til Rahbeks Allé og Pile Allé 45-51 afsat på budget udgør 16 mio. kr., hvoraf de 0,6 mio. kr. er bevilliget til forundersøgelse og rådgivning.

Ud af det samlede afsatte beløb er der en indtægt i henhold til aftalerne med Carlsberg Byen BA 16 P/S på 1,605 mio. kr. ekskl. moms til etablering af fortov, parkeringzone, træplantning og belysning samt ombygning af krydset Rahbeks Allé - Vesterbrogade, svarende til aftalebeløbene på hhv. 0,75 mio. kr. og 0,8 mio. kr. ekskl. moms men tillagt i alt 0,055 mio. kr. i indeksering.

Fordeling af midler på anlægselementer

	Anlægselementer	mio. kr.
Midler afsat på budget 2019	Fortov, parkeringzone, træplantning, pladser, byrumsinventar og belysning	13,795
Indtægt i henhold til udbygningsaftaler, Carlsberg Byen BA	Ombygning af kryds Vesterbrogade - Rahbeks Allé, samt delanlæg af fortov, parkeringzone, træplantning og belysning	1,605
I alt, søges bevilliget i nærværende mødesag		15,400

Anlægsoverslag på baggrund af dispositionsforslag

- arbejdsplads	1,316
- jordarbejder	1,933
- afvanding	2,339
- bundsikring	0,030
- stabilgrus	0,248
- varmblandet asfalt	0,603
- brolægning	4,537
- kørebaneafmærkning og udstyr	0,180
- stålkanter	0,495
- beplantning	1,446
- belysning	0,845
- inventar	0,500
- uforudsete udgifter	0,928
I alt	15,400

Såfremt indstillingen tiltrædes er der til projektet bevilget i alt 15,4 mio. kr. samt de tidligere bevilgede 0,6 mio. kr. til projektering. Evt. ændringer i bevillinger vil blive revurderet, når det endelige licitationsresultat foreligger.

Udover ovenstående budget indgår der i projektet midler, som finansieres af andre projekter. Dels tilføres der taktsfinanserede midler til anlæg af skybrudsløsningen der dækker omkostningerne til den hydrauliske del af projektet, og dels finansieres anlæg af 8 nye bilparkeringspladser på Bakkegårds Allé af midler afsat til etablering af 200 bilparkeringspladser i 2019. Etableringen beløber sig til 0,4 mio. kr. Beløbet er anlægsbevilget.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen
ML/MRMS

Bilag

Bilag 1. Dispositionsforslag 1

Bilag 2. Udbygningsaftaler

Punkt 223: Skybrudsprojekt Kammasvej

05.01.13-G01-1-19

Resume

Forslag til skybrudsprojektet på Kammasvej fremlægges hermed til udvalgets godkendelse. Projektets formål er at lede regnvandet til faskiner, der etableres under Kammasvej, så regnvandet opsamles og forsinkes, inden det ledes videre til det fælles kloaksystem.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at det fremlagte projektforslag for skybrudssikring af Kammasvej godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at det fremlagte projektforslag for skybrudssikring af Kammasvej godkendes

Sagsfremstilling

For at opfylde kommunens målsætning om klimatilpasning af Frederiksberg er der via takstmidler opnået mulighed for finansiering af en række skybrudsprojekter. Dette er sket som følge af godkendelse af den fælles rammeansøgning sammen med Frederiksberg Forsyning. På sigt vil etableringen af skybrudsprojekterne gøre byen mere robust over for fremtidige skybrudshændelser.

Skybrudsprojektet på Kammasvej er et af disse projekter. Igangsættelsen og finansieringen blev godkendt i forbindelse med revision af skybrudspakken for 2019.

Projektforslaget

Kammasvej er udpeget som en mindre forsinkelsesvej, hvor skybrudsprojektet har til formål at opsamle regnvandet fra området og lede dette til to faskiner under vejen. Her vil vandet blive tilbageholdt, inden det ledes ud til det fælles kloaksystem. På den måde udnyttes kapaciteten i det eksisterende kloaksystem, så risikoen for oversvømmelser ved skybrud mindskes.

Etablering af faskiner under Kammasvej vil betyde, at der kan opmagasineres ca. 100 m³ regnvand, hvilket svarer til en 100 års regnhændelse på Kammasvej. Samtidig ombygges vejanlægget med nyt længde- og tværprofil, så Kammasvej kommer til at fremstå med en kørebane i ét niveau.

Det gamle sporvogns tracé fjernes og væggen, der adskiller kørbane fra parkeringen fjernes også. Herved bliver det muligt at etablere 21 parkeringspladser frem for den nuværende 17 parkeringspladser.

Orientering til beboerne

Der bliver udsendt et orienteringsbrev til beboerne på Kammasvej og Pile Allé nr. 45-51, hvor det er muligt at komme med kommentarer til det planlagte anlægsarbejde på Kammasvej. Herudover inviteres beboerne også med til borgermødet om Rahbeks Alle. På dette møde orienteres der også om Kammasvej projektet.

Koordinering med Rahbeks Allé

Af hensyn til beboerne i området planlægges Kammasvej udført efter, at ombygningen af Rahbeks Allé er afsluttet i 2020. Herved sikres det, at de to entreprenører ikke arbejder i området samtidig og at der nedlægges så få parkeringspladser som muligt i anlægsperioden.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By- Kultur- og Miljøområdet vurderer, at projektet understøtter de overordnede planer for skybrudssikring af Frederiksberg og indgår i en sammenhæng med skybrudsløsninger omkring Pile Allé og Rahbeks Allé.

Økonomi

Økonomien til anlæg af skybrudsprojektet på Kammasvej er godkendt i forbindelse med revision af skybrudspakken for 2019. Projektet koster 3 mio kr., hvoraf 1,5 mio. kr. er skattefinansieret og 1,5 mio. kr. er takstfinansieret.

De løbende driftsudgifter, der sikrer projektets evne til at tilbageholde skybrudsvand afholdes af Frederiksberg Forsyning. Udgifter til almindelig drift af vejen afholdes inden for den eksisterende driftsramme.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
ML/MM

Bilag

Kammasvej oversigtstegning

Bilag 2 .Parkering

Punkt 224: Idéoplæg til cyklistadfærdskampagne

05.00.00-G01-62-19

Resume

By- og Miljøudvalget har den 11. marts 2019 disponeret 350.000 kr. fra puljen til opfølgning på cykelhandlingsplanen til gennemførelse af en cyklistadfærdskampagne. Sagen beskriver et idéoplæg fra et kommunikationsbureau, som By- og Miljøudvalget skal tage stilling til om kan godkendes.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at det fremlagte idéoplæg med henblik på eksekvering af kampagnen i august-september godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller at det fremlagte idéoplæg med henblik på eksekvering af kampagnen i august-september godkendes.

Sagsfremstilling

På By- og Miljøudvalgets møde den 11. marts 2019 blev der disponeret 350.000 kr. af puljen til opfølgning på cykelhandlingsplanen til gennemførelse af en cyklistadfærdskampagne. På den baggrund har forvaltningen udvalgt et kommunikationsbureau til at udarbejde en kampagne. Kommunikationsbureauet har taget udgangspunkt i de i sagen beskrevne 'unoder', som nogle cyklister har i trafikken samt udvalgets ønske om, at der skal være et budskab om at holde til højre på cykelstien.

Formålet med kampagnen er, at flere overholder færdselsloven og udviser omtanke, når de færdes på cykel, og dermed få skabt en bedre cykelkultur på cykelstierne på Frederiksberg. Den primære målgruppe er de cyklister, der ikke overholder færdselsloven eller ikke viser hensyn til de øvrige trafikanter. Den sekundære målgruppe er de øvrige cyklister, fodgængere og bilister, der føler sig generet af de cyklister, der ikke tager hensyn.

Kampagnens slogan er 'venlige cyklister', hvor de cyklister med problematisk adfærd nudges ved at gøre opmærksom på venlig adfærd på cykel. Dette gøres ved at fortælle og synliggøre hvad 'venlige cyklister' gør - uden kritik og løftede pegefingre. Cyklister og andre trafikanter hjælper hinanden - og særligt de problematiske cyklister - til at blive mere hensynsfulde.

Budskaberne i kampagnen kan f.eks. være 'venlige cyklister har lys på', 'venlige cyklister holder til højre', 'venlige cyklister stopper for rødt', 'venlige cyklister bruger cykelstativet'. Kampagnens farver er som udgangspunkt coral og frederiksberggrøn - coral for at give kampagnen en frisk og iøjnefaldende identitet i bybilledet, som man lægger mærke til.

Idéoplægget indeholder forslag til en del forskellige elementer, som f.eks. asfaltfolie på cykelstier og ved cykelparkering, plakater til infostandere og til lygtepæle, en event som startskud på kampagnen, korte stop-motion film til facebook mm. I den videre udvikling af kampagnen vil der kunne ske justeringer af de foreslåede elementer. Der vil blive foretaget en effektmåling af kampagnen med henblik på at belyse om målgruppen har set kampagnen, har de ændret adfærd osv.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Forvaltningen vurderer, at kampagnens slogan 'venlige cyklister' og udtryk i øvrigt passer ind i den 'frederiksbergske ånd', og at det er den rigtige tilgang med positivitet - at der ikke er kritik og løftede pegefingre. Med de foreslåede elementer giver det mulighed for at komme bredt ud med budskabet til hele målgruppen, som er alle typer af cyklister.

Økonomi

I forbindelse med By- og Miljøudvalgets disponering af puljen til opfølgning på cykelhandlingsplanen den 11. marts 2019 blev der disponeret 350.000 kr. til en cyklistadfærdskampagne.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
ML/LA

Punkt 225: Områdeudvikling Finsensvej Vest igangsætning

01.11.20-P20-30-18

Resume

Der er udarbejdet et program for Områdeudvikling Finsensvej Vest, som sætter retning for et samlet løft af kvarteret og udpeger de udfordringer og potentialer, der kendetegner kvarteret. Programmet er fremkommet på baggrund af inddragelse af lokale aktører, brugere og borgere. En områdeudvikling er primært karakteriseret ved fokus på koordinering af igangværende indsatser og sekundært ved særskilte midler. Med denne skal der tages stilling til, om Områdeudvikling Finsensvej Vest skal igangsættes.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at der med udgangspunkt i programmet igangsættes Områdeudvikling Finsensvej Vest,
2. at inddragelsesproces for Lindevangsparken igangsættes inden for rammerne af Sundhedscenterets arbejde med Sund By Netværk/WHO European Healthy Cities Network,
3. at princippet om at omlægge dele af byfornyelsesrammen til områdefornyelse godkendes,
4. at forvaltningens forslag til organisering af arbejdet med inddragelse af såvel områdets aktører samt af de forskellige kommunale indsatser godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller til By- og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget og Socialudvalget,

1. at der med udgangspunkt i programmet igangsættes Områdeudvikling Finsensvej Vest
2. at inddragelsesproces for Lindevangsparken igangsættes inden for rammerne af Sundhedscenterets arbejde med Sund By Netværk/WHO European Healthy Cities Network
3. at princippet om at omlægge dele af byfornyelsesrammen til områdefornyelse godkendes
4. at forvaltningens forslag til organisering af arbejdet med inddragelse af såvel områdets aktører samt af de forskellige kommunale indsatser godkendes

By-, Kultur- og Miljøområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget,

5. at igangsættelse af borgerinddragelsesprocessen vedr. Lindevangsparken tages til efterretning

Sagsfremstilling

I arbejdet med en socialt bæredygtig by er der særligt fokus på kvarteret Finsensvej Vest. I Budget 2018 blev der afsat 0,5 mio. kr. til forundersøgelse af områdeudvikling af kvarteret omkring den vestlige del af Finsensvej, hvor der skal bygges videre på de gode erfaringer opnået med fysiske, boligsociale, kulturelle og netværksskabende indsatser i samarbejde med borgerne i Svømmehals-, Søndermarks- og Nordre Fasanvej Kvarteret. Forundersøgelsen har resulteret i en analyse og forslag til program for Områdeudvikling Finsensvej Vest. Området er afgrænset af Grøndalsparken i vest og Lindevangsparken i øst. Metrolinjen og Peter Bangs Vej udgør henholdsvis den nordlige og sydlige grænse. Finsensvej er den gennemgående akse og deraf navnet.

Kvarteret er karakteriseret ved at være et meget sammensat og mangfoldigt kvarter med alt fra etværelseslejligheder til store villaer. Både de almene boligorganisationer, kommunen og Frederiksberg Boligfond har en række ejendomme i området. Der er områder, der er meget velfungerende, og der er områder, som har præg af nedslidning og utryghed. For eksempel Finsens Have-området, der rummer både kommunale og almene boliger og huser et stort antal udsatte og sårbare beboere, særligt i de kommunalt ejede boliger, der også er nedslidte.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 13. maj 2019, at planerne om eventuelt salg af de kommunale beboelsesejendomme til et eller flere private ejendomsselskaber stoppes. I stedet udarbejdes en ny strategi i dialog med beboerne for et styrket kommunalt ejerskab af beboelsesejendommene. Der er behov for en samlet strategi for udvikling af kommunens beboelsesejendomme, så de bliver en tryk, velfungerende og veldrevet ramme om beboernes dagligdag.

I forbindelse med arbejdet med "Områdeudvikling Finsensvej Vest" iværksættes et samarbejde med områdets beboere og aktører, herunder Frederiksberg Forenede Boligselskab, om forbedring af hverdagslivet og udvikling af området omkring

Gustav Johansens Vej og Christian Paulsens Vej, hvor både boligselskabet og kommunen i dag har en række ejendomme. Formålet med samarbejdet er at beskrive, hvordan hverdagsliv, ejendomme og udearealer kan forbedres i dialog med beboerne og opstille finansieringsmodeller herfor. Der forelægges en særskilt sag herom, som også belyser muligheden for en partnerskabsaftale med FFB.

Dele af kvarteret er præget af en række fysiske barrierer, både i form af store veje og jernbaner, men også hegn, mure, hække osv. som får dele af bydelen til at fremstå lukket og giver et fragmenteret indtryk. Det gælder bl.a. mellem KU.BE og Solbjerg Have samt omkring idrætsparken og mellem Solbjerg Have og metrolinjen. Finsensvej rummer en række vigtige funktioner i hverdagslivet, ikke mindst dagligvarebutikker, som borgerne udtrykker stor tilfredshed med. Finsensvej opleves dog også som en strækning med lav oplevelsesværdi, hvor bykvaliteten kan styrkes for at gøre vejen mere attraktiv.

Områdets uddannelsesinstitutioner - såvel skoler som gymnasium og HF - er et stort aktiv i området. Nogle af dem er interesserede i at spille en aktiv rolle i byen i forbindelse med etablering af grønne netværk (fx byhaver) og erhvervsrelaterede aktiviteter mv. De unge i uddannelsesinstitutionerne er meget synlige i bybilledet, da offentlige byrum, grønne områder, fortove mv. i høj grad benyttes til ophold, rygning mv. Her kan der lokalt opstå gener hos lokale, der bor eller færdes i områder, hvor mange unge samles. Det gælder især omkring Sønderjyllands Allé. En af årsagerne er, at de unge samles i relativt små byrum og på småle fortovsarealer, og potentialekataloget rummer derfor bud på, hvordan der kan skabes mere plads og hensyn til alle.

Både Lindevangsparken og KU.BEs udearealer kan aktiveres mere, end de er i dag, ligesom fortællingen om disse steder, som udgør to af kvarterets store kvaliteter, kan styrkes. Endelig viser analysen, at flere har udtrykt interesse for at dyrke byhaver og grønne fællesskaber.

Områdeudvikling betyder et fokus på et afgrænset område i byen, hvor igangværende indsatser i endnu højere grad koordineres og tænkes sammen med henblik på at skabe synergi og bidrage til et løft af området. Den højere grad af koordinering opnås blandt andet via programmet, som udpeger udfordringer og potentialer og dermed sætter retning for en udvikling af kvarteret som helhed. De igangværende indsatser er for eksempel boligsociale indsatser, udvikling af de kommunale boliger, klimasikring og byfornyelse. Dertil kommer private aktørers projekter og indsatser som for eksempel renovering af Solbjerg Have. Endvidere foreslår forvaltningen, at der afsættes midler til områdefornyelse fra byfornyelsesrammen, således der afsættes selvstændige midler til en områdeudvikling, og succesen ikke udelukkende afhænger af eksisterende indsatser med hver deres selvstændige formål.

Programmet er blevet til på baggrund af interviews med organisationer, foreninger og institutioner i kvarteret. Derudover har ca. 100 borgere besvaret en spørgeskemaundersøgelse, og der er foretaget interviews med borgerne på gaden. Endelig har en gruppe borgere deltaget i en byvandring og efterfølgende workshop, ligesom forvaltningens viden om det givne område er blevet bragt i spil. Såfremt det vedtages at igangsætte en områdeudvikling, skal de konkrete indsatser og projekter konkretiseres og udvikles i fortsat dialog med borgere og aktører i området.

Det overordnede formål med områdeudvikling Finsensvej Vest er at skabe en sammenhængende bydel med velfungerende boligområder, uderum og gadestrækninger, med bedre plads til de unge og bedre rammer for fællesskaber.

Det kommer til udtryk i seks målsætninger:

- At styrke den sociale bæredygtighed i kvarteret ved et samlet løft af særligt Finsens Have, samt ved at øge trykgheden i de få, lokale punkter, hvor der opleves utryghed.
- At styrke den miljømæssige bæredygtighed i form af bynatur, biodiversitet mv. som led i arbejdet med at styrke grønne netværk.
- At binde kvarteret bedre sammen på tværs ved at nedbryde fysiske og mentale barrierer mellem kvarterets vigtigste funktioner.
- At styrke bykvaliteten ved at give udvalgte gadestrækninger, byrum og grønne områder et kvalitetsmæssigt løft.
- At skabe bedre rammer om aktiviteter for unge.
- At styrke kendskabet til områdets kvaliteter og aktiviteter både via kommunikation og synlighed i byens rum.

I programmet er listet fem oplagte projektområder - et potentialekatalog, som rummer et første bud på indsatser udpeget på baggrund af ovenstående analyse og inddragelse. Der er tale om foreløbige idéer, som kan udfoldes, forandres, suppleres og evt. delvis erstattes af andre, hvis det i løbet en områdeudvikling - i dialog med borgere og aktører i området - viser sig mere meningsfuldt. Der er tale om udvalgte nedslagspunkter, men projektområderne skal samtidig ses som tværgående og sammenhængende. Eksempelvis spiller udviklingen af området omkring Finsens Have i høj grad sammen med udviklingen af området omkring Frederiksberg Idrætspark.

- Finsensvej

- Fokus på grønne lommer og små opholdsrum og styrkelse af forbindelsen til Grøndalsparken
- Finsens Have
 - Fokus på såvel et samlet løft af boligområdet som en udvikling af de kommunale boliger med henblik på at skabe et velfungerende boligområde, jf. kommunalbestyrelsens beslutning den 13. maj 2019
- Området omkring Frederiksberg Idrætspark
 - Fokus på at skabe større åbenhed og sammenhæng samt en bevægelsesakse langs Sønderjyllands Allé
- KU.BE og Solbjerg Have
 - Fokus på øget sammenhæng og forbindelser samt øget aktivitet
- Lindevangsparken
 - Fokus på øget aktivitet, plads til unge og sammenhæng med Finsensvej

En områdeudvikling vil for alvor begynde i 2020 og vare fem år, altså til og med 2024. Allerede i 2019 kan en inddragelsesproces for Lindevangsparken igangsættes. Som medlem af det nationale Sund By Netværk og det Europæiske WHO Healthy Cities Network, har Frederiksberg Kommune fået mulighed for at deltage i et projekt, der skal afprøve en international model til borgerinddragelse i forbindelse med fysiske steder i byen i en dansk kontekst. WHO anbefaler modellen som en god måde at arbejde med WHO's strategi, og dermed verdensmålene, da den kommer omkring mange aspekter af byens liv. Projektet er en del af den bevilling fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til sundhedsfremmende aktiviteter der er igangsat i 2019 vedr. implementering af WHO's fase VII, jf. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 4. februar 2019, dagsordenspunkt 8.

Områdeudviklingen tager som nævnt udgangspunkt i eksisterende projekter og indsatser, hvilket også afspejles i organiseringen med en tværfaglig kommunal styre- og koordinationsgruppe, som understøtter koordineringen af indsatserne. Erfaringen fra områdefornyelserne viser vigtigheden i at have en dedikeret projektleder, hvis fokus er på området og udviklingen heraf. Opgaven med at have det samlede overblik, forstå koordineringen projekterne imellem og sikre den røde tråd i områdeudviklingen er stor. Projektlederen skal ud over det samlede overblik, have følingen med, hvad der sker i kvarteret, således at der kan ageres på, hvis nye muligheder opstår, eller andre lukker. Desuden vil projektlederen have en central rolle i de konkrete projekter og indsatser, som igangsættes under områdeudviklingen. Lige så vigtigt er, at de relevante eksterne aktører (organisationer, foreninger og institutioner) i kvarteret medvirker til at udvikle de konkrete projekter, hvilket organiseringen skal sikre. Der foreslås nedsat en aktørgruppe med repræsentanter fra områdets boligorganisationer, institutioner, foreninger, erhvervsliv og kommunen med henblik på at sikre inddragelse af alle relevante aktører og bidrage til at give et løbende overblik. Derudover etableres en kommunal koordinationsgruppe, som sikrer koordination mellem de kommunale indsatser samt en styregruppe.

Det foreslås, at koordineringen af eksisterende indsatser suppleres med midler fra byfornyelsesindsatsen, hvortil der er afsat 10 mio. kr. årligt. Midlerne vil fortsat bruges inden for byfornyelsesloven, idet områdefornyelse også hører under denne lov. Der gives ikke længere statslig refusion til hverken byfornyelse eller områdefornyelse i større byer, men loven eksisterer fortsat og kan bringes i anvendelse. Erfaringerne fra områdefornyelse Nordre Fasanvej Kvarteret er, at det særligt i de sidste år af den femårige periode, at midlerne bruges. Derfor foreslås en optrapning af midlerne til områdefornyelse frem mod 2024, som bidrager til en samlet Områdeudvikling Finsensvej Vest. Byfornyelsesstrategien, som blev vedtaget 3. december 2018, prioriterer området omkring Finsensvej Vest, og der fokuseres på projekter, der giver mest muligt tilbage til byen, og på sammenhængen med områdefornyelse.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at området omkring Finsensvej Vest trænger til et løft og en koordineret indsats. Store dele af kvarteret er velfungerende, men der er gadestrækninger og uderum, som ikke lever op til den standard, der ellers kendetegner Frederiksberg, som ikke er indrettet hensigtsmæssigt, og som trækker kvarteret ned som helhed. Endvidere vurderes det, at en områdeudvikling udgør en konstruktiv, dialogbåren ramme for at sætte udvikling af kommunale ejendomme ind i en sammenhæng, hvor fokus er at skabe velfungerende boligområde og et løft af kvarteret som helhed. Nogle af kvarterets kvaliteter, som KU.BE og Lindevangsparken, rummer uforløst potentiale, som det vurderes en områdeudvikling kan medvirke til at forløse. Det vurderes, at en områdeudvikling kan drage nytte af de gode erfaringer, der er opnået gennem arbejdet med områdefornyelse. Endelig vurderes det, at en områdeudvikling lever op til i højere grad at støtte fornyelsen af byen end af den enkelte bolig, som der står i Byfornyelsesstrategien.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser. Der er bevilliget 500.000 kr. til analyser og program af de i budget 2018 afsatte midler til forundersøgelse. Af disse resterer ca. 200.000 kr., som vil blive brugt i resten af 2019 til at sætte områdeudviklingen i gang.

I en senere sag vil der blive søgt midler til områdefornyelse finansieret af byfornyelsesrammen i perioden 2020-24 med forventeligt ca. 1 mio. kr. i 2020 stigende til ca. 7 mio. kr. i 2024. Byfornyelsesrammen er samlet på 10 mio. kr. om året.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By-, og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
JD/BHW

Bilag

2019.05.15_Program_udkast FINAL

Punkt 226: Signalanlæg ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej

13.05.16-G01-2-17

Resume

By- og Miljøudvalget skal med denne sag tage stilling til, hvorvidt signalanlægget ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej skal nedlægges.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at signalanlægget ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej skal fjernes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt signalanlægget ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej skal fjernes eller bibeholdes.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 6. maj 2019 sagen.

Udvalget udsatte sagen, idet man ønskede en nærmere trafiksikkerhedsmæssig vurdering af konsekvensen af at fjerne signalanlægget og betydningen for linje 74.

Det er rådgivernes vurdering, at når stationen åbner vil krydsningsbehovet i fremtiden i højere grad hænge sammen med selve Metrostationen og busstoppestederne. Derfor er vurderingen, at krydsningspunktet vil være bedst placeret lige ud for pladsen. Et signalreguleret fodgængerfelt er en god service til blandt andet langsomtgående fodgængere og svagtseende. Imidlertid kan dette behov med rimelighed opfyldes i krydset ved Kronprinsesse Sofies Vej, som ligger under 100 m fra stikvejen Aksel Møllers Have.

Signalanlægget har endvidere en række ulemper, idet alle trafikanter på Godthåbsvej får større forsinkelser, end de ellers ville få. Trafikken ud fra stikvejen Aksel Møllers Have er meget lille, og mange cyklister og fodgængere har i forvejen svært ved at overholde det røde lys, når der ikke er noget at stoppe for. For 2A vil der ofte kunne opstå et ekstra stop kort før eller efter (afhængig af kørselsretning) stoppestedet ved Metroen. I østlig retning er afstanden efter stoppestedet så kort, at det er meget vanskeligt at etablere en god busprioritering, da man først kan begynde at prioritere bussen, når den er begyndt at køre fra stoppestedet. Og i vestlig retning vil et stop kort før Metroen givetvis være til gene for passagerer, der skal skifte til Metroen og derfor kan fristes til at løbe over gaden for at nå et tog. Signalanlægget i sin nuværende placering kan formentlig godt optimeres i signalstyringen. Men man kan ikke helt overvinde de nævnte ulemper, som vil vægte mere, når anlægget i øvrigt ikke er placeret, hvor der er størst krydsningsbehov. Så med muligheden for at anvise blandt andet svagtseende til krydset ved Kronprinsesse Sofies Vej anbefales det at nedlægge det nuværende signalanlæg i forbindelse med de nye busstoppesteder på Godthåbsvej ved Aksel Møllers Have.

Konsekvensen for linje 74, som har 30 minutters drift fra 9-18:30 i hverdage og 9-15:30 i weekenderne, vil være minimal. Det skyldes, at linje 74 skal til højre i krydset ved Godthåbsvej og linje 2A, som er i 8 minutters drift (efter Nyt Bynet), vil bremse trafikken, og dermed give 'hul' i trafikken, så linje 74 nemmere kan komme ud. Dog skal bussen holde tilbage for cyklisterne og fodgængere, der kommer ad Godthåbsvej, men ikke for fodgængere der krydser Godthåbsvej.

Tidligere sagsfremstilling

På By- og Miljøudvalgets møde den 1. april 2019 behandlede udvalget en anlægsbevilling angående tilpasning af stoppestederne på linje 2A. Her anmodede udvalget forvaltningen om at forelægge en særskilt sag om fjernelse af det midlertidige signalanlæg ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej efter færdiggørelse af metroarbejdet.

Signalanlægget er oprindeligt etableret som et midlertidigt anlæg for at skabe bedre udkørsel for metroarbejdet. Signalanlægget har været i funktion i 8 år og metroarbejdet er snart færdigt. Derfor skal det besluttet, hvad der skal ske med signalanlægget. Signalanlægget er også blev brugt som en sikker overgang for forgængere ved Aksel Møllers Have, der før benyttede et nu nedlagte støttepunkt.

Der er tre mulige scenarier i forhold til signalanlægget:

1 Fjernelse af signalanlægget

I anlægsprojektet med tilpasningen af stoppestederne for linje 2A vil der udover fremrykkede busperroner, blive etableret et støttepunkt for fodgængerne ca. 40 meter vest for signalanlægget, som derved bliver placeret direkte ud for den kommende metrostation. Det forventes, at mange af de fodgængere, der benytter signalanlægget i dag, i fremtiden vil

benytte det nye støttepunkt. Ved at fjerne det midlertidige signalanlæg vil fremkommeligheden for busser, cykler og køretøjer forbedres på Godthåbsvej. Sidevejstrafikken fra Aksel Møllers Have er meget begrænset, men disse vil mærke at tilkørslen til Godthåbsvej vil blive forringet. Noget af signalanlæggets materiel vil kunne genanvendes, fx på Platanvej ved den nye metrostation.

2 Bibeholde signalanlægget med nødvendige opgraderinger

Hvis signalanlægget skal gøres permanent, skal det opgraderes, hvis det skal leve op til anbefalingerne i vejreglerne. Der skal suppleres med ekstra signaler og der skal ske en ændring af vejgeometrien i krydset. Bibeholdelsen af signalanlægget betyder en forringelse af busfremkommeligheden og den generelle fremkommelighed for både cykler og køretøjer på Godthåbsvej. 1/3 af tiden i signalanlæggets omløbstid bliver brugt til grøntid fra Aksel Møllers Have, der bliver taget fra Godthåbsvej, hvor der er markant mere trafik. Sidevejstrafikken fra Aksel Møllers Have er meget begrænset. Ønskes der fremkommelighed for busserne, skal der en signalprogrammering til.

3 Bibeholde signalanlægget, som i dag

Selvom signalanlægget ikke lever ikke op til anbefalingerne i vejreglerne, kan det godt bibeholdes i en periode. Men med anlægsprojektet af fremrykkede busperroner skal der alligevel ske ændring af placering af to signalstandere og der skal laves et ny signalprogram. Det vil derfor være oplagt at gennemføre opgraderingen af signalanlægget samtidig.

By- Kultur og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer, at en bibeholdelse af signalanlægget ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej væsentligt forringer bussernes, køretøjers og cyklisters fremkommelighed på Godthåbsvej i forhold til den gevinst som signalanlægget har for de få udkørende og krydsende fodgængere. Fodgængere vil have mulighed for at benytte det nærliggende støttepunkt, der etableres i forbindelse med de fremrykkede busperroner. I forhold til trafiksikkerhed viser uheldsbilledet, at der i perioden mens signalet har været i brug har været flere uheld end før etableringen af signalanlægget. Dog har der ikke været uheld, hvor fodgængere har været involverede, hverken før eller efter anlægget af signalet.

Der er mange parametre, der påvirker valget af transportmiddel. For kollektiv trafik er det blandt flere andre parametre vigtigt at rejsetiden er konkurrencedygtig med og helst lavere end for de alternative transportmidler. Er rejsetiden i den kollektive transport ikke konkurrencedygtig i forhold til at tage bilen vil det give incitament til at vælge denne i stedet. Hvis flere vælger bilen i stedet for en bus, vil dette bidrage til en stigende trængsel, og dermed tidstab for alle ture. Derfor ønskes der fremkommelighed for busser, de steder hvor det er muligt.

Økonomi

Det forventes, at en fjernelse af signalanlægget koster 100.000 kr. og have en årlig besparelse på 10-15.000 kr. til strømforbrug, vedligeholdelse og reparationer mv. En bibeholdelse af signalanlægget med nødvendige opgraderinger inklusiv busfremkommelighed forventes, at koste 400.000 kr. i anlæg og bibeholdelse af signalet, som i dag forventes, at koste 30.000 kr. med ændring af placering af to signalstandere og signalprogram. Ved bibeholdelse af signalanlægget vil der årligt være et forbrug på 10-15.000 kr. til strømforbrug, vedligeholdelse og reparationer mv.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
JBS/ML/KTM

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 6. maj 2019, pkt. 171:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 6. maj 2019, pkt. 171:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt signalanlægget ved Aksel Møllers Have og Godthåbsvej skal fjernes eller bibeholdes.

Bilag

Bilag 1 skitse af Aksel Møllers Have

Punkt 227: Stoppested på Frederiksberg Allé

13.05.16-A00-1-19

Resume

By- og Miljøudvalget skal med denne sag tage stilling til om et stoppested ud for Frederiksberg Allé nr. 3 fortsat skal betjenes i Nyt Bynet, da der for nuværende vil være 2 stoppesteder indenfor 120 og 280 meter af dette, hvilket giver forringet fremkommelighed for linje 7A.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog at sende forslaget i høring i ældre- og handicaprådet.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt at to stoppestedspår på tværs af kommunegrænsen skal lægges sammen til ét stoppestedspår og der derfor ikke længere skal være et stoppested ud for Frederiksberg Allé nr. 3.

Sagsfremstilling

I løbet af sommeren 2019 forventes Cityringen at åbne og 14 dage senere åbner det besluttede busnet - Nyt Bynet. Med Cityringen og Nyt Bynet får den kollektive trafik et stort løft, og borgerne på Frederiksberg Allé vil med den nye metrolinje få bedre forbindelse til centrum af København, til Østerbro og til Vesterbro. I forbindelse med åbning af Cityringen tilpasses busnettet, og to A-busser (linje 7A og 9A) vil i fremtiden køre til og fra Frederiksberg Allé Station. Linje 6A kører i dag fra Rødovre gennem Frederiksberg på Roskildevej og Vesterbrogade og videre ind mod Hovedbanegården. Linje 26 kører i dag gennem Frederiksberg på Pile Allé og Frederiksberg Allé. Linje 6A bliver i Nyt Bynet til linje 7A, og ruten vil betjene Roskildevej, Vesterbrogade, Platanvej og Frederiksberg Allé, og så fortsætte ad Vesterbrogade mod Hovedbanegården og til Ny Ellebjerg. Denne omlægning nødvendiggør en mindre justering af de to stoppestedspår, der i dag er placeret ved kommunegrænsen ved Frederiksberg Allé og Vesterbrogade. Der vil ikke længere være busbetjening på Vesterbrogade mellem Platanvej og Frederiksberg Allé. Derfor skal der ikke længere være stoppesteder på denne strækning. Justeringen betyder, at stoppestedet på Vesterbrogade 69 bliver et stoppestedspår med stoppestedet ved Frederiksberg Allé nr. 4 og det ikke længere er nødvendigt med et stoppested ved Frederiksberg Allé nr. 3 (se bilag). Linje 26 og natbussen linje 93N har i dag stoppested ud for Frederiksberg Allé Nr. 3 og 4 på begge sider af alléen. I Nyt Bynet vil linje 26 ikke længere betjene dette stykke af Frederiksberg Allé, men linje 7A vil betjene Frederiksberg Alle fra Platanvej til Vesterbrogade. Linje 7A vil i vestlig retning stoppe ud for nr. 4 på Frederiksberg Allé og i østlig retning stoppe ud for Vesterbrogade 69, som linje 6A gør det i dag. Stoppestedet ud for Frederiksberg Allé nr. 3 er 120 meter væk fra stoppestedet på Vesterbrogade 69. De to stoppesteder er således meget tæt placeret på hinanden, og vil betyde nedsat fremkommelighed for linje 7A, såfremt stoppestedet ved nr. 3. bevares.

Sammenlægningen af de to stoppestedspår, så der ikke længere er et stoppested ud for Frederiksberg Allé nr. 3, vil give bedre mulighed for gennemførelse af plantning af træer fra Sankt Thomas Plads til Vesterbrogade, etablering af ny belysning på Frederiksberg Allé og mulig etablering af cykelsti.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering:

Der vil i Nyt Bynet være knap 400 meter mellem stoppestedet for linje 7A ved Kingosgade på Frederiksberg Allé og til stoppestedet på Vesterbrogade. Denne afstand imellem stoppestederne er normal og er den anbefalede afstand. For at sikre fremkommeligheden for linje 7A er den trafikfaglige vurdering således, at de to stoppestedspår kan sammenlægges, så der ikke længere er et stoppested ved Frederiksberg Allé nr. 3.

Økonomi

Det vil koste i størrelsesordenen af 10.000 kr. at nedlægge stoppestedet. Til gengæld skal der ikke, jævnfør sag om count down moduler, indkøbes count down modul til dette stoppested, hvilket koster omkring 16.500 kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
JBS/ML/SCS

Bilag

Bilag 1 Stoppested på Frederiksberg Allé

Punkt 228: Den Grønne Sti's krydsning ved Thorvaldsensvej

05.13.00-G01-1-19

Resume

By- og Miljøudvalget skal med denne sag tage stilling til ét forslag til Den Grønne Sti's krydsning ved Thorvaldsensvej og at det resterende beløb på 2,0 mio. kr. i trafiksikkerhedspuljen disponeres som foreslået.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at godkende det alternative forslag til Den Grønne Sti's krydsning ved Thorvaldsensvej,
2. at der afsættes 1,2 mio. kr. til ombygningen af krydsningen,
3. at det resterende beløb på 800.000 kr. disponeres som foreslået.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. hvorvidt det oprindelige forslag eller det alternative forslag til Den Grønne Sti's krydsning ved Thorvaldsensvej kan godkendes
2. at der, for så vidt det alternative forslag godkendes, afsættes 1,2 mio. kr. til ombygningen af krydsningen
3. Midlerne i 2019 på i alt 2 mio. kr. der er afsat til Den Grønne Stis krydsning disponeres som foreslået finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Sagsfremstilling

På By- og Miljøudvalgets møde den 11. marts 2019 behandlede udvalget en anlægsbevilling angående disponering af trafiksikkerhedspuljen 2019. Her anmodede udvalget forvaltningen om flere alternativer med hensyn til Den Grønne Sti's krydsning med Thorvaldsensvej.

På mødet den 11. marts 2019 anbefalede By- Kultur og Miljøområdet at ombygge krydsningen til et signalreguleret kryds for at skabe mest mulig sikkerhed og regulering. En alternativ løsning til signalregulering er forbedring af cyklisterne og fodgængernes vilkår i krydsningen. Det gøres ved, at udvide stiernes udmunding til Thorvaldsensvej med ca. 2 meter, så det skaber bedre overblik, så alle trafikanter kan se hinanden når de kommer ud fra stierne til Thorvaldsensvej. Derudover udvides midterhellen på Thorvaldsensvej både i længden og bredden for at flere cyklister trygt og sikkert kan vente på midten af vejen og orientere sig. Derudover skal udvidelsen af midterhellen være med til at få cyklisterne til at bruge den og ikke krydse, hvor det ikke er hensigtsmæssigt. Den nuværende hævdede flade har ikke den ønskede effekt og vil derfor tilpasses den nuværende hastighedsgrænse på 40 km/t. Torontoanlægget (blinkende trafiklys) over fodgængerovergangen vil blive udskiftet til nyt og overgangens bredde bliver udvidet med en halv meter. Dette giver bedre synlighed af fodgængerovergangen og følger dermed de nyeste vejregler på området. For at give cyklisterne og fodgængerne bedre vilkår vil kørebanebredden i krydsningen blive reduceret til fra 3,25 til 3 meter, buske vil blive fjernet ved cykelstiernes åbning, en lysmast vil blive rykket og et stykke af den lave mur hen til Landbohøjskolens materielgård vil blive fjernet og hegnet vil blive rettet op for at følge matrikel skillet, jf. bilag.

By- Kultur og Miljøområdets vurdering

By- Kultur og Miljøområdets vurderer, at den alternative løsning giver en bedre fremkommelighed for alle trafikanterne og sikrer bedre mulighed for at orientere sig, hvilket dermed skaber bedre trafiksikkerhed og tryghed, end der er i dag. Dog er den mest trafiksikre og mest regulerende løsning stadig efter forvaltningens vurdering etablering af et signalreguleret kryds.

Økonomi

Det alternative forslag er anslået til 1,2 mio. kr. De resterende 800.000 kr. vil, hvis denne løsning vælges, blive tilført "puljen målrettet skoler og institutioner" samt "pulje til lokale indsatser herunder hastighedsdæmpende foranstaltninger" under trafiksikkerhedspuljen 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget
JBS/ML/KTM

Bilag

Skitse tegning Grønne Sti krydsning

Punkt 229: Puljen til åbne idrætsanlæg 2018 - status

04.00.00-P20-2-15

Resume

Kultur- og Fritidsudvalget drøftede den 19. november 2018 sagen ”Puljen til Åbne idrætsanlæg 2018 - status”, der omhandlede forslag om at arbejde videre med en etablering af et åbent idrætsanlæg i området ved CBS, Kilen og Fasanvej Metro. Kultur- og Fritidsudvalget udsatte sagen med en række anmodninger. Denne indstilling indeholder en opfølgning på den udsatte sag og en status på projektet - herunder en anbefaling til en videre proces.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog sagen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget,

1. at forvaltningens opfølgning på den udsatte sag forelagt den 19. november 2018 tages til efterretning,
2. at det reviderede projektforslag til etablering af et åbent idrætsanlæg til træning, motion og bevægelse på arealet (matr. nr. 239I, Frederiksberg) i området ved CBS, Kilen og Fasanvej Metro godkendes, og
3. at beløbet på 500.000 kr. fra Puljen ”Åbne idrætsanlæg 2018”, der er overført til 2019, udmøntes med henblik på etablering af det åbne idrætsanlæg på det nævnte areal.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget udsatte den 19. november 2018 sagen, idet udvalget anmodede forvaltningen om dels at indtænke tilgængelighed i projektet via dialog med Parasport Frederiksberg, dels at se på muligheden for at indtænke andre ikke så individuelle bevægelsesformer, dels at sikre, at et anlæg på den foreslåede placering ved CBS kan reetableres et andet sted på Frederiksberg, hvis arealet skal udvikles i ny retning.

For at skabe det mest mulige overblik over sagen, er det valgt at vedlægge den tidligere sagsfremstilling (inkl. bilag) fra den 19. november 2018 som bilag til denne sag.

Opfølgning og status på projektet

Som led i det videre arbejde med projektet og i forlængelse af Kultur- og Fritidsudvalgets anmodninger fra den 19. november 2018 har forvaltningen yderligere kvalificeret og bearbejdet projektet i et tæt samarbejde med de involverede eksterne parter. Disse eksterne parter er aktørerne og idéudviklerne bag forslaget, ekstern rådgiver og leverandør UNO/UNIQA, DGI Storkøbenhavn (jf. også koblingen til Bevæg dig for livet) samt ikke mindst CBS - herunder også deres planfaglige rådgiver og universitets-idrætsforening, CBS Sport.

Tilsvarende har forvaltningen på udvalgets opfordring afholdt et dialogmøde med Parasport Frederiksberg.

Den nævnte yderligere kvalificering og bearbejdning af projektforslaget har været i forhold til bl.a. indhold og redskaber, tilgængelighed, materialevalg, projektøkonomi (anlæg og drift), projektarealets ejerforhold og matrikulære snitflader (kommune og CBS) samt en ønsket lokal tilpasning til omgivelserne.

Det reviderede projektforslag (rev. maj 2019) er vedlagt sagen som bilag 2, mens bilag 3 er et kort over campusområdet, der viser projektarealet og områdets matrikel- og ejerforhold i øvrigt.

Projektarealet

Som det også fremgår af den tidligere sag, er projektarealet til brug for det åbne idrætsanlæg beliggende på et udviklingsområde. Status i maj 2019 er, at Frederiksberg Kommune forhandler med CBS om at sælge bl.a. det nævnte projektareal til CBS - til brug for deres masterplan for deres campusområde.

Kommunen og CBS er i forhandlingerne enige om at have en fælles interesse for træningsanlægget - med afsæt i det udarbejdede projektforslag (bilag 2) og træningsanlæggets ønskede brugerprofil og målgrupper.

Såfremt CBS overtager arealet med det åbne idrætsanlæg, har parterne aftalt, at det åbne idrætsanlæg kan forblive stående på arealet uagtet, at ejerforhold ændres. Kommunen kan lade træningsanlægget forblive stående frem til, at et eventuelt nybyggeri påbegynder om tidligst 4-5 år mod, at kommunen afholder udgiften til at drifte træningsanlægget.

Herefter er det i så fald planen, at kommunen vil reetablere træningsanlægget på en anden placering i byen, når og hvis dette eventuelt vil blive aktuelt om tidligst 4-5 år.

Hvis Frederiksberg Kommune og CBS indgår en endelig købsaftale, er det på baggrund af vilkårene i aftalen muligt, at kommunen kan være bygherre på etablering (og efterfølgende driftsansvarlig) for anlægget, men også, at CBS kan være bygherre på en række supplerende tiltag til lokal tilpasning, som ønskes af både kommunen, CBS samt de involverede aktører og kommende brugere med henblik på at få en optimal glæde og værdi af den nye træningsfacilitet for så mange brugere som muligt.

Disse supplerende tiltag er siddemøbler ved træningsanlægget, supplerende gummibelægning ud til nordlig betonkant og metropladsen samt sikkerhedsforanstaltende tiltag/værn ved en mur ned til den nærtliggende CBS-bygnings parkeringskælder.

For så vidt angår opsætning af nye affaldskurve, er det indtil videre med CBS aftalt, at de to eksisterende affaldskurve, der i dag er opstillet tæt på projektarealet, også skal håndtere affald fra det åbne idrætsanlæg.

I projektforslaget er det desuden udgangspunktet, at den belysning, der i dag er ved projektarealet, også skal fungere som belysning til det åbne idrætsanlæg. Hvis erfaringer fra brugen af anlægget medfører ønske om mere belysning på anlægget, vil kommunen og CBS drøfte, om der er en mulighed herfor.

Reetablering af anlægget

Det åbne idrætsanlæg forventes som sagt at kunne være beliggende på arealet (minimum) 4-5 år.

I forlængelse af udvalgets anmodning om at sikre, at anlægget kan reetableres et andet sted på Frederiksberg, vil en mulig genplacering enten kunne være på et andet areal i samme campusområde ved CBS, på Frederiksberg Hospital-grunden eller et helt tredje sted på Frederiksberg.

Målgrupper og brugere af anlægget - opfølgning og præcisering

I forhold til at indtænke andre ikke så individuelle bevægelsesformer på det foreslåede idrætsanlæg ved CBS kan det oplyses, at anlægget er tiltænkt til at henvende sig bredt til organiserede træningsfællesskaber og foreninger på området (fx street workout, parkour, calisthenics og crossfit) samt til øvrigt organiseret og selvorganiseret brug i forbindelse med helt almindelig udendørs træning, motion og bevægelse.

Det er også tiltænkt, at bl.a. idrætsforeningen under CBS (CBS Sport) samt skoler og institutioner ved CBS og på Nylandsvej skal bruge anlægget som et udendørs rum til træning, motion og idrætsundervisning. Anlægget er åbent og tilgængeligt for alle - også for forbipasserende motionister, der ønsker et "aktivt spot" som del af deres tur/rute. Og dette gælder uanset, om det er andre brugere af anlægget på samme tid. Brugen af faciliteten ønskes at bære præg af et åbent, inspirerende og inddragende miljø for alle.

Den tiltænkte målgruppe er således generelt tænkt mangfoldig og bred - og for mange forskellige aldersgrupper og "fysiske" niveauer - og set ud fra et såvel mere individuelt som kollektivt perspektiv.

De ovenfor nævnte aktører tilkendegiver som led heri, og ud fra erfaringer og faglig indsigt på området, at fx børn allerede fra 6 års alderen vil kunne bruge anlægget, både ved hjælp af simple instruktioner og sjove øvelser, men også alene til at svinge sig og klatre i, hvilket udfordrer deres motorik og fordrer bevægelse.

Der er derudover tænkt på kørestolsbrugere og øvrige grupper inden for parasport, som bl.a. svagtseende og gangbesværede, der bl.a. ønsker/kræver mere plads at komme rundt på, og som bl.a. vil kunne hæve og sænke sig i træningsanlæggets tilpassede stativer, jf. afsnit nedenfor om parasport/tilgængelighed.

Brugen af faciliteten kan altså være alle, der ønsker at dyrke funktionel træning og motion med egen kropsvægt - via brug af anlæggets redskaber. Funktionel træning har ingen alder, og derfor er brugergruppen også bred.

Den aktørmæssige brug og aktivering af anlægget skal generelt også ses i relation til Bevæg dig for livet Frederiksberg - og de mange bevægelsesfremmende indsatsområder og initiativer heri.

Tilgængelighed og dialog med Parasport Frederiksberg

Som uddybet ovenfor er det tiltænkt, at brugen af det åbne idrætsanlæg skal være mangfoldig og bred, og at anlægget som led heri skal være tilgængeligt for så mange som muligt.

I forlængelse af udvalgets anmodning om at indtænke tilgængelighed i projektet via dialog med Parasport Frederiksberg har forvaltningen via et møde modtaget parasport-faglige input, kommentarer og ønsker fra foreningen.

Det reviderede projektforslag (bilag 2) har så vidt muligt inden for projektets overordnede indhold og økonomi indarbejdet de modtagne ønsker og faglige input i forbindelse med tilgængelighed og brug. Det drejer sig bl.a. om dels (niveaufri og direkte) adgang mellem anlægget og betonkanten/metropladsen og dels mere plads til kørestolsbrugere (supplerede gummibelægning), tydelig skiltning, materialevalg samt indhold og redskaber (heriblandt et justerbart træningsstativ, der også vil kunne bruges af kørestolsbrugere).

Hertil skal det bemærkes, at Parasport Frederiksberg efterfølgende har tilkendegivet, at de i samarbejde med FIU planlægger at starte et udendørs træningsforløb op i området omkring CBS for foreningens medlemmer. Træningsforløbet vil have base ved det åbne idrætsanlæg, og foreningen tilkendegiver at ville bruge denne nye byrumsfacilitet som et alternativ til foreningens stadiontræning i Frederiksberg Idrætspark.

Tidsplan

Hvis projektforslaget godkendes af Kultur- og Fritidsudvalget den 3. juni 2019, vil hhv. kontrahering og anlægsfase gennemføres med en ønsket indvielse af den nye træningsfacilitet til september 2019.

Informationsmøde for naboer

Forvaltningen er i samarbejde med CBS og projektets nøgleaktører i gang med at planlægge et informationsmøde den 18. juni 2019 ved projektarealet for de naboer, der bor tættest på det kommende, åbne idrætsanlæg. Mødets afvikling er forudsat, at projektforslaget godkendes politisk den 3. juni 2019.

Ved dette møde vil naboerne i så fald kunne høre mere om anlæggets indhold, de tiltænkte brugere og aktiviteter samt sammenhæng med den øvrige udvikling af campusområdet ved CBS.

Økonomi

Anlæg

Det er Frederiksberg Kommune, der er bygherre på projektet og således bekoster etableringen af anlægget. Det reviderede projektforslag (bilag 2) har følgende projektøkonomi:

Hovedposter - anlæg (kr.)

Anlægsløsning (rev. projektforslag maj 2019, jf. bilag 2)	467.000
Uforudsete udgifter	25.000
Diverse udgifter (bl.a. til nabo-informationsmøde juni, byggetilladelse samt faglig legepladsinspektion som del af aflevering og sikkerhedsgodkendelse af anlæg)	8.000
Anlægsudgift i alt	500.000
Finansiering (Puljen til åbne idrætsanlæg 2018)	500.000

Tilsvarende vil CBS være bygherre på en række supplerende tiltag - nævnt tidligere i sagsfremstillingen - til lokal tilpasning, som ønskes af både kommunen, CBS og de involverede aktører og kommende brugere af anlægget.

Det indstilles, at de 500.000 kr. fra Puljen "Åbne idrætsanlæg 2018", der er overført til 2019, udmøntes med henblik på en realisering af projektet.

Drift

Som det også fremgår af aftalen mellem kommunen og CBS, er det kommunen, som bliver ansvarlig for drift, renhold og vedligehold af det åbne idrætsanlæg frem til, at anlægget skal nedtages/reetableres som følge af en eventuel fremtidig påbegyndelse af byggeri på arealet.

Forvaltningen skønner, at der vil være tale om et årligt beløb på 10.000 kr. til afledt drift til den kommunale renhold, drift og vedligehold af anlæggets redskaber og belægning.

Den årlige driftsudgift på 10.000 kr. vil blive håndteret inden for den ramme på 50.000 kr., der samlet set årligt er afsat under Kultur- og Fritidsudvalget til drift og vedligehold af de åbne idrætsanlæg i byen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, By- og Miljøudvalget
CJ/JK

Bilag

Bilag 1 Tidligere sag (inkl. bilag 1-2) fra den 19. november 2018

Bilag 2 Åbent idrætsanlæg ved CBS - projektforslag, maj 2019

Bilag 3 CBS Campus - oversigt, ejerforhold og matrikler

Punkt 230: Redegørelse for status på anlægsarbejdet Peter Bangs Vej - Etape 1

05.01.15-P20-1-16

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet blev på By- og Miljøudvalgets møde den 29. april 2019 anmodet om en redegørelse for status på anlægsarbejdet på Peter Bangs Vej i forhold til tidsplan og omlægningen af buslinje 9A.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller, at redegørelse for status på anlægsarbejdet på Peter Bangs Vej – Etape 1 tages til orientering.

Udvalget besluttede der gennemføres en yderligere omlægning af linje 9A ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé, idet forvaltningen blev anmodet om en belysning af økonomien og finansiering heraf til behandlingen i Magistraten.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at redegørelse for status på anlægsarbejdet på Peter Bangs Vej - Etape 1 tages til orientering.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 20. maj 2019 sagen. Her blev forvaltningen anmodet om, at redegøre nærmere for økonomien i en omlægning af linje 9A.

Operatøren på linje 9A, men også på linje 4A er presset grundet de trafikkale forhold. Som tidligere beskrevet har linje 9A med den ændrede ruteføring ad Finsensvej allerede et betydeligt ekstra tidsforbrug, da det tager længere tid for bussen end ventet, at dreje fra Smallegade til Nordre Fasanvej og igen dreje ved Finsensvej. Nogle eftermiddage tager det tre gange så lang tid som planlagt at køre fra Smallegade til Flintholm Station.

Hvis busruten omlægges yderligere ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé vil det medføre et yderligere tidsforbrug og dermed en ekstra udgift for omvejskørslen. En mulig omlægning kan iværksættes med udgangen af juni, hvor omlægningen af linjen på Gammel Kongevej afsluttes. Udgiften for en omlægning er svær at vurdere og ydermere med usikkerheden omkring, hvornår Cityringen og dermed Nyt Bynet åbner. Der er forskel på den ekstra udgift i det nuværende busnet, hvor der skal betales ekstra for køreplanændringer i utide og den ekstra udgift i Nyt Bynet. Movia estimerer, at en omlægning fra udgangen af juni og frem til afslutningen af anlægget af Peter Bangs Vej vil koste i størrelsesordenen af 2 mio. kr. Det er alene Frederiksberg Kommune, der skal betale denne ekstra udgift.

Det blev i mødesagen fra den 20. maj nævnt, at forvaltningen i forbindelse med anlægsarbejdet vurderer, at det ville skabe unødig forvirring/gene for buspassagerene, at genåbne busstoppestedet ved Dalgas Boulevard for en kort periode, for derefter at lukke det igen, da det allerede har været lukket i godt 2 måneder. I stedet er der nu etableret et midlertidigt stoppested på den anden side af Dalgas Boulevard på Peter Bangs Vej ved Irma.

I forbindelse med drøftelsen bad udvalget også om en sag om håndtering af anlægsprojekter og trafikkonsekvenser. Forvaltningen fremlægger i august måned en særskilt sag om fremadrettet tilgang til afvikling af anlægsprojekter i forhold til trafikafviklingen.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering:

Forvaltningen vurderer fortsat, at den nuværende omlægning af linje 9A allerede har store tidsmæssige konsekvenser for brugerne af bussen og den samlede betjening af linjen. Dette vil blive yderligere forringet, hvis linjen omlægges fra Finsensvej ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé. Omlægningen vil tilgodese nogle borgere på Peter Bangs Vej, men give en ekstra rejsetid for de mange brugere, der sidder i bussen.

Tidligere sagsfremstilling

Beskrivelse af arbejdet

Skybrudsprojektet på Peter Bangs Vej blev opstartet i slutningen af februar 2019 med byggeplads placeret på Sløjfen.

Skybrudsprojektet på Peter Bangs Vej indeholder en stor kompleksitet ved at arbejdet dels indeholder terrænnært arbejde i byens rum, med de problemstillinger der er for sådan type projekter, og dels arbejde under terræn.

Projektets hovedvægt er under terræn, hvor der arbejdes i en større dybde og med større udgravninger end der normalt ses i byrumsprojekter. Der skal arbejdes tæt på eksisterende ledninger, ukendte betonfundamenter og ledninger skal opgraves/flyttes. Der graves ud på meget lidt plads af hensyn til trafikafviklingen. Der skal udlægges en membran, hvorpå der placeres kassetter, der skal pakkes ind i membranen, der så skal limes eller svejdes helt tæt - også der hvor kassetterne krydser eksisterende ledninger. Det er arbejde der tager tid, og som er ikke er afprøvet mange steder.

Den 12. marts 2019 blev vejen ensrettet ind mod byen og spærret fra Lindevangs Allé, idet arbejdet med et større spildevandsteknisk bygværk midt i vejen ved Dalgas Boulevard blev påbegyndt. Dette arbejde forventes afsluttet den 15. maj 2019.

Efter Store Bededag 2019 forventes arbejdet på vejens sydside opstartet og arbejdet med anlæg af skybrudsmagasiner og membraner samt de byrumsforbedrende tiltag iværksættes. Det forventes, at dette arbejde på vejens sydside afsluttes primo september 2019, for så at opstarte på vejens nordside.

Etapeplan

Arbejdet er planlagt som et langt "tog", der langsomt flytter sig fremad, med gravemaskine forrest og brolægger bagerst. Dette "tog" forventes at være ca. 150 m langt, og vil efter 2,5 til 3 måneder på ét sted flytte sig fremad, med en ny-etableret vejside, der langsomt etableres fra Dalgas Boulevard ned mod Diakonissestiftelsen.

Når sydsiden er næsten færdig, starter "toget" igen ved Dalgas Boulevard, nu på vejens nordside (siden med Sløjfen). Trafikken omlægges til den nyetablerede sydside, mens dette arbejde pågår. Ensretningen af trafikken ind mod byen fastholdes.

Projektet opdeles således i 3 etaper. Den første del er arbejdet på Sløjfen og det store bygværk i vejen, den anden er sydsiden og derefter nordsiden.

Oprindeligt var projektet udbudt med en etapeplan, der deler projektet op i flere mindre etaper og med anlægsstart på nordsiden.

Det var endvidere planlagt at fjernvarmen skulle omlægges ved punkthusene, for at gøre plads til kassetter.

Det har dog vist sig, at entreprenøren kan have bedre fremdrift ved udarbejdelse af en ny etapeplan. Der er skrevet kontrakt med entreprenøren med sanktionsgivende slutdato den 15. maj 2020, men med den nye etapelan er der nu en forventning om, at projektet er afsluttet 2,5 måned tidligere end forventet. Projektet forventes derfor med den optimerede etapeplan at være færdigt anlagt i marts 2020, - om alt går vel, hvor det afsluttes med plantning af træer, på begge sider af vejen, samt såning af græs og urter.

Der har været et stort ønske fra cafeerne ved Sløjfen, at der ikke anlægges i sommerperioden på nordsiden af vejen (ud for Sløjfen) af hensyn til bylivet og udeservering. Det har været et ønske fra blomsterhandleren, House of Inspiration, at projektet ikke forhindrer den største salgsdag på året, som er Mors Dag den 12. maj. Disse ønsker er blevet efterkommet i den optimeret etapeplan. Forvaltningen vægter hensynet til de erhvervsdrivende og til bylivet højt og har derfor vurderet, at ændringen for fredeliggørelse af Sløjfen i sommerperioden var vigtig. De erhvervsdrivende er meget tilfredse med denne løsning.

Ændringen af etapeplanen har krævet koordinering med Frederiksberg Forsyning, vand og fjernvarme, der skulle arbejde i hver sin ende af projektet. Frederiksberg Vand, skubber deres projekt til senere anlæg. Frederiksberg Fjernvarme kan ikke nå at omlægge fjernvarmen. Derfor ændrer skybrudsprojektet på Peter Bangs Vej en del af projektet, så omlægning af fjernvarmen kan undgås. Projektændringen har en positiv effekt for projektets tidsplan, idet der etableres lidt færre skybrudskassetter, der i stedet erstattes af en kort rørføring. Den optimerede tidsplan medfører, at der arbejdes ved punkthusene og med skybrudskasster samtidig i en periode på ca. 14 dage. I denne korte periode er det ikke muligt at parkere på Peter Bangs Vej. Renovation og varelevering opretholdes. Forvaltningen har inden for den økonomiske ramme prioriteret en tidsplan, der er så kort som mulig.

Ændringen medfører, at trafikken ved Dalgas Boulevard flyttes fra den ene side til den anden, en gang mere end planlagt. Det er herunder vurderet, at det ville skabe unødigt forvirring/gene for buspassagerene, at genåbne busstoppestedet ved Dalgas Boulevard for en 3 ugers periode, for derefter at lukke det igen, efter da det allerede har været lukket i godt 2 måneder. I stedet etableres der i uge 20, inden Store Bededag 2019, et midlertidigt stoppested på den anden side af Dalgas Boulevard på Peter Bangs Vej ved Irma.

Trafikal status

Spærringen af Peter Bangs Vej den 12. marts 2019 affødte trafikale udfordringer i de første dage, vejen var spærret. Projektet har gennemført flere trafikale tiltag, som har medført, at trafikafviklingen er forbedret. Herunder er der lavet

ekstra skiltning og afspærringer, ekstra svingpile på Fasanvej for at lede mere trafik ad Finsensvej i Fasanvejs nordgående retning.

13. maj 2019 ombygges signalreguleringen på Smallegade/Fasanvej midlertidigt, så der kommer grøn venstresvingspil for bilister fra Smallegade. På den måde ledes mere trafik på Sdr. Fasanvej og videre ad Roskildevej for at afhjælpe trængsel på Smallegade samt Nordre Fasanvej i nordgående retning.

Forvaltningen har vurderet, at en lukning af Peter Bangs Vej ved Fasanvej vil give utilsigtede gener for beboere og institutioner på en strækning, hvor der ikke skal anlægges, og har derfor fastholdt spærringen af vejen ved Lindevangs Allé på trods af, at der stadig er bilister, der kører mod ensretningen på Peter Bangs Vej. Når arbejdet med skybrudskassetterne er kommet godt i gang, er det forventningen, at denne adfærd stopper. Ensretningen mod øst er fastholdt, idet morgentrafikken er mere intens end eftermiddagstrafikken.

Forvaltningen vægter hensynet til færrest mulige trafikale gener højt og har på den baggrund valgt at bruge de fornødne ressourcer til den bedste mulige trafikafvikling.

Busomlægning linje 9A

Der har været en del debat om, at buslinje 9A skulle have ændret sin rute i vestlig retning, så den i stedet for at køre ad Finsensvej til Flintholm Station kører ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé. Primært ældre borgere og gangbesværede har det svært med at vende sig til den nye rute og for eksempel at skifte bus på Flintholm Station for at komme ind mod byen og Peter Bangs Vej eller til at benytte linje 72.

Linje 9A har med den ændrede ruteføring ad Finsensvej allerede et betydeligt ekstra tidsforbrug, da det tager længere tid for bussen end ventet at dreje fra Smallegade til Nordre Fasanvej og igen dreje ved Finsensvej. Nogle eftermiddage tager det tre gange så lang tid som planlagt at køre fra Smallegade til Flintholm Station. Hensynet til pendlerne, der har brug for at komme hurtig igennem byen, er lagt til grund for ikke at forsinke bussen yderligere ved at køre ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé.

Hvis busruten ændres, med henblik på at betjene stoppestederne ved Dalgas Boulevard/Peter Bangs Vej, Peter Bangs Vej Station og Sønderjyllands Allé vil det medføre et yderligere tidsforbrug og dermed en ekstra udgift for omvejskørslen. En mulig omlægning kunne iværksættes med udgangen af juni, hvor omlægningen af linjen på Gammel Kongevej afsluttes. Udgiften for en omlægning er svær at vurdere. Movia estimerer, at en omlægning fra udgangen af juni og frem til forventet igangsættelse af Nyt Bynet, vil koste omkring 500.000 kr., i ekstra driftsomkostninger samt i kompensation for køreplansændring i utide. Det er alene Frederiksberg Kommune, der skal betale denne ekstra udgift.

Ydermere vil linje 9A fortsat skulle omlægges ad Dalgas Boulevard og Peter Bangs Vej i forbindelse med Nyt Bynet. Her vil det kunne meldes ind rettidigt i forhold til operatørerne. Det er endnu ikke fastsat, hvornår Nyt Bynet sættes igang, men her vurderer Movia at udgiften for Frederiksberg Kommune, at blive i størrelsesordenen af 1,5 mio. kr. for perioden fra Nyt Bynet til afslutning af anlægget af Peter Bangs Vej.

Borgertilfredshed

Der var orienteringsmøde i skurvognen 21. og 22. marts 2019. Møderne var velbesøgte, og borgerne var meget interesseret i skybrudshåndteringen og udtrykte stor tilfredshed med, at projektet udføres. Der har ikke været nogen borgerhenvendelser, der har været negative ift. selve projektet.

De henvendelser der har været, har primært drejet sig om trafikafviklingen, herunder buslinje 9A og de gener, som trafikafviklingen påfører erhvervslivet, idet de mister kundegrundlag, på grund af den reducerede trafik.

Mulig forcering af tidsplan

Projektet har med ændringen af etapeplanen samt beslutningen om ikke at omlægge fjernvarmen allerede optimeret anlægsarbejdet og dermed tidsplanen, idet arbejdet forventes færdigt 2,5 måned før den oprindelige plan.

Der er derudover 2 muligheder for at anlægsarbejdet kan gennemføres hurtigere.

A) Forcering af arbejdet ved at kræve, at der arbejdes til kl. 18.00 på hver dag og/eller i weekenderne. Såfremt der arbejdes fra 7-18 vil det give entreprenørens folk en 60 timer arbejdsuge, hvilket entreprenøren ikke vil tilbyde eller kræve af de timelønnede medarbejdere. Arbejdes der i skiftehold, vil der ikke komme det flow i arbejdet, som forventes og muligheden for at ansætte kvalificeret arbejdskraft er p.t. meget svært. Såfremt der arbejdes i weekenderne, skal der søges og begrundes en særskilt dispensation hver gang, der ønskes arbejdet uden for hverdagen. Det er derfor ikke muligt at planlægge, at der arbejdes i weekenderne. Såfremt der kan opnås dispensation, skal entreprenøren sætte et skiftehold på som arbejder fra f.eks. fredag til søndag. Dermed vil 1. holdet få en mere normal arbejdstid. Det vurderes dog ikke at være muligt i nuværende situation, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft. At arbejde i weekenderne vil betyde, at man kan forvente en del klager fra borgerne og

forretningsindehavere, der også bliver forstyrret lørdag og søndag. Borgerne vil endvidere have en forventning om genhusning og kompensationer på grund af væsentlige gener.

B) Der arbejdes på begge sider af vejen samtidigt, hvilket vil kræve, at vejen lukkes for gennemkørende trafik. Der er for lidt bredde på Peter Bangs Vej til, at der kan arbejdes i begge sider på samme tid. Udover at der ikke er plads nok til entreprenørens materiel, vil der ikke være plads nok til rådighed til gennemkørsel af udryknings- og beredskabskøretøjer, som ville skulle køre i samme frie bælte, som ikke er opgravet, som entreprenøren. Dertil kommer gener ved, at cykler skal køre på fortov, og der ikke er nogen busforbindelse til vejen.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at projektet ikke kan forcere tidsplanen yderligere ved udvidede arbejdstider eller ved at arbejde på begge sider af vejen samtidig.

Forvaltningen vurderer endvidere, at en omlægning af linje 9A allerede på nuværende tidspunkt har store tidsmæssige konsekvenser for brugerne af bussen og den samlede betjening af linjen. Dette vil blive yderligere forringet, hvis linjen omlægges fra Finsensvej ad Dalgas Boulevard, Peter Bangs Vej og Sønderjyllands Allé. Omlægningen vil tilgodese nogle borgere på Peter Bangs Vej, men give en ekstra rejsetid for de mange brugere, der sidder i bussen.

Økonomi

Omkostningerne til den ændrede etapeplan koster ca. 100.000 kr. til ekstra trafikomlægning og til manglende fremdrift i forbindelse med trafikomlægningen.

Jævnfør Movias estimat vil det koste 500.000 kr. at omlægge linje 9A fra udgangen af juni, og indtil Nyt Bynet starter i drift og yderligere 1,5 mio. kr., hvis linjen omlægges med Nyt Bynet og frem til anlægsperioden på Peter Bangs Vej er færdig. Udgiften kan finansieres gennem efterreguleringen og dermed i budgettet for 2021.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget
ML/LNR

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 20. maj 2019, pkt. 207:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 20. maj 2019, pkt. 207:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at redegørelse for status på anlægsarbejdet på Peter Bangs Vej - Etape 1 tages til orientering.

Punkt 231: Miljøzone varebiler

09.10.04-G01-1-18

Resume

Folketinget har den 7. maj 2019 vedtaget en skærpelse af miljøzonestrategien, så den omfatter skærpede krav til tunge dieselskøretøjer og krav til dieselvarebiler. Ordningen forventes at medføre ekstra omkostninger for Frederiksberg Kommune til kommunikation/information om ordningen, fælles skiltning med Københavns Kommune, udskiftning eller eftermontering af partikelfiltre på kommunale køretøjer, for i alt ca. 1,8 mio. kr. By- og Miljøudvalget skal beslutte om Frederiksberg forsats skal tilslutte sig miljøzoneordningen, og drøfte, hvordan ordningen i givet fald skal finansieres.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at Frederiksberg Kommune fortsat tilslutter sig deltagelse i miljøzoneordningen,
2. at finansiering af ordningen oversendes til budgetdrøftelserne.

Indstilling

By-, Kultur, og Miljøområdet indstiller,

1. at Frederiksberg Kommune forsats tilslutter sig deltagelse i miljøzoneordningen,
2. at finansiering af ordningen drøftes.

Sagsfremstilling

Miljøzonen med skærpede regler for de tunge køretøjer i zonen og udvidelse til også at omfatte varebiler blev den 7. maj 2019 vedtaget i Folketinget. By- og Miljøudvalget godkendte 28. januar 2019 kommunens høringssvar til lovforslaget: "med tekst om, at der efter nærmere analyse bør udarbejdes høringssvar til miljøzone, som omfatter persontransport". Miljøministeriet har oplyst, at lovforslaget ikke er ændret som følge af høringen. Personbiler er således ikke medtaget. Loven betyder en gradvis stramning af de eksisterende krav (Euro 4) til de tunge dieselskøretøjer således at;

- pr. 1. juli 2020 skal køretøjets første (ind)registreringsdato være 1. oktober 2009 eller senere (stort set svarende til Euronorm 5)
- pr. 1. juli 2022 skal køretøjets registreringsdato være 1. januar 2014 eller senere (stort set svarende til Euronorm 6)

Alternativt skal lastbilen eller bussen være udstyret med et godkendt partikelfilter.

Dieseldrevne varebiler medtages som noget nyt i zonen:

- pr. 1. juli 2020 skal varebilens første registreringsdato være 1. januar 2007 (stort set svarende til Euronorm 4)
- pr. 1. juli 2022 skal varebilens første registreringsdato være 1. januar 2012 eller senere (stort set svarende til Euronorm 5)
- pr. 1. juli 2025 skal varebilens første registreringsdato være 1. september 2016 eller senere (stort set svarende til Euronorm 6)

Alternativt skal varebilen være udstyret med et godkendt partikelfilter.

Det vil forsats - i særlige tilfælde - være muligt at få dispensation fra miljøzonekravene. For at gøre håndhævelse af miljøzonereglerne digitaliseringsklar er kravene i miljøzonen baseret på køretøjernes første registreringsdato. Registreringsdatoer flugter overvejende med indførelsen af Euronormerne - EU's forureningsstandarder for motorer. For at sikre ens og samtidige krav i alle miljøzoner - Frederiksberg, København, Århus, Odense og Aalborg - er de skærpede krav til lastbiler og busser og de nye krav til varebiler indskrevet direkte i loven, således at de automatisk samtidigt træder i kraft uden lokal kommunal beslutning. Forslaget giver kommunen - såfremt den ønsker dette - mulighed for at melde sig helt ud af miljøzoneordningen, hvilket i så fald skal ske ved kommunal beslutning inden 1. juli 2019. Det forventes, at alle eksisterende miljøzonekommuner vil bevare deres miljøzone.

Håndhævelsen af de nye skærpede krav til miljøzonen forventes understøttet af lovgivning om digital og automatiseret kontrol, som forventes fremsendt i folketingsåret 2019/2020. Det eksisterende krav om obligatorisk miljøzonemærkant på køretøjet ophæves dermed på sigt med loven.

Økonomiske udgifter for Frederiksberg Kommune

Det fremgår af lovforslaget, at kommunerne forventes at anvende ca. 15 mio. kr. til implementering af miljøzonen med de skærpede krav til de tunge køretøjer og medtagelse af varebiler til skiltning, informationskampagner etc. Frederiksberg Kommune anvendte ca. 1,7 mio. kr. til implementering af miljøzonen i 2008. I forbindelse med implementering af de ændrede regler i miljøzonen vil der være udgifter til kommunikation/information på landsplansniveau, udgifter til fælles skiltning med Københavns Kommune, udgifter til udskiftning af køretøjer eller eftermontering af partikelfiltre på kommunale køretøjer. Det anslås, at ca. 10 kommunale køretøjer (varebiler) berøres af ordningen. Frederiksberg busserne

overholder kommende krav. Der vil desuden være mindre fællesudgifter til opgradering i regi af Movia. De samlede udgifter til partikelfiltre vurderes til ca. 0,5 mio kr. Derudover vil der være udgifter til kommunikation og skiltning på ca. 1,3 mio. kr. De samlede udgifter forventes således at andrage ca. 1,8 mio. kr. Miljøzonen forventes gennemført i tæt samarbejde med Københavns Kommune.

By-, Kultur-, og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur-, og Miljøområdet vurderer, at en udvidelse af zonen med varebiler og skærpede krav til de tunge dieselskøretøjer er et væsentlig initiativ til bekæmpelse af luftforureningen - særligt den sundhedsskadelige partikelforurening. Det er By-, Kultur-, og Miljøområdet vurdering, at der bør afsættes midler til implementering af ordningen.

Økonomi

Kommunens udgifter til implementering af den nye miljøzoneordning vil medføre udgifter til kommunikation/information om ordningen på landplansniveau, udgifter til fælles skiltning med Københavns Kommune, udgifter til eftermontering af partikelfilter på kommunale køretøjer (varebiler) og Frederiksbergbusser. Frederiksberg Kommune anvendte i 2008 ca. 1,7 mio kr. til indførelse af den nuværende zone. Det samlede udgifter anslås til ca. 1,8 mio. kr, som forvaltningen ikke umiddelbart kan anvise finansiering til. Udgifterne til implementering vil skulle afholdes i 2020.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen
CS/NKJ

Bilag

Høring miljøzone BMU

Punkt 232: Tilbagelægning af ruten på Frederiksbergbus linje 72

13.05.16-G01-3-17

Resume

Frederiksbergbus linje 72 er i 2018 blevet omlagt, så den betjener Dalgas Boulevard og skaber en forbindelse på tværs af det vestlige Frederiksberg. Omlægningen har desværre givet færre passagerer og ruten kan på flere afgangse i hverdagen ikke nå rundt. By- og Miljøudvalget skal derfor med denne sag tage stilling til om ruteføringen skal fastholdes og der dermed skal tages to afgangse ud, eller om ruteføringen skal lægges tilbage til den tidligere ruteføring.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at Frederiksbergbus linje 72 skal lægges tilbage på Roskildevej og Pile Allé.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Frederiksbergbus linje 72 skal fortsætte ad den nuværende rute, med undtagelse af to afgangse dagligt eller om den skal lægges tilbage på Roskildevej og Pile Allé.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 20. maj 2019 sagen.

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 25. marts 2019 sagen efter drøftelse, idet forvaltningen blev anmodet om at gennemføre en brugerundersøgelse, som kan danne baggrund for en vurdering af justeringsmuligheder for linje 72.

På baggrund af den supplerende sagsfremstilling indstiller forvaltningen, at linje 72 lægges tilbage, så den kører ad Roskildevej og Pile Allé for at tilgodese flest mulige brugere af linjen.

Forvaltningen har fået gennemført en brugerundersøgelse i Frederiksbergbusserne. Undersøgelsen er foretaget af Wilke, der også gennemfører de årlige tilfredshedsundersøgelser i busserne på Frederiksberg. Dermed har det været muligt, at sammenligne resultaterne med de tidligere tilfredshedsundersøgelser, der er gennemført i 2016, 2017 og 2018.

Undersøgelsen er primært gennemført blandt passagerer i Frederiksbergbuslinje 72, men også i linje 71 og 74, da passagerne her også forventes at bruge linje 72, samt ved nogle stoppesteder. Der er gennemført 226 personlige interview i perioden fra den 8. april til den 17. april 2019.

Resultaterne af undersøgelsen viser, at 42 % af de adspurgte ønsker, at linje 72 lægges tilbage, så den kører ad Roskildevej og Pile Allé. 27 % ønsker, at linje 72 fastholder sin nuværende rute, men uden at køre forbi Domus Vistas fra Roskildevej for at kunne nå sin rute, og 31 % mener, at begge ruter er lige gode.

Undersøgelsen viser, at omlægningen af linje 72 har betydet et fald i tilfredsheden med busturen samlet set og i forhold til rejsetiden og overholdelse af køreplanen. Der er sket et fald i tilfredsheden med overholdelsen af køreplanen. 26 % er tilfredse med bussens overholdelse af køreplanen. Dette tal var 86 % i 2018, hvor linjen havde været omlagt i tre måneder og 96 % i 2017, hvor linjen kørte ad Roskildevej og Pile Allé. Det viser, at der inden omlægningen var en høj tilfredshed med overholdelsen af køreplanen. I begyndelsen af omlægningen, hvor det var grundet vejarbejde på Roskildevej, begyndte passagerne at blive mere utilfredse og nu, hvor den har kørt med forsinkelser i længere tid, er utilfredsheden steget. Brugerundersøgelsen af vedlagt som bilag.

Forvaltningen har herudover modtaget flere henvendelser fra borgere, der ikke ønsker linje 72 på henholdsvis Dalgas Boulevard og Nylandsvej. Borgerne i en opgang på Dalgas Boulevard ønsker et stoppested nedlagt, da det generer i forhold til deres have. Nogle borgere på Nylandsvej ønsker bussen omlagt, idet de mener bussen skaber gener på Nylandsvej, hvor der er cykelbaner og dermed risiko for, at bussen kan svinge ind over cykelstien i forhold til at benytte Nylandsvej som skolevej.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at flere vil blive tilfredse og at det vil imødekomme flest muligt, hvis linje 72 lægges tilbage, så den betjener Roskildevej og Pile Allé. Ydermere vurderes det, at flere vil benytte linjen. I undersøgelsen ses det, at flere af de, der fortsat benytter Frederiksbergbusserne vil benytte linjen mere, hvis den bliver lagt tilbage og derudover er forventningen, at flere af de passagerer der er stoppet med at benytte linje 72, vil komme tilbage.

Ydermere vil det tilgodesse de borgere, der ikke ønsker et stoppested lige ved deres have eller ønsker, at få en øget tryghed.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 18. februar 2019 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at belyse muligheder for at forsætte den nuværende hovedlinjeføring for linje 72, men med mindre justeringer for på alle tidspunkter at kunne nå ruten inden for en halv time. Ydermere blev forvaltningen anmodet om, at undersøge om de større grave- og vejarbejder, der har været i byen i den seneste tid, har indflydelse på at linje 72 ikke kan nå sin rute.

For at drøfte mulighederne på linje 72 har forvaltningen afholdt endnu et møde med Ældrerådet. Der blev på mødet drøftet fordele og ulemper ved at omlægge ruten og ved at tage delstrækninger af ruten ud.

- Linjeføringen tilbage ad hele Roskildevej og Pile Allé blev drøftet. Det er den linjeføring, hvor der er kommet flest ønsker om at få tilbage. Det var også Ældrerådets opfattelse, at brugere af linjen ønsker den gamle linjeføring tilbage, så det bliver muligt at komme til Solbjerg Kirkegård, Zoologisk Have, Søndermarken og Frederiksberg Have med Frederiksbergbusserne.
- Det blev på mødet udelukket at undlade sløjfen ved K.B. Hallen. K.B. Hallen er lige åbnet og det er nu, at brugerne har brug for dette stoppested.
- Det blev på mødet udelukket at undlade stoppestedet på Rådmand Steins Allé, da mange i dette område benytter dette stoppested.
- Det blev på mødet udelukket at undlade Nordens Plads, da dette stoppested er et af de mest benyttet stoppesteder.

På baggrund af drøftelserne er Ældrerådets anbefaling, at linje 72 lægges tilbage til den oprindelige linjeføring ad Roskildevej og Pile Allé.

Forvaltningen har været i dialog med Movia og operatøren på linje 72. Vurderingen er, at problemerne på linjen ikke løses alene ved at undlade at betjene K.B. Hallen. Vælges denne løsning skal løsningen suppleres med heller ikke at betjene Nordens Plads, men i stedet standser bussen ude på Roskildevej. Mange benytter dette stoppested, så for at tilgodesse flest mulige brugere vil den bedste løsning dermed være at lægge linje 72 tilbage ad hele Roskildevej og Pile Allé.

For at vurdere, om de større grave- og vejarbejder, der har været i byen i den seneste tid, har haft indflydelse på om linje 72 kan nå sin rute, har forvaltningen været i dialog med operatøren på linjen. Tilbagemeldingen er, at det ikke er de nuværende grave- og vejarbejder der har påvirket tiden på ruten. Til gengæld tager venstresvinget fra Roskildevej ind ad Dalgas Boulevard længere tid end beregnet og længere tid end venstresvinget fra Roskildevej ind ad Pile Allé. Ydermere tager ruten fra Nyelandsvej forbi Frederiksberg Centret og frem til rådhuset længere tid end beregnet.

Tidligere sagsfremstilling

I 2018 var det samlede busnet, der skal køre, når Metro Cityringen åbner i sommeren 2019 i høring, og den 23. april 2018 vedtog kommunalbestyrelsen det samlede busnet. I høringsperioden var der indkommet syv høringssvar og to nedskrevne kommentarer fra det afholdte borgerarrangement med ønsker om busbetjening på Dalgas Boulevard. På den baggrund arbejdede forvaltningen videre med en omlægning af linje 72, så den kunne betjene Dalgas Boulevard, med det samme antal afgang.

Forvaltningen afholdt møde med Ældrerådet, Handicaprådet og Movia og der var enighed om, at der kunne skabes en god linjeføring ved at lade linje 72 køre ad Dalgas Boulevard. Den 20. august 2018 besluttede By- og Miljøudvalget derfor, at gøre den midlertidige ruteføring linje 72 havde haft grundet ensretning af Roskildevej permanent.

Linje 72 var allerede med den oprindelig ruteføring den Frederiksbergbus, der havde sværest ved at nå rundt på den afsatte tid, således at de tre Frederiksbergbusser kan mødes ved Frederiksberg Rådhus hver halve time. Med den nye ruteføring må det konkluderes, at dette langt fra altid er muligt. Især om eftermiddagen mellem kl.14 og kl.17 er linje 72 sjældent ved rådhuset samtidig med to andre Frederiksbergbusser. Den nye rute blev gennemført og linje 72 kørte ruten ad Dalgas Boulevard hele sommeren 2018. Der holdt den i det store hele sine afgang og i dialogen mellem operatøren, Movia og kommunen, blev det vurderet, at de problemer der var, var forårsaget af ensretningen på Roskildevej der bevirkede, at der var mere trafik på Dalgas Boulevard.

Situationen i dag er den, at linje 72 godt kan nå sin rute i weekenden og som hovedregel også på hverdage indtil ved 13-14 tiden. Mellem kl.14 og kl.17 kommer linjen så langt bagud, at operatøren lader en og nogle gange to afgang udgå, således at der på den efterfølgende tur igen er korrespondance med de to øvrige Frederiksbergbusser. Hvis linjen f.eks. har mistet 5-6 minutter på alle fire afgang fra kl.14 og først ankommer til rådhuset kl.16.22 i stedet for kl.16, giver det bedre sammenhæng at vente med at køre til kl.16.30. Det betyder desværre, at brugerne ude ved stoppestederne ikke længere ved, hvornår bussen kommer i denne periode.

Forvaltningen har modtaget flere henvendelser fra borgere, der har påpeget ventetiden og at de venter forgæves på linje 72. Herudover er der også kommet nogle henvendelser i forhold til, at servicen er faldet på linjen. I dialogen med

operatøren oplyser de, at den ekstra tid, der normalt er på Frederiksbergbusserne til at hjælpe, ikke er tilstede længere, og at de er nødt til at begrænse den ekstra hjælp for at forsøge at holde køreplanen. Chaufførerne stilles derfor ofte over for valget mellem at prøve at overholde køreplanen eller at tage sig tid til hjælpe passagererne, herunder at afvente, at alle er kommet helt ned at sidde.

En umiddelbar løsning kunne være, at fjerne to afgangene fra køreplanen mellem kl. 14 og kl. 17. Afgangene på linje 72 kunne således være kl. 14, kl. 14.45, kl. 15.30, kl. 16.15 og kl. 17, i stedet for hver halve time. Det kan dog være svært at forklare brugerne, og der vil kun være tre afgangene i tidsrummet, hvor linje 72 vil korrespondere med de to øvrige Frederiksbergbusser. Ydermere er det i dette tidsrum, at der er flest passagerer og dermed flest, der vil blive generet. Omlægninger kræver tid, så det er for tidligt, at konkludere endeligt, men passagertallene på ruten kan give en indikation af, hvad vej det går. De nyeste passagertal er fra november 2018. Det er derfor muligt at sammenligne et gennemsnit af månederne august-november 2018 med de tilsvarende fire måneder i 2017.

Overordnet set viser tallene, at der på et gennemsnit af alle turene over de fire måneder er et fald på ca. 50 passagerer per dag. Det er et stort fald for Frederiksbergbusserne, hvor der fra august til november i 2017 på linje 72 var et gennemsnit på 367 daglige påstignere og i de samme måneder har været 314 daglige påstignere på linjen i 2018. Der er færre der stiger på og af ved rådhuset, mens benyttelsen på Nordens Plads er nogenlunde stabil. Der er stort set ikke nogen der stiger på, ved de nye stoppesteder på Dalgas Boulevard, men en del der benytter disse stoppesteder til at komme af. Samlet set var der tidligere flere, der brugte stoppestederne på Roskildevej og Pile Allé, end der i dag benytter dem på Dalgas Boulevard og Nyelandsvej.

En mulig løsning på problemet med at komme rundt til tiden er at lægge linje 72 tilbage til den tidligere ruteføring. Som i dag fra Frederiksberg Rådhus til Nordens Plads ad Smallegade, Peter Bangs Vej, Jens Jessens Vej, Marielystvej og Roskildevej og herfra videre ad Roskildevej til Pile Allé og herfra tilbage til Rådhuset.

Ulemperne vil være, at

- linjen ikke længere vil betjene Dalgas Boulevard, der derved igen vil være uden busbetjening
- linjen ikke længere vil betjene Nyelandsvej, hvor der med det nye busnet kommer halvtimesdrift
- linjen ikke længere vil skabe korrespondance til metronettet ved Lindevang og Frederiksberg Metrostation

Fordelene vil være, at:

- køreplanen på linje 72 kan overholdes så borgerne igen vil opleve, at der skaber forbindelse til de to øvrige Frederiksbergbusser
- linjen igen vil betjene Pile Allé, hvor der har været henvendelser med ønske om betjening med Frederiksbergbus igen
- linjen igen vil betjene Roskildevej mellem Dalgas Boulevard og De Små Haver, hvorved Solbjerg Kirkegård og Zoologisk Have igen vil blive betjent af linje 72. Specielt Solbjerg Kirkegård og De Små Haver har der været henvendelser om igen, at få betjent med Frederiksbergbus.

Tilbagelægningen af ruten vil betyde, at stoppestederne på Dalgas Boulevard skal nedlægges, hvilket umiddelbart kan betyde, at der kan genetableres 7 bilparkeringspladser. Der skal fjernes gul afmærkning, standere og tilgængelighedsfliser, hvor udgiften vil være omkring 25.000 kr.

Dialog med Ældrerådet:

Forvaltningen har drøftet sagen med Ældrerådets Trafikudvalg. De er betænkelige ved at omlægge ruten på nuværende tidspunkt. Ældrerådets Trafikudvalg vurderer, at der er et passagerpotentiale på Dalgas Boulevard, men at det kræver længere tid for potentielle brugere at vænne sig til ruten. De anbefaler, at der udgår to afgangene på ruten mellem kl. 14 og kl. 17, men er klar over, at det bliver svært at formidle til brugerne. Derudover mener de, at situationen på linje 72 skal følges.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at situationen på linje 72 er uholdbar for brugerne. Det er tidligere vurderet, at der ikke er passagerpotentiale til at have busbetjening med en selvstændig bus på Dalgas Boulevard. Borgerne i den sydlige del har adgang til A-bus på Roskildevej og på Peter Bangs Vej, borgerne ved Finsensvej har her adgang til to lokale busser og i den mere nordlige del af Dalgas Boulevard er der adgang til Lindevang Metrostation. Det har også tidligere været vurderet, at skulle der være busbetjening på Dalgas Boulevard var den bedste løsning at ændre ruteføringen på linje 72. Det er nu afprøvet og har ikke givet den ønskede effekt; et øget antal passagerer, men en ustabil drift. Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at linje 72 lægges tilbage til ruten ad Roskildevej og Pile Allé.

Økonomi

Der er ikke nogen ændring i driftsøkonomien for linje 72. Sagen vil kræve, at de stoppesteder der er oprettet på Dalgas Boulevard, skal nedlægges igen. Udgiften hertil vil være omkring 25.000 kr., hvilket kan afholdes inden for de afsatte midler til busdriften.

Borgmesterpåtegning

Sagen kræver ikke borgmesterpåtegning.

Behandling

By- og Miljøudvalget
JBS/ML/SCS

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 18. februar 2019, pkt. 79:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at belyse muligheder for at forsætte den nuværende hovedlinjeføring for linje 72, men med mindre justeringer for på alle tidspunkter at kunne nå ruten inden for en halv time.

Indstilling 18. februar 2019, pkt. 79:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Frederiksbergbus linje 72 skal fortsætte ad den nuværende rute, med undtagelse af to afgangene dagligt eller om den skal lægges tilbage på Roskildevej og Pile Allé.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 25. marts 2019, pkt. 120:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet forvaltningen blev anmodet om at gennemføre en brugerundersøgelse, som kan danne baggrund for en vurdering af justeringsmuligheder for linje 72.

Indstilling 25. marts 2019, pkt. 120:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Frederiksbergbus linje 72 skal fortsætte ad den nuværende rute, med undtagelse af to afgangene dagligt eller om den skal lægges tilbage på Roskildevej og Pile Allé.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 20. maj 2019, pkt. 202:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 20. maj 2019, pkt. 202:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Frederiksbergbus linje 72 skal fortsætte ad den nuværende rute, med undtagelse af to afgangene dagligt eller om den skal lægges tilbage på Roskildevej og Pile Allé.

Bilag

Bilag 1 Frederiksbergbusserne som de kører nu

Bilag 2 Forslag til linje 72

Brugerundersøgelse af linje 72

Punkt 233: Almene boliger som krav i lokalplaner

01.02.05-G01-41-18

Resume

Forvaltningen er blevet bedt om at udarbejde retningslinjer for, hvornår planlovens mulighed for at stille krav om etablering af 25% almene boliger kan/bør bringes i anvendelse. Nærværende sagsfremstilling giver indledningsvist en kort status over almene boliger på Frederiksberg samt en beskrivelse af mulighederne for at anvende planloven til at opnå flere almene boliger.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der i forbindelse med lokalplanlægning foretages en vurdering om, hvorvidt der skal stilles krav om op til 25% almene boliger i lokalplanens område, ud fra de i sagsfremstillingen beskrevne kriterier.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget bad på mødet den 4. marts 2019 forvaltningen om at sende sagen i høring i boligforum og blandt de almene boligorganisationer. Sagen blev sendt til høring i boligorganisationerne af BLs 1. kreds og er ligeledes blevet behandlet i BLs bestyrelse og er nu afsluttet med følgende bemærkninger:

"Retningslinjerne har nu været i høring blandt de almene boligorganisationer på Frederiksberg og har desuden efterfølgende været til behandling i BL. kreds bestyrelse.

På baggrund af denne politiske behandling skal BL 1. kreds hermed på boligorganisationernes vegne kvittere for Frederiksberg Kommunes arbejde med at belyse muligheder for og værktøjer til at opnå flere almene boliger på Frederiksberg.

BL. 1. kreds deler kommunens visioner om Frederiksberg som en mangfoldig by med variation i boligformer, ejerformer og boligstørrelser, hvor de almene boligorganisationer blandt andet kan bidrage til at skabe et varieret boligudbud med plads til mange forskellige livsformer; ældre, unge, studerende, udsatte borgere, familier, storfamilier og singler i almene boliger, hvor huslejeudviklingen hviler på principperne om balanceleje og non-profit.

De almene boligorganisationer ønsker fortsat at være kommunens samarbejdspartner i byudviklingen og boligforsyningen, men oplever også, at udfordres af en relativt lav fraflytning og lange ventelister til de almene boliger på Frederiksberg.

Boligorganisationerne betragter, ligesom kommunen, Planlovens mulighed for at stille krav om 25 pct. almene boliger som et relevant værktøj i byudviklingen og arbejdet med at skabe en social bæredygtig by med forskellige boligtyper, sådan som det også er erfaringen fra lokalplanen for ejendommen C.F. Richs Vej 103..

De almene boligorganisationer på Frederiksberg og BL. 1. kreds skal derfor kvittere for de udarbejdede retningslinjer for, hvornår planloves mulighed for at stille krav om etablering af 25% almene boliger kan bringes i anvendelse – og for samarbejdet med Frederiksberg Kommune om byudviklingen."

Ved mødet i Boligforum d. 21. maj 2019, kvitterede BLs 1. kreds ligeledes for Frederiksberg Kommunes arbejde med at beskrive retningslinjer for, hvornår Planlovens mulighed for at stille krav om almene boliger i forbindelse med udarbejdelse af lokalplan bringes i anvendelse.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 14. januar 2019 sagen, idet forvaltningen blev bedt om at redegøre for, dels hvor mange almene boliger der er opført i kommunen i løbet af de seneste 20 år og dels hvor stor en andel af boligmassen i andre kommuner, der er almene.

Der er en stor spredning på andelen af almene boliger i de danske kommuner, hvilket naturligvis bl.a. hænger sammen med i hvilken tid kommunerne er blevet udbygget. En samlet oversigt over andelen af almene boliger i de danske kommuner ses i bilaget. Københavns Kommune har en samlet andel af almene boliger på ca. 20%, men placeringen af disse ses ikke at være jævnt fordelt ud over kommunen - fx. er der meget få almene boliger i Københavns indre by samt de indre brokvarterer, som har været fuldt udbygget i mange år. Før almenboligloven blev til, blev der dog på Frederiksberg og i København, opført mange boliger med kommunal og statslig støtte og i perioden 1913-2006 blev der

således opført næsten 7.300 som offentligt støttet byggeri på Frederiksberg, svarende til 15,7 % af den samlede boligmasse. Da disse boliger typisk var underlagt et krav om maksimal størrelse, samt om huslejekontrol, er det en af grundene til, at der på Frederiksberg er relativ mange mindre lejligheder. Frederiksberg Kommune opførte selv ca. 2000 lejligheder i perioden 1917 til 1930 og har idag stadig godt 700 boliger, der anvendes i den boligsociale anvisning.

Siden 2001 er der opført/planlagt opført i alt 982 boliger efter Lov om Almene boliger i Frederiksberg Kommune, heraf er de 772 opført/planlagt opført efter 2009 (jf. oversigten i bilag). Boligerne fordeler sig med 138 almene familieboliger, 234 almene ungdomsboliger og 610 almene ældreboliger. Derudover er der truffet beslutning om, at der i lokalplanen for omdannelsen af ejendommen C.F.Richsvej 107 fra erhverv til boliger, indskrives at minimum 25% af boligerne skal være almene. Kommende plejehjemsboliger i henhold til plejebolig-masterplanen er heller ikke medtaget i oversigten.

Tidligere sagsfremstilling

Indledning

Frederiksberg er en mangfoldig by med en variation i boligformer, ejerformer og boligstørrelser. I Kommuneplan 2017 er det fremhævet, at Frederiksberg også i fremtiden skal være en social bæredygtig by med forskellige boligtyper. Dette sikres ved, at der skabes et varieret boligudbud, så der er plads til mange forskellige livsformer, herunder ældre, unge, studerende, udsatte borgere, familier, storfamilier og singler.

I Kommuneplan 2017 er der i retningslinjerne anført, at det konkret skal vurderes om et krav til opførelse af en andel almene boliger vil bidrage til en mere blandet sammensætning af boliger og en bedre fordeling af de almene boliger i kommunen generelt. I "Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22" fremgår *"For at understøtte ambitionen om en balanceret og social bæredygtig boligudbygning har partierne et mål om, at op til 25% af nybyggeriet i kommende byudviklingsprojekter kan være alment."*

Med den nyeste planlov blev der givet mulighed for, at kommunerne kan stille krav om, at der i forbindelse med lokalplanlægning for nye boligområder kan stilles krav om, at 25% af nye boliger opføres som almene boliger. Af Kommuneplan 2017 fremgår det, at *"Kommunen vil have fokus på at planlægge for alle. I den forbindelse indgår det i vurderingen af projekterne, hvorvidt man vil benytte de lovmæssige muligheder for at stille krav om en andel af almene boliger i lokalplanlægningen"*.

Det blev f.eks. i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen for ejendommen C.F. Richs Vej 103, besluttet at stille krav om, at mindst 25% af boligetagearealet skulle opføres som almene. Boligerne er nu under opførelse af KAB i et samarbejde med ejendommens ejer - efter den såkaldte delegerede bygherremodel.

Almene boliger på Frederiksberg

På Frederiksberg er andelen af almene boliger knap 12% mod ca. 23% ejerboliger og ca. 28% andelsboliger samt godt 37% private udlejningsboliger. På kortet i bilaget ses placeringen af de godt 6.000 almene boliger på Frederiksberg - fordelt på familie-, ældre- og ungdomsboliger. Der er flere almene boligselskaber, som har projekter undervejs - og på kortet er der også angivet antallet af planlagte almene boliger (tallet i parentes).

Igennem de seneste år er der også planlagt for flere almene boligprojekter, uden at dette er blevet stillet som krav i en lokalplan. Her kan bl.a. nævnes flygtningeboligprojekterne, Venligbolig+ samt Falkoner Allé 128 (ved siden af Døvekirken), hvor kommunen har forestået salg af grundene til henholdsvis KAB og AAB. Der blev i 2016 gennemført udbud af grundkapitaltilskud til 100 nye almene familieboliger: Her blev gennemført en proces, hvor alle almene boligselskaber som er repræsenteret på Frederiksberg, blev budt ind til at byde på grundkapitalen.

De almene boligselskaber retter henvendelse til kommunen, såfremt de har ønske om, at kommunen yder grundkapitaltilskud til nye boliger. Som eksempel kan nævnes, at der er givet grundkapitaltilskud til indretning af 8 nye almene boliger samt give forhåndstilsagn om yderligere 9 almene boliger, i Tartuhus. Boligerne blev indrettet i en tidligere dagsinstitution, som kommunen ikke længere havde brug for - det gav så mulighed for FFB til at konvertere til boliger. I 2017 indviede FSB deres kollegie, Engbakken, med 124 boliger til studerende - et byggeri der blev opført i samarbejde med KPC, ovenpå Falck-stationen ved Bispeengbuen. I 2018 solgte Frederiksberg Kommune 45 ældreboliger i Solbjerg Have til FFB.

I 2019 forventes der ifølge boligprogrammet ibrugtaget 514 nye boliger, hvoraf 8% forventes at være almene. I 2020 forventes der ifølge boligprogrammet ibrugtaget 426 nye boliger - hvoraf 38% forventes at være almene.

Andre muligheder for billige boliger

Mange udviklere på Frederiksberg er klar over behovet for billige boliger, og strategien om Frederiksberg som vidensby har medført, at der gennem de seneste 5-10 år er opført mange studie- og kollegieboliger, som er til at betale. Studiebøliger kan opføres af såvel almene, som f.eks. FSBs 124 studieboliger "Engbakken" ved Bispeengbuen - eller de planlagte Umeus (You-me-us) på Rolighedsvej.

Hvordan gør Københavns Kommune?

Københavns Kommune har udarbejdet nogle ret faste principper for, hvornår der stilles krav om 25% almene boliger i nye lokalplaner. Principperne tager udgangspunkt i antallet af almene boliger indenfor det pågældende skoledistrikt. Såfremt der i forvejen er 30% almene boliger indenfor skoledistriktet, er det kun i visse tilfælde, at der vil blive stillet krav om yderligere almene boliger. Det ses ikke relevant at overføre Københavns principper til Frederiksberg, idet KKs principper tager afsæt i en situation med flere byggerier på ghetto-listen. Københavns Kommune stiller kun kravet om almene boliger, såfremt projektet i alt rummer minimum 3.200 kvm., og dermed minimum 800 kvm. almene boliger. Københavns Kommunes principper bygger på et ønske om at sprede de almene boliger i kommunen og om at undgå, at der kommer flere almene boliger til et område, hvor der i forvejen er mange. Det er ikke muligt at udtale sig entydigt, om det er positivt eller negativt, at der tilføres flere almene boliger til eksempelvis en eksisterende afdeling. I nogle tilfælde kan nye almene boliger der bygges som udvidelse af en eksisterende afdeling, løfte denne og evt. gøre den mere bred socialt sammensat.

I forlængelse af projektet "Udbud af grundkapitaltilskud til 100 nye almene familieboliger" arbejder Lejerbo på at tilføre 22 familieboliger til de eksisterende 106 ældreboliger på Peter Graus Vej. Projektet vil således være med til at sikre en mere differentieret beboersammensætning i afdelingen.

Nye boligområder - eller konvertering fra erhverv til bolig:

Planlovens mulighed for at stille krav om etablering af almene boliger kan kun bringes i anvendelse ved udvikling/omdannelse af nye boligområder – som f.eks. ved udviklingen af Frederiksberg Hospital og Rolighedsvej, eller ved konvertering af erhvervsejendomme eller ejendomme til offentlige formål, til boliger. Det er således ikke muligt at stille kravet om etablering af 25% almene boliger ved udarbejdelse af lokalplaner i eksisterende boligområder.

Kravet om etablering af 25% almene boliger blev stillet i forbindelse med at ejeren af ejendommen C.F. Richs Vej 103 ønskede at konvertere ejendommen fra erhverv til bolig. Da ejendommen er beliggende i et område, der var udlagt til erhverv, var det nødvendigt at udarbejde en ny lokalplan, der gav mulighed for boliganvendelsen. I nogle tilfælde er erhvervsejendomme placeret i områder, som i forvejen er udlagt til boliger (se bl.a. sagen om Finsensvej 15 på denne dagsorden), hvilket betyder, at konverteringen fra erhverv til bolig i nogle tilfælde kan ske uden udarbejdelse af ny lokalplan - og dermed kan kravet om almene boliger ikke stilles.

Etableringen af en ny almen boligafdeling, forudsætter et vist volumen for at være økonomisk rentabelt. Det er vanskeligt at sige noget præcist om, hvor stor en almen boligafdeling skal være for at være økonomisk bæredygtig, da dette bl.a. vil afhænge af byggeomkostningerne, som igen er meget afhængig af konjunkturerne på boligmarkedet. Det kunne bl.a. ses, da FFB senest udbød ca. 1.500 etagemeter boliger på Søndre Fasanvej - hvor det ikke var muligt at opnå et licitationsresultat, der holdt sig indenfor rammebeløbet. Til sammenligning ses dog at Københavns Kommune holder fast ved kravet om almene boliger, såfremt der kan etableres 800 boligetagemeter. BL - og flere almene boligselskaber udtaler da også, at de mener, der kan være økonomisk bæredygtighed i at opføre almene afdelinger på størrelser helt ned til 800 boligetagemeter. Dette vil dog typisk forudsætte, at byggeriet opføres i en delegeret bygherremodel for at være økonomisk bæredygtig.

Den økonomiske ramme for almene boliger

Almene boliger bygges inden for Almen Boligloven, der opererer med et loft (det såkaldte rammebeløb) for, hvor store omkostninger der må være forbundet med at opføre og drifte boligerne. Rammebeløbet er nødvendigt for at sikre, at huslejen i de almene boliger holdes på "et acceptabelt niveau".

Rammebeløbet er byggeriets totalomkostning, og skal således også indeholde udgiften til eksempelvis køb af grund og etablering af bilparkeringspladser. I en by som Frederiksberg, er det udfordrende at opføre boliger indenfor denne økonomiske ramme. Grundpriserne er højere end i resten af landet og også højere end mange steder i København. Dertil kommer kravet om etablering af en bilparkeringsplads pr. familiebolig - og såfremt dette ikke kan lade sig gøre, dispensation mod indbetaling til P-fonden.

Forvaltningen er ofte i dialog med bygherrer om muligheden for at opføre dele af projekter som almene boliger, og et projekts businesscase vil i udgangspunkt blive forringet med et krav om almene boliger i forhold til andre ejerformer. Endvidere kan projektøkonomien også blive påvirket af kravet om kommunal anvisning.

Lovgrundlag

Lov om ændring af lov om planlægning og lov om almene boliger mv. af 26.februar 2015.

Kriterier ved vurdering af krav om almene boliger:

I forbindelse med lokalplanlægning vurderes, om der stilles krav om op til 25% almene boliger ud fra følgende kriterier:

Rummer projektet andre former for billige boliger?

Almene boliger er typisk boliger med en forholdsvis lav husleje, men der findes også andre måder at tilvejebringe billige boliger på. Som eksempel kan nævnes konceptet Umeus (You-me-us), som planlægges opført på en del af Rolighedsvejs-arealet. Boligerne, der er forbeholdt studerende forventes udlejet til priser, der stort set svarer til niveauet for huslejen i eksempelvis FSBs ungdomsboliger på Engbakken.

Det er dog også vigtigt at holde sig for øje, at huslejens udvikling i almene boliger stort set følger inflationen, hvorimod huslejeniveauet i øvrigt følger en markedsleje. Dette vil indebære en mulighed for, at huslejen i boliger der ikke opføres efter loven om almene boliger, udvikler sig i en anden takt end huslejen i almene boliger.

Det bør indgå som kriterie ved vurderingen af, om der stilles krav om 25% almene boliger i en lokalplan, om der planlægges for andre former for billige boliger samt omfanget af disse i forhold til den samlede boligmasse i lokalplanens afgrænsning.

Rummer projektet andre former for boliger, der understøtter Frederiksberg Strategiens mål om at være en social bæredygtig by?

Frederiksberg Strategiens mål om at være en social bæredygtig by, handler bl.a. om at "inkludere og styrke alle borgere og understøtte mødet mellem generationer og give plads til mangfoldighed i livsformer og fællesskaber".

Det bør indgå som kriterie, om projektet rummer andre boligformer, der understøtter Frederiksberg Strategiens målsætning om den social bæredygtige by.

Det kan også indgå i vurderingen, at om der skal stilles krav om op til 25% almene boliger, om der i nærområdet forefindes blandede boligtyper, herunder om der i forvejen er et større antal almene boliger.

Projektets omfang:

Ved opførelse af almene boliger, oprettes der typisk en ny afdeling. En fornuftig drift af en afdeling fordrer, at denne har en vis størrelse - eller at der eksisterer gode muligheder for samdrift med en eksisterende almen boligafdeling, som er beliggende nær den nye afdeling. Som beskrevet ovenfor, stiller Københavns Kommune krav om, at den nye boligafdeling skal være på minimum 800 kvm baseret på en tilkendegivelse fra BL's 1. kreds.

KAB har oplyst, at de vurderer, at der skal være tale om minimum 25 nye boliger for at en ny selvstændig boligafdeling, kan opføres økonomisk forsvarligt. Dette vil svare til, at projektet skal kunne rumme 2.500 kvm. almene boliger ved en gennemsnits boligstørrelse på 100 kvm.

Det kan indgå som kriterie, at projektet rummer minimum 3.200 kvm, idet øvrige forhold omkring projektet kan begrunde et højere minimumskrav.

Rummer projektet andre elementer der understøtter Frederiksberg Kommunes arbejdsprincip om at få mest mulig ud af investeringerne?

Et af de fire arbejdsprincipper i Frederiksberg Strategien handler om at få mest muligt ud af investeringerne - med henblik på at skabe merværdi og synergi. Princippet gælder, hvad enten der er tale om kommunale eller private investeringer, og formålet er at koble indsatserne med henblik på at sikre, at det enkelte projekt i videst muligt omfang bidrager med noget til byen. Bidraget til byen kan eksempelvis være i form af etablering af rekreative arealer, i form af grønne åndehuller eller stiforbindelser, kulturelle-, fritids-, eller andre offentlige formål - eller andre formål med offentlig adgang.

Et andet mål i Frederiksberg Strategien er at værne om Frederiksbergs særlige identitet ved bl.a. at sikre bevaring af kulturhistoriske og arkitektoniske værdier. I praksis betyder det, at bygherrer mødes med krav om nænsom renovering af eksisterende ejendomme, når disse f.eks. omdannes fra erhverv eller offentlige formål til boliger. I nogle tilfælde vil krav til bevarelse af kulturværdier ikke kunne rummes indenfor rammebeløbet til almene boliger.

Et projekts samlede realiserbarhed vil afhænge af de samlede krav til projektet. En lokalplan må ikke afskære grundejeren fra en rimelig økonomisk udnyttelse af sin ejendom, og reguleringen skal derfor tage hensyn til de økonomiske konsekvenser af de enkelte krav i lokalplanen. Der kan på den baggrund opstilles et kriterie, der omhandler de samlede krav til projektet med fokus på, om projektet rummer elementer, der i øvrigt giver noget til byen og udfordrer projektets økonomi.

Sammenfatning

Kriterierne for hvornår der stilles krav om etablering af 25% almene boliger i forbindelse med udarbejdelsen af en ny lokalplan i henholdsvis Lov om ændring af lov om planlægning og lov om almene boliger mv. af 26. februar 2015, kan sammenfattes i nedenstående:

Billige boliger:

Rummer projektet i øvrigt 25% boliger med en husleje der er på niveau med almene boliger?

Social bæredygtig by:

Rummer projektet i øvrigt 25% boliger som lever op til Frederiksberg
Strategiens mål om at "understøtte mødet mellem generationer og giver plads til mangfoldighed i livsformer og fællesskaber"?

Er der en varieret boligsammensætning i nærområdet?

Projektets omfang:

Udgør projektets boligandel minimum 3.200 kvm. således, at der kan stilles krav om minimum 800 kvm almene boliger? (øvrige forhold omkring projektet kan begrunde et højere minimumskrav)

Mest mulig ud af investeringerne:

Rummer projektet i øvrigt elementer der "giver noget til byen" - det kan eksempelvis være offentlig tilgængelige arealer, kulturinstitutioner eller andet?

Rummer projektet bevaring af kulturværdier eller arkitektoniske værdier via renovering af eksisterende bygningsmasse, som kan være vanskelige at fastholde med krav om alment byggeri?

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering:

Byudvikling på Frederiksberg handler om at udvikle byen, sådan at den også i fremtiden kan opfylde mange behov og byde velkommen til alle, ligesom byens sammensatte karakter skal bevares, og nye projekter tilpasses den lokale sammenhæng. Når en bygherre henvender sig om et muligt projekt, afsøges mulighederne for, at netop dette projektønske kan medvirke til, at byen udvikler sig i en positiv retning, og at boligtilvæksten sker på en balanceret måde. Denne balance handler bl.a. om, at borgerne oplever, at der samtidig med at byen tilføres flere boliger, gives noget tilbage til byen - f.eks. i form af nye offentlig tilgængelige byrum, et arkitektonisk løft til en bygning eller andet.

Som nævnt er der igennem de seneste 5-10 år gennemført flere projekter med almene boliger på Frederiksberg: Disse projekter har enten været initieret af de almene boligselskaber eller af kommunen. På grund af den økonomiske ramme, som de almene boliger opføres under, viser erfaringen, at det kræver et vist volumen at få en business case til at hænge sammen, når der indgår almene boliger i et projekt. Det viser sig da også i forvaltningens dialog med bygherrer og projektudviklere, at en forudsætning for et projekts gennemførelse vil være, at der ikke stilles krav om almene boliger. Det må således kunne forventes, at der vil være udviklingsprojekter, som ikke kan gennemføres, såfremt der stilles krav om 25% almene boliger.

Økonomi

Ved opførelse af almene boliger, yder kommunen grundkapitaltilskud, hvilket pt. udgør 10% (som gennemsnit, afhænger af boligtype og -størrelse) af de samlede byggeomkostninger.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
LRM

Historik**By- og Miljøudvalget 2018-21, 14. januar 2019, pkt. 19:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 14. januar 2019, pkt. 19:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der i forbindelse med lokalplanlægning foretages en vurdering om, hvorvidt der skal stilles krav om op til 25% almene boliger i lokalplanens område, ud fra de i sagsfremstillingen beskrevne kriterier.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 4. marts 2019, pkt. 89:

By- og Miljøudvalget vedtog at sende sagen i høring i boligforum og blandt de almene boligorganisationer. Udvalget ønskede at blive orienteret om høringsbrevet.

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 89:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der i forbindelse med lokalplanlægning foretages en vurdering om, hvorvidt der skal stilles krav om op til 25% almene boliger i lokalplanens område, ud fra de i sagsfremstillingen beskrevne kriterier.

Bilag

A3 kort almene boliger på Frederiksberg

Almene boliger procentandel i kommuner

Oversigt over almene boliger 2000-2021

Punkt 234: Godkendelse af projektforslag for skybrudsprojekt på Mariendalsvej, etape tre

05.01.02-G01-2-19

Resume

Skybrudsprojektet på Mariendalsvej, etape 3, fremlægges hermed til godkendelse. Projektet omfatter strækningen fra Ndr. Fasanvej og Kronprinsesses Sofies Vej. Projekts formål er at færdiggøre den sidste af de tre etaper af skybrudsprojektet på Mariendalsvej, samt parkeringsoptimering og renovering af træbeplantning, kørebane og fortove.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog at godkende det fremlagte projektforslag for skybrudsprojektet på Mariendalsvej, etape 3, og at projektet skal igangsættes som planlagt den 19. juni 2019.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at det fremlagt projektforslag for skybrudsprojektet på Mariendalsvej, etape 3 godkendes,
2. at udvalget tager stilling til, hvornår projektet skal opstartes.

Sagsfremstilling

For at opfylde kommunens målsætninger for klimatilpasning af Frederiksberg, er der opnået mulighed for finansiering af en lang række skybrudsprojekter via den fælles rammeansøgning sammen med Frederiksberg Forsyning. På sigt vil etableringen af skybrudsprojekterne gøre byen mere robust over for fremtidige skybrudshændelser. Skybrudsprojektet på Mariendalsvej, etape 3, er et af disse projekter

Projektforslaget:

Projektet omfatter, ud over tilbageholdelse af skybrudsvand, også optimering af parkering, plantning af flere træer, samt renovering af slidlag og fortove, som er nedslidt efter færdiggørelsen af byggeriet på matr. 12gs (det tidligere Stjernen). Skybrudprojektet vil blive anlagt som en forsinkelsesvej, hvis formål er at opsamle og forsinke regnvand fra området. Fra forsinkelsesbassinet på ca. 800 m³ vil regnvandet blive tilbageholdt og forsinket, før det når til kloakken. På denne måde udnyttes den eksisterende kapacitet i den eksisterende kloak i spidsbelastningsperioder bedre, og risikoen for oversvømmelser i tilfælde af skybrud mindskes.

Regnvandet fra vejen ledes til vejriste, og derfra ned i forsinkelsesbassinet. Regnvandet kan opmagasineres i hele vej-kassen, uden at forringe bæreevnen. Det primære volumen er placeret i midten af vejen. Projektet er planlagt med anlægsstart d. 19 juni 2019, og anlægget forventes at stå færdigt d. 12. december 2019.

Tegning og visualisering fremgår af bilag 1 og 2.

Beplantning:

Den eksisterende træbeplantning har lidt under byggeriet på matr. 12gs (Det tidligere Stjernen) og vurderes derfor ikke længere bevaringsværdig pga. sundhedstilstanden. Træbeplantningen fremstår i dårlig stand og vurderes til alligevel at skulle skiftes ud inden for få år. Der var oprindeligt syv vejtræer på strækningen - heraf er fire tilbage. De tilbageværende fire træer foreslås fældet (se træfældningsnotits i bilag 3), og der plantes i alt 12 nye træer på strækningen. De 12 nye træer vil blive plantet, så plantehullet placeres sammen med vej-kassen, der indeholder regnvand. Derved vil de få forbedrede vækstbetingelser i forhold til et traditionelt vejtræ.

Vejens udformning:

Den eksisterende kørebanebredde vil blive udvidet med ca. en halv meter i hver side ind mod husene. Dette er for at give mere plads til parkeringspladser på vejen, som i dag holder både på fortov og kørebane. Ved at udvide kørebanen, bliver der nogle klare definerede rum for henholdsvis fodgængere og bilister, og derved skabes der mere tryghed for fodgængerne.

Fortovet vil stadig bestå af to rækker fortovsfliser, men der vil blive reduceret i bredden på chaussestensbåndet, som ligger mellem fortovsflise og kantsten.

Bilparkering:

Der er i dag længdeparkering i begge sider af vejen med plads til 54 biler. Der vil med den nye udformning kunne tilføjes 4 ekstra bilparkeringspladser. Der vil efter projektet være 58 bilparkeringspladser.

Bus 74:

Mariendalsvej betjenes af buslinje nr. 74 i retning fra Ndr. Fasanvej til Kronprinsesse Sofies Vej. Denne rute har dog været midlertidigt ændret grundet byggeriet på matr. 12gs. Bus 74 vil under hele anlægsfasen fastholde sin midlertidige rute, men vil blive genåbnet ved færdiggørelsen af skybrudsprojektet. Der anlægges herudover et nyt busstoppested ud for Mariendalsvej 59.

Beboerorientering:

Beboerne i området er blevet hørt om projektet. Høringen er sket via udsendelse af orienteringsbrev den 13. maj 2019. Der er ikke indkommet nogle kommentarer eller indsigelser i forbindelse med den skriftlige orientering.

Den 22 maj blev der afholdt orienteringsmøde på vejen, hvor der blev orienteret om projektet, og hvor beboerne havde mulighed for at komme med spørgsmål og kommentarer. Der mødte omkring 20 beboere op til orienteringen, og nogle af de væsentligste kommentarer var:

- Et flertal af de fremmødte syntes godt om projektet. Man var glade for, at det var koordineret med andre projekter end regnvandshåndtering, så man ikke skulle opleve flere større byggerier efter hinanden på vejen.
- Der var spørgsmål til, om at der kunne komme et læskur på ved busperronen. Svar: Det vil blive undersøgt og etableret, hvis det er muligt.
- Der var spørgsmål til, om det var nødvendigt med en busperron, så bussen skal holde på vejen og spærre den ene vognbane.
Forvaltningens svar: Det vurderes at være nødvendigt, da det øger tilgængeligheden til bussen og trygheden for buspassagerne. Herudover er Mariendalsvej en lokalvej. Der er derfor ikke tale om en højfrekvent bus, så konsekvensen vurderes at være minimal. Hvis perronen fjernes vil det samtidigt betyde et tab af parkeringspladser.
- Der var en del kommentarer til byggeriet på matr. 12gs, som har været i gang i ca. 2 1/2 år:
 - I forbindelse med byggeriet, bliver cyklisterne ledt op på fortov, hvilket giver problemer for fodgængere. Svar: Det vil i skybrudsprojektet blive sikret, at cyklister ikke kan cykle blandt fodgængere under anlægsprojektet.
 - I forbindelse med byggeriet, spurgte beboerne ind til, om der vil blive arbejdet i weekenderne. Arbejdet starter fra kl. 6 af, og nogle gange arbejdes der sent om aften. Projektet giver meget støj og støver meget.
Forvaltningens svar: Der vil i skybrudsprojektet kun blive arbejdet fra kl. 7, og arbejdet vil slutte senest kl. 18. Der vil ikke blive arbejdet i weekenden, med mindre at arbejdet kun kan udføres i weekenden.
- En mindre del af de fremmødte gav udtryk for, at de gerne ville have rykket igangsættelsen af skybrudsprojektet frem pga. byggeriet på matr. 12gs (det tidligere Stjernen), som har stået på i lang tid. Størstedelen af de fremmødte beboere gav dog udtryk for, at de gerne vil have igangsat projektet med det samme.
Der er efterfølgende i forvaltningen modtaget en underskriftsindsamling, der udtrykker ønske om at udskyde byggestarten, så der er anlægsstart på den anden side af sommeren. Det vil medføre forsinkelse af projektet, hvis bevillinger er givet i 2019, endvidere vil bus 74, der pt. er omlagt, være omlagt i 2 ½ måned længere end planlagt.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at dette skybrudsprojekt vil bidrage til at opnå kommunens overordnede målsætninger for klimatilpasningen. Det er forvaltningens vurdering, at det er en fordel at anlægge som planlagt i juni. Hvis opstarten flyttes vil det ikke være muligt at opnå den forventede synergieffekt med vandforsyningen og byggeriet på matr. 12gs (det tidligere Stjernen). Samtidig vil bus 74 blive nødt til at starte op på vej strækningen efter omlægningen af ruten i forbindelse med byggeriet på Stjernen, for efterfølgende at blive omlagt igen inden for få måneder. Forvaltningen vurderer, at projektet kan udskydes, men at det vil have konsekvenser for omlægning af linje 74 og projektbevillingen, der er givet i 2019.

Økonomi

Midlerne til anlæg af skybrudsprojektet på Mariendalsvej, etape 3 er tidligere blevet bevilget i forbindelse med godkendelsen af Skybrudspakken for 2019.

Det samlede projekt vurderes at kunne finansieres inden for den afsatte bevilling. Der er tidligere givet anlægs- og rådighedsbevilling på 7,6 mio. kr. takstfinansieret samt 2,95 mio. kr. skattefinansierede. De takstfinansierede skybrudsmidler har ikke betydning for anlægsrammen.

Afledt drift på projektet vurderes til 15.000 kr. pr. år, der afholdes indenfor de afsatte driftsmidler ifm. vedtagelsen af Skybrudspakken.

Oversigt over finansieringen af projektet:

	Skybrudsmidler, takstfinansieret	Skybrudsmidler, skattefinansieret	Samlet budget
Beløb	7,60 mio.kr.	2,95 mio. kr.	10,55 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og Miljøudvalget
ML/DWN

Bilag

Mariendalsvej, etape3_oversigtstegning

Mariendalsvej, etape3_visualisering

Mariendalsvej, etape 3_træfældningsnotat

Underskriftindsamling_Mariendalsvej

Punkt 235: Generationernes Bånd - ideoplæg til ny motions- og aktivitetsrute i området ved Jens Jessens Vej - og igangsætning af programmering af Kærlighedsstien

04.00.00-P20-1-19

Resume

I forlængelse af projekteringen af stiforbindelsen foran det nye Ingeborggården og nye klubhus til Frederiksberg Boldklub samt nye initiativer i budgetaftalen for 2019 vedr. Kærlighedsstien og Puljen til åbne idrætsanlæg er der udarbejdet et idéoplæg for hele forbindelsen rundt om området ved Jens Jessens Vej - Peter Bangs Vej - Kærlighedsstien - Rådmand Steins Allé. Motions- og aktivitetsruten har arbejdstitlen "Generationernes Bånd". Denne sag indeholder en kort beskrivelse af oplægget og forslag til det videre forløb.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog sagen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget,

1. at idéoplæg til en motions- og aktivitetsrute ved Jens Jessens Vej - kaldet Generationernes Bånd - godkendes,
2. at Rubow Arkitekter anvendes til programmering af Kærlighedsstien med afsæt i Generationernes Bånd, og
3. at der udmøntes 200.000 kr. fra Puljen for åbne idrætsanlæg 2019 til udarbejdelse af projektforslag til opgradering af Kærlighedsstien med afsæt i Generationernes Bånd.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

I forlængelse af projekteringen af stiforbindelsen foran det nye Ingeborggården og nye klubhus til Frederiksberg Boldklub (FB) samt nye initiativer i budgetaftalen for 2019 vedr. den såkaldte "Kærlighedssti" og Puljen til åbne idrætsanlæg har forvaltningen sammen med Rubow Arkitekter og med inddragelse af en række lokale aktører udarbejdet et ideoplæg for forbindelsen rundt om hele området ved Jens Jessens Vej.

Denne motions- og aktivitetsrute har fået arbejdstitlen "Generationernes Bånd" og kan anvendes som et fælles afsæt for det videre arbejde med at udvikle de konkrete forbindelser i området. Idéoplægget om Generationernes Bånd er vedlagt sagen som bilag 1.

I Budgetaftalen for 2019 fremgår det, at: "Partierne er enige om, at udvikling af nye idrætsanlæg skal gå hånd i hånd med aktivitetsmuligheder i byens rum". I forlængelse heraf blev der afsat ekstra 1,5 mio. kr. i 2019 og 2020 til Puljen til åbne idrætsanlæg, således at den i begge år udgør 2,0 mio. kr. I Budgetaftalen for 2019 blev endvidere afsat 1,0 mio. kr. til "en opgradering af den såkaldte "Kærlighedssti" mellem Peter Bangs Vej og Roskildevej, så den bliver tryk og ansporer til motion og bevægelse med træningsredskaber og løberute. Projektet skal ses i sammenhæng med initiativerne i hele området, herunder også udviklingen af området ved Ingeborggården og FB's klubhus."

Generationernes Bånd skal også ses i sammenhæng med visionsaftalen om "Bevæg dig for livet", hvor en af målsætningerne frem mod 2025 er at få omkring 9.500 flere idræts- og motionsaktive borgere på Frederiksberg (og 5.000 flere medlemmer af byens idrætsforeninger). At udvikle offentligt tilgængelige (åbne) og bevægelsesfremmende idrætsfaciliteter, rum og forbindelser spiller en betydelig rolle i denne sammenhæng og i den nævnte vision.

Oplæggets hovedidé og princip

Generationernes Bånd er tiltænkt at løbe med en distance på 1,6 km (1 mile) fra Kærlighedsstien rundt om KB's anlæg oppe ved Peter Bangs Vej i nord, via en (privat) passage hen til og ned langs Jens Jessens Vej og Frederiksberg Hallerne og boldbanerne på stiforløbets østlige side. Ruten bliver herfra forbundet via Rådmand Steins Allé (privat fællesvej) syd for idrætsanlægget og boldbanerne, hvorved "båndet" til sidst "forbindes" med Kærlighedsstien, som løber langs den vestlige side af banerne og op til KB's anlæg ved Peter Bangs Vej.

Oplæggets hovedidé er en sammenhængende rekreativ motions- og aktivitetsrute, som skal indbyde til træning, motion, bevægelse og socialt ophold, og som kan anvendes som afsæt for det videre arbejde med at udvikle de enkelte stiforløb i

området hen over de næste år.

Idéoplægget indeholder et bud på et muligt indhold ud fra et hensyn til bl.a. aktiviteterne, som støder op til (fx sontring mellem forskellig type aktivitet på fodboldbanerne), nuværende udtryk og beplantning, ønskede flow, liv og aktiviteter samt i forhold til trafik og matrikelforhold. Et gennemgående greb på de egentlige stiforløb er en hvid plint og stålredskaber i forskellige udformninger og med forskellige funktioner, som understøtter rutens tiltænkte motions-, lege- og opholdsmuligheder.

Det bemærkes, at programmeringen af stiforbindelsen foran det nye Ingeborggården og nye klubhus til FB (Generationernes Frederiksberg) er lidt mere detaljeret end de øvrige dele af Generationernes Bånd, da denne stiforbindelse som bekendt indgår i Generationernes Frederiksberg-projektet. Der skal i det videre forløb ses på de opmærksomhedspunkter, som er rejst i forbindelse med arbejdet med Generationernes Bånd - bl.a. ift. båndets vision og tiltænkte brug, de brugsmæssige snitflader mellem båndet og boldbaneanlægget samt ift. en mulig omplacering/fjernelse af det nuværende hegn mellem fodboldbanerne og stiforløbet.

Idéoplægget indeholder desuden en mulig, etapeopdelt tidsplan for en udvikling og realisering af "båndet" samt en række opmærksomhedspunkter (jf. ovenfor) i forbindelse med den videre udvikling og kvalificering af projektet.

Projektets idé, baggrund, mulige indhold, tiltænkte målgrupper og sammenhængende principper er uddybet i bilag 1.

Processen for udarbejdelsen af Generationernes Bånd

Generationernes Bånd er udarbejdet i perioden frem til maj 2019 i et samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og Rubow Arkitekter med inddragelse af udvalgte lokale interessenter, grundejere, naboinstitutioner og faglige parter: Frederiksberg Idræts-Union (FIU), KB, FB, plejecentrene Sophie Amalie Gården, Ingeborggården og Kastanjehaven, Søndermarksskolen og Johannesskolen samt Lokale og Anlægsfonden (LOA).

Via dialogmøder med disse parter er der modtaget en række foreløbige input, forslag og kommentarer til oplæggets tiltænkte principper, målgrupper og indhold på de forskellige stier/steder på "båndet". De næste faser af projektet vil indeholde en yderligere afklaring, kvalificering og programmering af projektets idé og principper, indhold og bestyknings af motions- og aktivitetsruten. Dette gælder også i forhold til de faglige opmærksomhedspunkter samt for projektets økonomi i de enkelte etaper (anlæg og afledt drift).

Kærlighedsstien

Første del af projektet er en opgradering af "Kærlighedsstien", som der er besluttet i budgetaftalen for 2019, jf. ovenfor. Kærlighedsstiens grønne profil ønskes bevaret i projektet samtidig med, at stiens nuværende forholdsvis lukkede udtryk opgraderes og forskønnes, så stien i højere grad end i dag på en tryk og attraktiv måde vil indbyde til motion, bevægelse, rekreative gåture og socialt ophold i øvrigt for lokale beboere, foreninger, institutioner samt for idrætsanlæggenes brugere og gæster. Og for alle generationer.

Det er aftalt, at nøgleaktører som FIU, KB, FB og øvrige foreninger i og omkring idrætsanlægget samt et udpluk af øvrige ovennævnte aktører inddrages i en kommende programmeringsfase med særligt fokus på aktivitetsnedslagene på Kærlighedsstien og samspillet med fodboldbanerne (brug, drift og snitflader mv.). Ligeledes vil dialogen med LOA blive genoptaget - ligesom der overvejes at blive taget kontakt til Frederiksbergfonden og andre fonde.

Forvaltningen foreslår, at Rubow Arkitekter anvendes som eksterne rådgivere på projektet inden for en ramme på 300.000 kr. svarende til 10 pct. af det foreløbige estimat for udførsel af Kærlighedsstien. I første omgang foreslår forvaltningen, at der udmøntes 200.000 kr. fra "Puljen for åbne idrætsanlæg 2019" til udarbejdelse af selve projektforslaget ("byggeprogrammet") til opgradering af Kærlighedsstien med afsæt i Generationernes Bånd.

Programmeringsarbejdet forventes i så fald startet op i august med sigtet på en politisk godkendelse af projektforslag (udbudsmateriale) i november/december 2019 med tilhørende udførsel af Kærlighedsstien i foråret 2020 (efter godkendelse af projektforslag ultimo 2019 og efterfølgende faser primo 2020 med udbudsphase, tilbudsphase og kontrahering).

I den forventede sag til november vil der ske en bevilling af de resterende projektmidler samt være en mere detaljeret afdækning i forhold til medfinansieringsmuligheder fra eksterne parter, jf. også de politiske tilkendegivelser herom i budgetaftalen for 2019.

Økonomi

Anlæg

Udgiften til selve anlægget af Generationernes Bånd på Kærlighedsstien (etape 1) og Boldstien (etape 2) er skønsmæssigt estimeret til i alt 3,5 mio. kr. inkl. rådgivning, og hvoraf forslaget vedrørende Kærlighedsstien skønnes at beløbe sig til ca.

3,0 mio. kr.

Budgetaftalen 2019 - anlæg

Der er i Budgetaftalen for 2019 afsat 1 mio. kr. i 2019 til "opgradering af Kærlighedsstien", idet det endvidere i budgetaftalen er forudsat, at der suppleres med midler fra den forhøjede Pulje til åbne idrætsanlæg i 2019 og 2020 samt eventuel medfinansiering fra FIU og fonde, jf. de politiske tilkendegivelser herom. Muligheden for en mulig ekstern medfinansiering er tiltænkt at blive afdækket som del af den videre proces.

Forvaltningen indstiller, at der med denne indstilling udmøntes 200.000 kr. fra Puljen til åbne Idrætsanlæg 2019 til udarbejdelse af projektforslag (udbudsmateriale) til opgradering af Kærlighedsstien med afsæt i Generationernes Bånd (programmeringsfase august-oktober 2019).

De 1 mio. kr. afsat som rådighedsbeløb i Budgetaftalen til opgradering af Kærlighedsstien for 2019, forventes overført til 2020 som følge af ovennævnte tidsplan. Dette vil i så fald blive medtaget i forbindelse med 3. forventede regnskab.

Budgetaftale 2019 - pulje 2019

Forvaltningen foreslår derudover, at der fra Puljen til åbne Idrætsanlæg 2019 reserveres yderligere 1 mio. kr. til anlæg af Kærlighedsstien i 2020 - og som tilsvarende også forventes overført til 2020.

For så vidt angår en udmøntning af de resterende midler fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2019, forelægges Kultur- og Fritidsudvalget en særskilt sag herom den 12. august 2019.

Budgetaftale 2019 - pulje 2020

I forhold til den forhøjede Pulje til åbne idrætsanlæg 2020 vil et evt. behov for en delvis udmøntning heraf - som del af projektet med Generationernes Bånd - indgå i den nævnte sagsfremstilling i november 2019.

Drift

En realisering af Generationernes Bånd vil indebære en øget, afledt drift sammenholdt med kommunens drift af området i dag - dette gælder også for etape 1 og 2 med hhv. Kærlighedsstien og Boldstien (jf. bilag 1).

Med de nye motionselementer og øvrige, rekreative tiltag på Kærlighedsstien (etape 1) forventes en øget brug af stiforløbet - med en tilhørende øget drift. Udgiften vil blive kvalificeret i det videre forløb mhp., at det kan medtages i budgetlægningen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget og By- og Miljøudvalget (orientering) den 3. juni 2019.

CJ/JK

Bilag

Bilag 1 Generationernes Bånd - idéoplæg (24. maj 2019)

Punkt 236: 2. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-6-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden samlede prognose for regnskabsresultatet vedr. 2019.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog 2. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget tager orienteringen vedrørende 2. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab er forvaltningens bud på, hvad regnskabsresultatet for 2019 vil blive. Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 2. forventede regnskab

Merforbrug på servicerammen

Der forventes på tværs af udvalg et merforbrug på 28,0 mio. kr. under servicerammen i 2019. Dette svarer til en afvigelse på 0,7 pct. Bag tallet gennemmer sig en forbedring fra 1. forventede regnskab på 10,9 mio. kr., men der udestår stadig et stort og vigtigt arbejde med at opnå budgetoverholdelse i 2019.

6,6 mio. kr. af merforbruget skyldes mindreindtægter fra betalingsparkering, hvor det med budget 2019 blev besluttet, at parkeringsforliget skal genforhandles for, at adfærdsregulere parkeringsområdet, hvilket vil medføre merindtægter. Der er endnu ikke indgået et forlig. Derudover er særligt Socialudvalget og de specialiserede områder under Børneudvalget og Undervisningsudvalget udfordret. I alt forventer 7 ud af 10 udvalg merforbrug i 2019. I bilag 8 er det beskrevet, hvordan udvalgene arbejder for at sikre budgetoverholdelse.

Balance på overførselsudgifterne

Under overførselsudgifter er der samlet set indmeldt et forventet merforbrug på 1,2 mio. kr., hvilket betegnes som balance, når man indregner de usikkerheder, der er i prognosen på nuværende tidspunkt.

Balance på anlægsrammen

Frederiksberg har i 2019 en negativ anlægspulje, der udgør 85,1 mio. kr. Puljen betyder, at der skal findes 85,1 mio. kr. i forsinkelser og mindreforbrug i 2019 for, at anlægsrammen overholdes. Der er med 2. forventede regnskab indmeldt forsinkelser og mindreforbrug i 2019 for 41,1 mio. kr., hvilket betyder, at der i den resterende del af 2019 skal findes yderligere afvigelser for 44,0 mio. kr. Der har i arbejdet med 2. forventende regnskab været fokus på anlæg, for at få et retvisende billede af anlægsporteføljen. Det vurderes, at der stadig er projekter, som kan blive forsinkede, og at det dermed er realistisk at finde yderligere mindreforbrug på 40,5 mio. kr. resten af 2019. Anlægsporteføljen er dog

sammensat af mange projekter og der er også risiko for, at nogen projekter får merforbrug. Det anbefales derfor, at der ikke sættes yderligere anlæg i gang på nuværende tidspunkt, men at forbruget og muligheder for fuld udnyttelse af anlægsrammen følges tæt.

Reduceret kassebeholdning

Samlet set forventes der et kassetræk på 249,7 mio. kr. i 2019 og en kassebeholdning ultimo året på 631,6 mio. kr. inklusiv deponering. Kassetrækket er større end det budgetterede kassetræk og er et resultat af det forventede merforbrug på driften. Kassetrækket skal endvidere ses i sammenhæng med, at Frederiksberg Kommune ekstraordinært har afdraget gæld for 96,3 mio. kr. i 2019.

I 2. forventede regnskab forventes der udfordringer med at overholde budgettet på service, hvor overførsels- og anlægsområderne forventes at balancere.

Med budget 2019 er der i overslagsårene 2020 til 2022 indlagt effektiviseringspuljer i hvert budgetår. Effektiviseringspuljerne betyder, at der hvert år findes penge for, at budgettet balancerer. Puljerne skal som udgangspunkt udmøntes gennem overskud på driften. Regnskabet for 2019 skal udmønte puljen i budgetår 2021, hvor puljen udgør 50 mio. kr. Hvis ikke puljen kan udmøntes igennem et godt regnskabsresultat, vil det være nødvendigt at finde yderligere effektiviseringer i budgettet. Det er derfor en forudsætning, at kommunen opnår gode regnskabsresultater for, at effektiviseringspuljerne kan udmøntes, og Frederiksberg fortsat kan investere i for eksempel børnene, hospitalsgrund og ny metro.

Med over halvdelen af 2019 tilbage er der stadig mulighed for at rette op på de forventede merudgifter og finde modgående mindreforbrug. Forvaltningen vil derfor fortsætte arbejdet fra 1. forventede regnskab med at sikre budgetoverholdelse på de enkelte udvalg i 2019. Det er i bilag 8 beskrevet, hvordan de enkelte udvalg arbejder med at sikre budgetoverholdelse.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifter, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	2. FR 2019	Udgifts-neutrale omplaceringer	Afvigelse	Foreslåede tillægs-bevillinger	Afvigelse efter TB
01 Magistraten	734,4	739,5	1,1	4,0	-0,1	4,1
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	104,7	105,1	0,4	0,0	0,0	0,0
03 Undervisningsudvalget	790,2	794,7	-0,8	5,3	0,5	4,8
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	881,9	889,4	-1,1	8,6	4,1	4,5
05 Kultur- og Fritidsudvalget	179,1	180,7	-0,4	2,0	0,0	2,0
06 Børneudvalget	691,8	696,6	0,2	4,6	0,0	4,6
07 Socialudvalget	463,1	470,9	0,0	7,8	0,0	7,8

08 By- og Miljøudvalget	111,8	111,4	0,0	-0,4	0,0	-0,4
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	12,5	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	80,6	82,2	0,6	1,0	0,4	0,6
Korrigeret budget - Samlet	4.050,1	4.083,0	0,0	32,9	5,0	28,0

Modpost på puljen til uforudsete udgifter

-4,7*

Modpost på kasse

-0,2*

**Grundet afrundinger stemmer summerne ikke med en decimal. De bagvedliggende tal stemmer.*

Udvalgsgennemgang

På *Magistratens* område er indmeldt merforbrug på 4,1 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Det er 2,6 mio. kr. mere end i 1. forventede regnskab. Merforbruget skyldes primært kommunens betalinger til tjenestemandspensioner, hvor de tjenestemænd, der går på pension nu, har en højere løn end tidligere, og dermed får en højere pension. Forvaltningen vil i den kommende tid arbejde for at finde kompenserende mindreforbrug, så regnskabsresultat for 2019 vil balancere for Magistraten under et.

På *Bolig- og Ejendomsudvalgets* område forventes der samlet set balance i 2019. Forventningen er under forudsætning af godkendelse af sagen, Indgåelse af midlertidig lejekontrakt vedr. Nylandsvej 68-72, der behandles parallelt med 2. forventede regnskab i Magistraten og Kommunalbestyrelsen. Her frigives 0,4 mio. kr., der dækker merudgifter under udvalget.

På *Undervisningsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 4,8 mio. kr. Heraf søges 0,5 mio. kr. tillægsbevillet. Tillægsbevillingen går primært til genanskaffelse af computere på Skolen på Duevej og følger en forventet beslutning i Undervisningsudvalget den 20. maj 2019. Den primære årsag til merforbruget skyldes fortsatte udfordringer på specialundervisningsområdet, samt at enkelte skoler fortsat har udfordringer med at holde budgettet i 2019. Resultatet er en forbedring fra 1. forventede regnskab, hvor der blev forventet merforbrug på 8,3 mio. kr.

På *Ældre- og Omsorgsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 4,5 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Merudgifterne skyldes primært fortsat stigende efterspørgsmål efter vederlagsfri fysioterapi samt udgifter til specialiseret rehabilitering, hvor selv et lille udsving i antallet af borgere, der får rehabilitering, har stor påvirkning på budgettet, da hvert forløb er dyrt. Resultat er en forværring af resultatet i 1. forventede regnskab, hvor der var indmeldt merforbrug på 3,3 mio. kr. Desuden søges der en tillægsbevilling på 4,1 mio. kr., som er den økonomiske konsekvens af Masterplanen for plejeboliger. Planen behandles på samme dagsorden i Magistraten, og tillægsbevillingen søges under forudsætning af, at masterplanen godkendes på Magistratsmødet 3. juni.

På *Kultur- og Fritidsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 2,0 mio. kr. Udfordringen skyldes forventede mindreindtægter i Frederiksberg Svømmehal, da dele af kurbadet ikke er funktionsdygtigt. Indmeldingen er tilsvarende indmeldingen i 1. forventede regnskab.

På *Børneudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 4,6 mio. kr. primært som følge af en fortsat udfordring på det specialiserede børneområde, samt udfordringer med merudgifter i forbindelse med nedlukningen af Allégaarden som døgninstitution for uledsagede flygtningebørn. Dette er en forbedring i forhold til 1. forventede regnskab, hvor forventningen var merudgifter for 7,8 mio. kr. Forbedringen skyldes, at der på baggrund af forbruget i årets første måneder, forventes mindreforbrug på vuggestuer og børnehaver.

På *Socialudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 7,8 mio. kr. primært som følge af forventede merudgifter vedrørende Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) og udgifter til særligt tilrettelagte uddannelsesforløb (STU). Derudover forventes der stigende udgifter til støtte i borgerens eget hjem. Afvigelsen er en lille stigning fra 1. forventede regnskab, hvor forventningen var merforbrug på 7,3 mio. kr.

På *By- og Miljøudvalgets* område forventes der samlet set mindreforbrug på 0,4 mio. kr. Mindreforbruget dækker dog over færre indtægter og mindreforbrug. De færre indtægter stammer fra parkering og udgør på nuværende tidspunkt 6,6

mio. kr. Hovedårsagen er, at det med budget 2019 blev besluttet, at parkeringsforliget skal genforhandles for at adfærdsregulere parkeringsområdet, hvilket vil medføre merindtægter. Adfærdsreguleringen skal vedtages af forligskredsen for budget 2019, hvilket endnu ikke er sket. Dette betyder, at merindtægten ikke kan hentes.

Mindreforbruget omhandler primært midler afsat i forbindelse med åbningen af metroen. Når metroen åbner, vil det betyde færre passagerer i busserne og dermed færre indtægter. Den endelige dato for åbningen af metroen er ikke kendt på nuværende tidspunkt.

På *Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets* område forventes der samlet set balance i 2019.

Under *Sundheds- og Forebyggelsesudvalget* forventes merforbrug for 1,0 mio. kr., som primært vedrører lønforbrug under børnetandplejen. En del af udfordringen løses ved at tilbageføre tidligere overførte midler til 2020. Den ansøgte tillægsbevilling på 0,4 mio. kr. under udvalget er således en fremrykning fra 2020. Merforbruget er en forværring fra 1. forventede regnskab, hvor udvalget forventedes at balancere.

1.2 De specialiserede områder

For at sikre, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg Kommune en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicerammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 2. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,6 pct. af servicerammen. Med 2. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 12,4 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 17,9 pct. af servicerammen. Dette er tilsvarende indmeldingen i 1. forventede regnskab, og svarer til, at forbruget ligger 0,1 procentpoint over målsætningen. Forvaltningen vil frem mod 3. forventede regnskab arbejde for, at den politisk fastsatte målsætning nås.

1.3 Puljen til uforudsete udgifter- usikkerhedspuljen

Dette afsnit beskriver de ændringer, der foretages på puljen til uforudsete udgifter med 2. forventede regnskab. Ændringerne fremgår af tabel 2 og beskrives nærmere nedenfor.

Tabel 2: Oversigt over puljen til uforudsete udgifter i 2. forventede regnskab

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019
Puljen til uforudsete udgifter før 2. forventede regnskab*	10.582
Reservation hjemmeplejen	-2.500
Tekniske korrektioner i 2.forventede regnskab	628
Udmøntning af Vækststrategi- og demografipuljen	4.968
Tillægsbevillinger i 2. forventede regnskab	-4.735
I alt	8.943

*Status er under forudsætning af godkendelse af sagen, Indgåelse af midlertidig lejekontrakt vedr. Nylandsvej 68-72, der tilføre puljen til uforudsete udgifter 0,5 mio. kr.

Reservation – udsving i efterspørgslen efter hjemmepleje

Ved 1. forventede regnskab blev der i forbindelse med udmøntning af demografireguleringen af hjemmeplejen lavet en reservation i puljen til uforudsete udgifter. Reservationen blev lavet, da der var behov for en nærmere analyse af, om der er opnået en ekstra effektivisering fra rehabiliteringsindsatserne, og om faldet i efterspørgslen efter hjemmepleje har et varigt niveau. Derfor blev der reserveret 2,5 mio.kr. i puljen til uforudsete udgifter til imødekomme eventuelle ændringer i hjemmeplejeaktiviteten i 2019. Med 2. forventede regnskab forventes der ikke merudgifter til hjemmeplejen. Selv små ændringer kan dog stadig udfordre budgettet. Reservationen fastholdes derfor med henblik på at blive udmøntet eller annulleret i 3. forventede regnskab.

Tekniske ændringer

Med 2. forventede regnskab laves en række mindre tekniske korrektioner med modpost på puljen til uforudsete udgifter, der tilsammen tilfører puljen 0,6 mio. kr. i 2019. Korrektionerne vedrører demografiregulering, ansøgte overførsler fra 2018 til 2019 og gældssanering, der blev behandlet og godkendt i 1.forventede regnskab. Siden 1. forventede regnskab er tallene blevet kvalificeret, hvilket viser, at der er udmøntet 0,2 mio. kr. for meget til modtageklasser på skolerne. Desuden er gældssaneringen og afdragsordninger gennemgået, og det er fundet hensigtsmæssigt først at rykke nogle ordninger fra

2019 til 2020. Det betyder, at der flyttes budget imellem 2019 og 2020. Da puljen til uforudsete udgifter finansierede afdragsordninger og gældssanering i 1. forventede regnskab, sker korrektioner også på puljen med denne sag.

Udmøntning af puljer herunder vækststrategi- og demografipuljen

Med afsæt i usikkerheden omkring den fremtidige demografiske udvikling og behovet for strategisk at kunne understøtte fremtidig befolkningsvækst blev der i budget 2018 afsat en Vækststrategi- og demografipulje. Puljen udgør 5,0 mio. kr. i 2019. Konsekvenserne af den nye befolkningsprognose og boligudbygningen vurderes nu at være tilstrækkeligt kendte. Puljen flyttes derfor over i puljen til uforudsete udgifter med 2. forventede regnskab. I samme ombæring nulstilles mindre rester svarende til merudgifter på 32 t. kr. under kommunens centrale puljer.

1.4 Overførsler af midler imellem 2019 og 2020

I 2. forventede regnskab er der søgt om overførsel af midler imellem 2019 og 2020. Det drejer sig om Ungdomsskolen under Undervisningsudvalget, som er planlagt til at flytte i 2020, hvilket vil kræve øgede udgifter. Man søger derfor om at overføre 0,2 mio. kr. til 2020 allerede nu.

Modsat søger børnetandplejen under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget om at flytte midler fra 2020 til 2019, da der er kommet pres på lønbudgettet i 2019. Midlerne er en tidligere overførsel fra 2018 til 2020, som nu trækkes tilbage.

Begge bevillinger søges tillægsbevilget på kassen og medfører, at korrigeret budget øges med 0,2 mio. kr. Dette svarer til, hvad korrigeret budget på nuværende tidspunkt er under servicerrammen. Tillægsbevillingerne kan derfor holdes inden for servicerrammen.

1.5 Udmøntning af Kompetence- og trivselspuljen

Der er i budgetforliget for 2019 afsat 1 mio. kr. i henholdsvis 2019 og 2020 til en kompetence- og trivselspulje under Magistraten. Hovedudvalget har den 15. maj 2019 behandlet og godkendt retningslinjer for puljens brug. 2/3 af midlerne går til kompetence- og trivelsstiltag på kommunens arbejdspladser. Herefter kan alle kommunens afdelinger og institutioner søge af puljen til decentrale projekter. Dette vil ske både før og efter sommerferien. Når ansøgningerne er behandlet, skal midlerne fordeles og udmøntes til de konkrete institutioner og afdelinger under de respektive udvalg, for at initiativerne kan sættes i gang. Den resterende tredjedel af puljen udmøntes på tværs af områderne, bl.a. med udgangspunkt i den gennemførte arbejdspladsvurdering og trivselsmåling. Det indstilles, at udmøntningen af midlerne på tværs af udvalg foretages administrativt i takt med, at ansøgninger modtages og behandles.

1.6 Overførselsudgifter

Nedenstående tabel 3 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et merforbrug på 1,2 mio. kr.

Tabel 3: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	2. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægs- bevillinger	Afvigelse efter tillægs- bevillinger
01 Magistraten	70,2	46,2	-24,0	-20,0	-4,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-6,2	-6,2	0,0	0,0	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	1,1	1,4	0,4	0,0	0,4
06 Børneudvalget	9,4	8,4	-1,0	0,0	-1,0
07 Socialudvalget	-7,6	-7,6	0,0	0,0	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.070,5	1.071,3	0,8	0,0	0,8
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	411,4	436,4	25,0	20,0	5,0

Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	436,4	25,0	20,0	5,0
Samlet	1.548,8	1.550,0	1,2	0,0	1,2

En samlet afvigelse på 1,2 mio. kr. på overførselsudgifter må på nuværende tidspunkt på året betragtes som balance, når man indregner den usikkerhed, der er i prognosen. Den lille afvigelse dækker dog over flere underliggende bevægelser.

Vigtigst er aktivitetsbestemt medfinansiering under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. I 2019 har Sundheds- og Ældreministeriet meldt ud, at princippet for afregning af kommunernes medfinansiering af sundhedsvæsenet midlertidigt ændres grundet udfordringer med aktivitetsdata. Afregningen fastsættes derfor i 2019 ud fra kommunens afsatte budget til området. Grundet usikkerhed om aktivitetsdata og muligheden for efterreguleringen fra tidligere år, har Frederiksberg Kommune i 2019 budgetteret med en pulje på 20 mio. kr. til at dække usikkerhed i afregningen til sundhedsvæsenet. Denne pulje indgår efter de nye principper for 2019 i Frederiksbergs afregning med regionen. Der forventes derfor en merudgift på 20 mio. kr., der finansieres af puljen under Magistraten. Ud over merudgiften på 20 mio. kr. er Frederiksberg Kommune også blevet varslet, at der kommer en efterregulering af 2018 svarende til merudgifter i omegnen af 5 mio. kr. Den endelige efterregulering er endnu ikke kendt og vil blive behandlet i 3. forventede regnskab. Samlet forventes der derfor merudgifter på 25 mio. kr. til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvoraf 20 mio. kr. tillægsbevilges i 2. forventede regnskab.

Under Magistraten forventes ud over udmøntning af puljen til aktivitetsbestemt medfinansiering, mindreudgifter under overførsler på 4,0 mio. kr. De vedrører effekten af udbud af danskuddannelser, og indgår i udmøntningen af udbudspuljen.

Under Magistraten ligger desuden puljer til at modgå en eventuel efterregulering af kommunernes samlede overførselsudgifter i 2018. Puljerne udgør på nuværende tidspunkt 33,8 mio. kr. og forventes udmøntet i forlængelse af Økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, når en eventuel efterregulering er kendt.

Under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Børneudvalget forventes der mindre afvigelser.

2. Anlæg

I 2019 er anlægsrammen 311,2 mio. kr., mens der er igangværende projekter med et samlet rådighedsbeløb på 396,6 mio. kr. Forskellen imellem disse er på 85,1 mio. kr., som er placeret på den negative anlægspulje under Magistraten. Den negative anlægspulje udtrykker behovet for forskydninger/mindreforbrug i det pågældende år. Puljen anvendes som styringsinstrument, så det er muligt for kommunen at have en anlægsportefølje, der beløber sig til mere end det vedtagne anlægsniveau for året - også kaldet anlægsrammen. Der er ved 2. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes.

Indmeldingerne til 2. forventede regnskab viser, at der forventes mindreforbrug eller forsinkelser på 41,1 mio. kr. Der udestår dermed et yderligere behov for forsinkelser eller mindreforbrug på 44,0 mio. kr. før anlægsrammen overholdes. Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger på anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Tabel 4: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	2. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020	TB 2021	TB 2022	TB 2023
Magistraten	29.561	20.323	-9.238	-8.500	1.000	2.800	2.600	2.100
Bolig- og Ejendomsudvalget	82.938	80.153	-2.785	-1.294	0	0	0	0
Undervisningsudvalget	55.310	43.669	-11.641	-12.600	12.600	0	0	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	18.206	20.458	2.252	2.500	9.177	-4.289	-1.049	-5.525
Kultur- og Fritidsudvalget	50.371	51.103	732	-57	0	0	0	0

Børneudvalget	12.869	10.769	-2.100	-2.100	1.000	0	0	0
Socialudvalget	10.108	4.208	-5.900	0	0	0	0	0
By- og Miljøudvalget	136.980	124.579	-12.401	-94	0	0	0	0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	396.343	355.262	-41.081	-22.145	23.777	-1.489	1.551	-3.425
Negativ anlægspulje	-85.117	0	85.117	22.145				
Yderligere forskydninger og mindreforbrug			-44.036	-44.036	0			
Korrigeret budget - inklusiv negativ pulje	311.226	311.226	0	0				
Negativ anlægspulje efter 2. FR				-62.972				

Som det fremgår af tabel 4 ovenfor, så er der samlet set ved 2. forventede regnskab indmeldt tillægsbevillinger på netto 22,1 mio. kr. Dette dækker næsten udelukkende over tidsmæssige forskydninger. Det indstilles, at de ansøgte tillægsbevillinger i 2019 bevilges med modpost på den negative anlægspulje. Den negative anlægspulje for 2019 nedskrives således med 22,1 mio. kr. og udgør herefter 63,0 mio. kr. Der er herudover identificeret mindreforbrug og forskydninger på 18,9 mio. kr., der ikke søges tillægsbevilget på nuværende tidspunkt primært grundet usikkerhed omkring de præcise beløb. Der skal i de kommende måneder skabes sikkerhed omkring dette beløb, og der skal herudover identificeres yderligere mindreforbrug og forskydninger for 44,0 mio. kr. for at udmønte den negative anlægspulje fuldt ud i år.

2.1 Status på den negative anlægspulje

Magistraten bad i forbindelse med 1. forventede regnskab 2019 om en samlet vurdering af anlægsprojekterne i 2. forventede regnskab for at sikre både overholdelse og udnyttelse af anlægsrammen. Forvaltningen har gennemgået samtlige projekter i anlægsporteføljen og behovet for yderligere mindreforbrug og forskydninger på 44,0 mio. kr. vurderes at være et realistisk niveau, som kan udmøntes via nye forsinkelser resten af året.

Da der erfaringsmæssigt er lavt forbrug i starten af året, har det været forventningerne til fremdriften af de enkelte anlægsprojekter i forbindelse med 2. forventet regnskab, der har været afgørende for vurderingen af, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for at iværksætte håndtag til overholdelse af anlægsrammen. Der er dog fortsat stor usikkerhed forbundet med indmeldingerne på dette tidspunkt af året. Forbruget de kommende måneder er derfor vigtig i forhold til at vurdere, hvorvidt forventningerne ved 2. forventede regnskab kan realiseres, og hvorvidt der resten af året sker de forventede yderligere forsinkelser.

2.2 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det anslåede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 37,6 mio. kr., hvilket er tilsvarende status i 1. forventede regnskab. Planen er siden 2016 blevet ændret, opdateret og udvidet til at indeholde år 2020 og 2021 som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og fravalg af salg. Planen indeholder i lighed med ved 1. forventede regnskab forventede indtægter for 134,6 mio. kr. for perioden 2016-2021. Der henvises til det fortrolige bilag 9 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Status på befolkningsudviklingen og boligudbygning

Per 1. april 2019 er folketallet i 2019 steget med 240 borgere. For hele året forventes dog fortsat befolkningstilbagegang, som forventet i befolkningsprognose 2019, da stigningen især kan tilskrives tilflytning i forbindelse med studiestart i januar. Til og med april er der flyttet borgere ind i 75 nye boliger, heraf 64 ungdomsboliger. Der forventes i 2019 opført i

alt 566 boliger fordelt på især tre større boligprojekter: Mariendahlsvej 55-57, Nordre Fasanvej 176 og Flintholm Kollegiet. Status er nærmere beskrevet i bilag 7.

4. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der merindtægter for 6,1 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Merindtægterne vedrører primært kommunens indtægter fra dækningsafgifter fra offentlige bygninger.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5. De brugerfinansierede områder

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af de brugerfinansierede områder. På anlægssiden forventes også balance, med en indmeldt merforbrug på 0,1 mio. kr.

6. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag på gæld, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der nettomerindtægter på 18,3 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Den primære årsag er indtægter fra salg af en ejerlejlighed i Solbjerg Have. Salget blev fortaget ultimo 2017, men salgsindtægten frigives først i 2019, da der udestod afklaring af handlens endelige betingelser.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

7. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 2. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af tiltag i budgetforlig 2019. Den indmeldte status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. I lighed med tidligere år indeholder budgetforligsopfølgningen alene nye initiativer vedtaget med seneste budget. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker.

157 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

To initiativer er markeret lysegrønne, hvilket betyder, at de forløber efter planen, men har en revideret tidsplan eller ændret indhold:

- Et initiativ omhandler drift af legepladsen i Frederiksberg Have. Da budget 2019 blev vedtaget, kendtes ikke den præcise tidsplan for anlæg af legepladsen, der udføres af staten, og der blev afsat driftsmidler svarende til ibrugtagelse medio 2019. Nu forventes anlægget klart ultimo 2019.
- Et initiativ omhandler Forebyggelse af ensomhed hos yngre borgere. Projektet har revideret tidsplanen, idet indsatsen først kan påbegyndes medio 2019. Den reviderede tidsplan blev godkendt af udvalget i april.
-

Ni initiativer er markeret gule:

- Ændring i koncept for levering af mad til borgere i eget hjem: Ved genudbud af madservice på ældreområdet var forudsat, at der kunne hentes en effektivisering ved genudbud af opgaven. Det har vist sig, at det ikke er muligt at hente effektiviseringen ved udbuddet. Udvalget har godkendt de fremadrettede principper for madserviceordningen. Den økonomiske udfordring er håndteret inden for udvalgets ramme.
- Priser for parkering: De konkrete ændringer i priserne skal aftales af forligskredsen for budget 2019. Da de politiske forhandlinger endnu ikke er afsluttet, er ændringen af priser forsinket. Hvorvidt det budgetterede merprovenu på 4,5 mio. kr. kan realiseres, afhænger af tidspunkt for politisk beslutning, samt hvilken model for regulering af priserne på parkering, som vælges

- "Det flotte Frederiksbergtag" - bæredygtig tagrenovering: Projektet er forsinket ift. den oprindelige tidsplan. Arbejdet med at definere projektet er igangsat, og der pågår arbejde med den konkrete udformning.
- Endnu flere grønne byrum: Projektet er forsinket ift. den oprindelige tidsplan. Der pågår projektering af potentielle byrumsprojekter. Bevillingssag forventes forelagt efter sommerferien.
- FM: Optimering af tyverialarmservice og vægterforbrug (anlæg og effektivisering): Der var forventet ansættelse pr. 1. maj 2019, men da kandidaten fandt job andetsteds, pågår der igen samtaler. Det forventes, at den nye medarbejder opstarter efter sommerferien 2019. For de efterfølgende år vil der blive arbejdet på at indhente den senere opstart.
- Udvikling af Allégade (anlæg og udvidelse): Projektet er forsinket ift. den oprindelige tidsplan grundet udfordringer med at finde et tidspunkt for møde med borgergruppen. Mødet med foreningen Allégades Venner afholdes ultimo maj. Mødesag forventes forelagt i august.
- Renovering af Ny Hollænderskolen samt imødekommen af AT-påbud: Projektet er markeret gult, idet tidsplanen er ændret, og 6,8 mio. kr. forventes som følge heraf overført fra 2019 til 2020.

8. Oversigt over puljer i budget 2019

Med behandlingen af 1. forventede regnskab på Magistratens møde den 1. april 2019 anmodede Magistraten om en samlet oversigt over puljer i budgettet.

I bilag 6 er en gennemgang af puljer i budget 2019 samt i budgetoverslagsårene 2020 til 2022. Puljerne er her beskrevet med deres status og formål.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 2. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 249,7 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 631,6 mio. kr. ultimo 2019 inklusiv udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være lavere end korrigeret budget, hvilket primært grunder i det forventede merforbrug på driften i 2019 på 34,1 mio. kr. Faldet i den forventede kassebeholdning skal endvidere ses i sammenhæng med posten afdrag på lån, hvor det med 3. forventede regnskab 2018 blev besluttet ekstraordinært at afdrage på kommunens gæld i 2019. Det ekstraordinære gældsafdrag giver adgang til at optage tilsvarende ny gæld, såfremt der senere i 2019 vurderes at være behov for det.

Tabel 5: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (mio. kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	2. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.855,6	-5.861,5	-10,2	-5,9	-6,1
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.599,1	5.633,2	28,4	34,1	0,2
Serviceudgifter	4.050,5	4.050,2	4.083,2	32,7	32,9	0,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	411,4	436,4	25,0	25,0	20,0
Overførselsudgifter	1.142,9	1.137,4	1.113,6	-29,3	-23,8	-20,0
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-256,5	-228,3	18,2	28,2	-5,9
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,2	311,2	-0,3	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	70,5	77,5	28,3	7,0	7,2
Anlægsindtægter	-30,2	-81,7	-69,4	-39,2	12,3	10,9
Brugerfinansieret område	73,5	100,0	100,1	26,6	0,1	0,0

Resultat i alt (- = overskud)	157,5	143,5	191,1	33,5	47,6	12,2
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	143,5	191,1	33,5	47,6	12,2
Lånoptagelse	-128,1	-176,8	-183,7	-55,5	-6,9	-6,9
Finansforskydninger	39,1	63,2	52,8	13,7	-10,4	-11,5
Afdrag på lån	91,9	189,5	189,5	97,6	0,1	0,1
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-219,3	-249,7	-89,3	-30,3	6,2
Kassebeholdning ultimo	720,9	661,9	631,6			

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 3. juni 2019 og Kommunalbestyrelsen den 17. juni 2019.
Fremlægges til orientering i fagudvalg den 3.juni 2019.

Historik

Indstilling 3. juni 2019, pkt. 226:

Direktionen indstiller, at Magistraten over for Kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 2. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019, jf. bilag 2a og bilag 3k
 - Nettomerudgifter i 2019 på 0,2 mio. kr. som følge af fremrykning af midler fra 2020 med modpost på kassen, jf. bilag 2a
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 4,7 mio. kr., jf. bilag 2a
 - Tekniske udmøntninger der tilfører puljen til uforudsete udgifter 5,6 mio. kr. i 2019, jf. afsnit 1.3
3. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler:
 - Udgiftsneutrale omplaceringer under overførselsudgifter, jf. bilag 2a og bilag 3a-j
4. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Nettomerudgifter på 18,1 mio. kr. på anlæg uden for rammen, jf. bilag 2 og bilag 3k
 - Ændringer i anlægsudgifter uden for rammen i årene 2020-2023 indarbejdes i budgetforslag 2020, jf. bilag 2b
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 22,1 mio. kr. i 2019 med modpost på den negative anlægspulje
 - At reperiodisering af anlægsudgifter i årene 2020-2023 indarbejdes i budgetforslag 2020, jf. bilag 2b
5. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Nettomindreudgifter på 24,5 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4
 - At ændringer i lånoptag, der knytter sig til reperiodiserede anlægsudgifter i årene 2020-23, indarbejdes i budgetforslag 2020-23 jf. bilag 4

6. at Kompetence- og trivselspuljen udmøntes administrativt i takt med, at ansøgninger modtages og behandles, jf. afsnit 1.5
7. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5
8. at orientering om puljer i budget 2019 og overslagsår tages til efterretning, jf. bilag 6
9. at status på befolkningsudviklingen og boligudbygningen tages til efterretning, jf. bilag 7
10. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 9.

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 2. forventede regnskab 2019

Bilag 1a - Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Struktureel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Beskrivelse af servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 – Finansielle poster i 2. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsopfølgning 2019

Bilag 6 - Status på centrale puljer i budget 2019 og overslagsår

Bilag 7 - Status på befolkningsudvikling og boligudbygning

Bilag 8 - Handleplaner for budgetoverholdelse på de enkelte udvalg